

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНКЫНЫН

ЧЕНЕМДИК АКТЫЛАРЫ

№ 8/2015

НОРМАТИВНЫЕ АКТЫ

НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары

Редакциялык коллегия:

Төрайым:	Садыркулова А.М.
Коллегия мүчөлөрү:	Султанов М.С. Жаныбекова Ч.А. Садыкова Н.О.
Жооптуу катчы:	Абдиева К.Т.

Басылманын мазмунуна тиешелүү маселелер боюнча маалымат алуу үчүн:

Бишкек шаары, Т. Үмөталиев атындагы көчө, 101, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын, Юридикалык бөлүмүнө:
телефон: (996 312) 45 66 41 телефону
факс: (996 312) 610 730 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот
<http://www.nbkr.kg>

Басылманы таркатуу маселеси боюнча:

Бишкек шаары, Т. Үмөталиев атындагы көчө, 101, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын, Тышкы жана коомдук байланыштар бөлүмү:
телефон: (996 312) 669 009
факс: (996 312) 610 730
<http://www.nbkr.kg>

Республиканын коммерциялык банктарын жана коомчулукту Улуттук банктын ченемдик документтери жана банктын иши жөнүндөгү расмий маалыматтар менен камсыз кылуу, ошондой эле Кыргыз Республикасынын банктык мыйзамдарын кеңири жайылтуу үчүн Улуттук банктын ченемдик актыларын расмий жарыялоо бул басылманын негизги максаты болуп саналат. Басылма айына бир жолу кыргыз жана орус тилдеринде жарыяланып турат.

Уюштуруучусу - Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы.

Басылма Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде каттоодон өткөн жана 1998-жылдын 5-октябрында 321-номердеги күбөлүктү алган.

Жоопкерчилиги чектелген коом «Триада-принт» басма борборунда даярдалган жана басылып чыгарылган.

Бишкек шаары, Тыныстанов көчөсү, 199-46.

2015-жылдын 16-ноябрында басууга кол коюлган.

2015-жылдын 20-ноябрында басылган.

100 нускада чыгарылат.

© Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, 2015-жыл.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын уруксатысыз басылманы кайсы формада, кайсы каражаттар менен болбосун көчүрүп басууга жана таркатууга жол берилбейт. Кайра басууда жана андан шилтеме келтирүүдө «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары» басылмасына таянуу зарыл.

Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики

Редакционная коллегия:

Председатель: Садыркулова А.М.
Члены коллегии: Султанов М.С.
Жаныбекова Ч.А.
Садыкова Н.О.
Ответственный секретарь: Абдиева К.Т.

По вопросам, связанным с содержанием публикаций, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, ул. Уметалиева, 101, Национальный банк Кыргызской Республики,
Юридический отдел:
телефон: (996 312) 45 66 41
факс: (996 312) 610 730
<http://www.nbkr.kg>

По вопросам, связанным с распространением публикаций Национального банка Кыргызской Республики, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, ул. Уметалиева, 101, Национальный банк Кыргызской Республики,
Отдел внешних и общественных связей:
телефон: (996 312) 669 009
факс: (996 312) 610 730
<http://www.nbkr.kg>

Целью издания журнала является официальная публикация нормативных актов Национального банка для обеспечения коммерческих банков и ответственности нормативными документами Национального банка и официальной информацией о деятельности Национального банка, а также проведение пропаганды банковского законодательства Кыргызской Республики. Предположительная периодичность издания журнала - один раз в месяц на кыргызском и русском языках.

Учредитель: Национальный банк Кыргызской Республики.

Издание зарегистрировано Министерством юстиции Кыргызской Республики, свидетельство о регистрации СМИ № 321 от 5.10.1998 года.

Подготовлено к печати и отпечатано ОсОО «Триада-принт».

г. Бишкек, ул. Тыныстанова, 199-46.

Подписано в печать 16 ноября 2015 года.

Отпечатано 20 ноября 2015 года.

Тираж 100 экз.

© Национальный банк Кыргызской Республики, 2015 год.

Настоящее издание не подлежит воспроизведению и распространению в любой форме и любыми средствами без разрешения Национального банка Кыргызской Республики. При перепечатке и переводе выдержек ссылка на издание «Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики» обязательна.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын басылмалары

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жылдык отчету

Басылма Улуттук банктын өткөн жылдагы иши боюнча толук отчету болуп саналат. Ал Республиканын экономикалык өнүгүшү, Улуттук банктын акчакредит саясаты, финансылык отчету жөнүндө кыскача маалыматтарды, Улуттук банктын ишине тиешелүү жалпы маалыматтарды, статистикалык тиркемелерди камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бюллетени

Маалыматтык басылма Кыргыз Республикасынын экономикасына негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөрү жана анын секторлору боюнча статистикалык маалыматтарды камтыйт. Ай сайын кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми

Басылмада тышкы сектордун өнүгүшүндөгү акыркы тенденциялар чагылдырылат. Тиркемелеринде төлөм теңдеминин нейтралдуу формасы, тышкы соода түзүмү, эларалык камдар (резервдер) тышкы карыз боюнча маалыматтарды камтыган таблицалар келтирилген. Чейрек сайын - январь, май, июль, октябрь айларында кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат.

Кыргыз Республикасында инфляция боюнча баяндама

Басылмада республикада жана анын региондорунда керектөө бааларынын динамикасы, инфляциянын негизги факторлорун анализдөөлөр, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын акчакредит саясат жагында кабыл алган чечимдери жөнүндөгү маалыматтар камтылып, кийинки мезгилге инфляциялык болжолдоолор келтирилет. Чейрек сайын кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын пресс-релизи

Улуттук банкта жана бүтүндөй банк тутумунда бир апта ичинде болуп өткөн жаңылыктарды, Улуттук банктын ыкчам маалыматтарын, финансы рыногу боюнча аналитикалык материалдарды жана жалпыга маалымдоо каражаттары, юридикалык жактар жана жеке адамдар үчүн маалыматтарды камтыйт. Апта сайын кыргыз жана орус тилдеринде жарыяланат.

Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө отчет

Басылма Кыргыз Республикасынын финансы системасынын учурдагы абалын экономиканын башка секторлору өз ара байланышта кароого арынышы боюнча аналитикалык маалыматты камтыйт. Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө коомчулукка маалымдайт. Алты айда бир жолу кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Издания Национального банка Кыргызской Республики

Годовой отчет Национального банка Кыргызской Республики

Издание является полным отчетом Национального банка за прошедший год. Содержит краткую информацию об экономическом развитии республики и денежно-кредитной политике, финансовую отчетность Национального банка, общие сведения о НБКР, статические приложения. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Бюллетень Национального банка Кыргызской Республики

Информационное издание содержит статические сведения по основным макроэкономическим показателям и секторам экономики Кыргызской Республики. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Платежный баланс Кыргызской Республики

«Платежный баланс Кыргызской Республики» отражает последние тенденции в развитии внешнего сектора. В приложениях приводятся таблицы с данными по нейтральной форме платежного баланса, структуре внешней торговли, международным резервам, внешнему долгу. Выпускается ежеквартально - в январе, мае, июле, октябре на кыргызском, русском и английском языках.

Обзор инфляции в Кыргызской Республике

Издание содержит описание динамики потребительских цен в республике и ее регионах, анализ основных факторов инфляции, информацию о решениях Национального банка Кыргызской Республики в области денежно-кредитной политики и представляет прогноз инфляции на предстоящий период. Публикуется ежеквартально на кыргызском, русском и английском языках.

Пресс-релиз Национального банка Кыргызской Республики

«Пресс-релиз НБКР» содержит хронику событий, происходящих в Национальном банке и банковской системе в целом, оперативную информацию НБКР за неделю, аналитические материалы по финансовому рынку и другую информацию к сведению СМИ (средства массовой информации), юридических и физических лиц. Публикуется еженедельно на русском и кыргызском языках.

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики

Издание содержит аналитическую информацию о текущем положении финансовой системы Кыргызской Республики во взаимосвязи с другими секторами экономики. Информирование общественности о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики. Выпускается 1 раз в 6 месяцев на трех языках: кыргызском, русском и английском.

МАЗМУНУ

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 16-сентябрындагы № 53/8 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна толуктоо киргизүү тууралуу» токтому.....8
2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 16-сентябрындагы № 53/9 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23 декабрындагы № 50/7 «Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому.....13
3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 16-сентябрындагы № 53/10 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна толуктоолорду жана өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому.....22
4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 16-сентябрындагы № 53/11 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому.....26
5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 28-сентябрындагы № 57/1 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө» токтому.....37
6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 30-сентябрындагы № 59/4 «Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 26-июнундагы № 20/1 «Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн мамлекеттик баалуу кагаздарын Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы аркылуу жайгаштыруу, кайталап сунуштоо, кошумча жайгаштыруу, кайтара сатып алуу жана алар менен эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу» токтому.....38
7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 30-сентябрындагы № 59/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 26-майындагы № 36/7 «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата негизги талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому46
8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 30-сентябрындагы № 59/6 «Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 15-июлундагы № 30/6 «Кыргыз Республикасында акча которуулар системасы боюнча которууларды жүзөгө ашыруу эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө токтому.....53
9. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 5-октябрындагы № 60/1 «Коммерциялык банктардын милдеттүү кам өлчөмдөрү жөнүндө» токтому64

СОДЕРЖАНИЕ

1. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении дополнений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 16 сентября 2015 года № 53/8	66
2. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах от 23 декабря 2009 года № 50/7» от 16 сентября 2015 года № 53/9	71
3. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении дополнений и изменений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 16 сентября 2015 года № 53/10	80
4. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Национального банка Кыргызской Республики» от 16 сентября 2015 года № 53/11	84
5. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О размере учетной ставки Национального Банка Кыргызской Республики» от 28 сентября 2015 года № 57/1	95
6. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о порядке размещения, повторного предложения, доразмещения, обратного выкупа и проведения расчетов с государственными ценными бумагами Правительства Кыргызской Республики через Национальный банк Кыргызской Республики» от 26 июня 2013 года № 20/1» от 30 сентября 2015 года № 59/4	96
7. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения Национального банка Кыргызской Республики «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг» от 26 мая 2010 года № 36/7» от 30 сентября 2015 года № 59/5	105
8. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6» от 30 сентября 2015 года № 59/6	112
9. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О размерах обязательных резервов коммерческих банков» от 5 октября 2015 года № 60/1	123

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үмөталиев көч., 101
2015-жылдын 16-сентябрындагы № 53/8

Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна толуктоо киргизүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна толуктоолор (кошо тиркелет) киргизилсин:

- 2014-жылдын 30-майындагы № 24/8 «Микрокаржылоо компаниялары тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу»;
- 2014-жылдын 30-майындагы № 24/9 «Кредиттик союздар тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу».

2. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

- бул токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;
- расмий жарыялангандан кийин бул токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырыш үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Кеземел методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен «Ислам экономикасын, финансы жана индустриясын өнүктүрүү ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, Микрофинансылык уюмдар ассоциациясын, микрофинансылык уюмдарды, Кредиттик союздар ассоциациясын, кредиттик союздарды, «ЭкоИсламикБанкы» ЖАКты, «Баракат» билим берүү борбору» ЖЧКсын тааныштырсын.

5. Ушул токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары, айым Л.Дж.Орозбаевага ыйгарылсын.

Төрага

Т. Абдыгулов

**Улуттук банк Башкармасынын
2015-жылдын 16-сентябрындагы
№ 53/8 токтомуна карата тиркеме**

Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна толуктоолор

1. Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 30-майындагы № 24/8 «Микрокаржылоо компаниялары тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй толуктоолор киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрокаржылоо компаниялары тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоонун:

- 1-пунктундагы «микрокаржылоо компанияларынын» деген сөздөр «, анын ичинде Шариат стандарттарынын талаптарын жана банк операцияларын жүзөгө ашырууда алар колдонгон атайы терминдерди эске алуу менен ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган компаниялардын» деген сөздөр менен толукталсын.;

- 2-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган МФК буга кошумча Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсеп жана аудит уюму (AAOIFI) тарабынан бекирилген Шариат стандарттарына таянуу менен иш алып барууга тийиш.»;

15-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Ислам терезеси» алкагында ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган, Улуттук банктын лицензиясынын негизинде чет өлкө валютасында операцияларды жүргүзгөн жана акча каражаттарын тарткан МФК күн сайын саат 9.00гө чейин Улуттук банкка, ал эми республиканын башка областтарында жайгашкандар – Улуттук банктын тиешелүү областтык башкармалыктарына жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүнө ачык валюта позициялары боюнча төмөнкү отчетторду кагазга чыгарылган түрүндө жана электрондук түрдө жөнөтүп турууга тийиш: ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар боюнча; ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялардан айырмаланган операциялар боюнча; МФКнын чет өлкө валютасындагы бардык операциялары боюнча жыйынтыкталган отчетту.»;

- 16-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Ислам терезеси» алкагында ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган, Улуттук банктын лицензиясынын негизинде чет өлкө валютасында операцияларды жүргүзгөн жана акча каражаттарын тартпаган МФК отчеттук жумадан кийинки алгачкы жумуш күнү саат 9.00гө чейин Улуттук банкка, ал эми республи-

канын башка областтарында жайгашкандар – Улуттук банктын тиешелүү областтык башкармалыктарына жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүнө ачык валюта позициялары боюнча төмөнкү жумалык отчетторду кагазга чыгарылган түрдө жана электрондук түрдө жөнөтүп турууга тийиш: ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар боюнча; ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялардан айырмаланган операциялар боюнча; МФКнын чет өлкө валютасындагы бардык операциялары боюнча жыйынтыкталган отчетту.»;

- Нускоо төмөнкү мазмундагы «7. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган МФКнын валюталык операцияларынын өзгөчөлүгү» деп аталган 7-бөлүк менен толукталсын:

«24. МФК, алар төмөнкү Шариат стандарттарына ылайык келген шартта гана чет өлкө валюталарын сатып алуу-сатуу боюнча бүтүмдөрдү ишке ашырууга укуктуу:

- алмашууну ишке ашыруу алдында эки тараптын тең колунда башкасына алмаштырылууга тийиш болгон валюта болушу зарыл;

- алмаштырылуучу валюта бирдиги, эгерде алардын бири банкнот, экинчиси бир өлкөнүн монетасы болсо да, бирдей суммада болууга тийиш;

- валюта контрактасында алмаштыруу бирдигинин бирин же экөөсүн өткөрүп берүү маселесин кийинкиге жылдыруу шарты же шилтемеси камтылууга тийиш эмес;

- валюта операциялары фьючерс жана форвард рынокторунда ишке ашырылууга тийиш эмес.

25. Валюталарды сатып алууну жана сатууну бир учурда, катар ишке ашырууга уруксат берилбейт, анткени анда төмөнкү факторлор камтылган:

- эки сатылып алынган жана сатылган валюталарды өткөрүп берүү жана алуу ишке ашырылган эмес, бул контрактта валюталарды сатуунун кийинкиге жылдырылышына алып келет;

- валютаны сатуу келишими валютаны сатуу жөнүндө башка контракттан көз каранды болуп калат;

- эки тарапты валюта алмаштырууга мажбурлаган милдеттенмеге алып келет, буга өзүнөн-өзү жол берилбейт.

26. МФКнын чет өлкө валютасы менен операцияларды жүзөгө ашыруу саясаты, жол-жоболору жана типтүү контракттары Шариат кеңеши тарабынан жактырылууга тийиш.».

2. Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 30-майындагы № 24/9 «Кредиттик союздар тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй толуктоолор киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кредиттик союздар та-

рабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоонун:

- 1-пунктундагы «кредиттик союздардын ишинде» деген сөздөр «, анын ичинде Шариат стандарттарынын талаптарын жана банк операцияларын жүзөгө ашырууда алар колдонгон атайын терминдерди эске алуу менен ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган компаниялардын» деген сөздөр менен толукталсын.;

- 2-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздар буга кошумча Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсеп жана аудит уюму (AAOIFI) тарабынан бекитилген Шариат стандарттарына таянуу менен иш алып барууга тийиш.»;

15-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Ислам терезеси» алкагында ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союз отчеттук жумадан кийинки алгачкы жумуш күнү саат 9.00гө чейин Улуттук банкка, ал эми республиканын башка областтарында жайгашкандары – Улуттук банктын тиешелүү областтык башкармалыктарына жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүнө ачык валюта позициялары боюнча төмөнкү отчетторду кагазга чыгарылган түрүндө жана электрондук түрдө жөнөтүп турууга тийиш: ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар боюнча; ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялардан айырмаланган операциялар боюнча; кредиттик союздун чет өлкө валютасындагы бардык операциялары боюнча жыйынтыкталган отчетту.»;

- Нускоо «7. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздардын валюталык операцияларынын өзгөчөлүгү» деп аталган 7-бөлүк менен толукталсын:

«23. Кредиттик союз, алар төмөнкү Шариат стандарттарына ылайык келген шартта гана чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча бүтүмдөрдү ишке ашырууга укуктуу:

- алмашууну ишке ашыруу алдында эки тараптын тең колунда башкасына алмаштырылууга тийиш болгон валюта болушу зарыл;

- алмаштырылуучу валюта бирдиги, эгерде алардын бири банкнот, экинчиси бир өлкөнүн монетасы болсо да, бирдей суммада болууга тийиш;

- валюта контрактсында алмаштыруу бирдигинин бирин же экөөсүн өткөрүп берүү маселесин кийинкиге жылдыруу шарты же шилтемеси камтылууга тийиш эмес;

- валюта операциялары фьючерс жана форвард рынокторунда ишке ашырылууга тийиш эмес.

24. Валюталарды сатып алууну жана сатууну бир учурда, катар ишке

ашырууга уруксат берилбейт, анткени анда төмөнкү факторлор камтылган:

- эки сатылып алынган жана сатылган валюталарды өткөрүп берүү жана алуу ишке ашырылган эмес, бул контрактыда валюталарды сатуунун кийинкиге жылдырылышына алып келет;

- валютаны сатуу келишими валютаны сатуу жөнүндө башка контракттан көз каранды болуп калат;

- эки тарапты валюта алмаштырууга мажбурлаган милдеттенмеге алып келет, буга өзүнөн-өзү жол берилбейт.

25. Кредиттик союздун чет өлкө валютасы менен операцияларды жүзөгө ашыруу саясаты, жол-жоболору жана типтүү контракттары Шариат кеңеши тарабынан жактырылууга тийиш.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үметалиев көч., 101
2015-жылдын 16-сентябрындагы № 53/9

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-декабрындагы № 50/7 «Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-декабрындагы № 50/7 «Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна сунушталган өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин (кошо тиркелет).

2. Юридика башкармалыгы:

- бул токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;
- расмий жарыялангандан кийин бул токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан отуз күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен кредиттик союздарды жана «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКсы тааныштырсин.

5. Ушул токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун башкаруучусуна, айым Л.Орозбаевага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

**Улуттук банк Башкармасынын
2015-жылдын 16-сентябрындагы
№ 53/9 токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2009-жылдын 23-декабрындагы № 50/7 «Кредиттик союздардагы
кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар
жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна
өзгөртүүлөр жана толуктоолор**

Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-декабрындагы № 50/7 «Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө» жобонун:

- 2.2-пунктундагы «утурумдук» деген сөз алынып салынсын;
- 3.2-пунктунун 3.2.2-пунктчасынын 5-абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- күрөөгө карата талаптар жана талап кылынган документтер (күрөө түрү, кредиттин ордун күрөө менен жабуу коэффициенти, рыноктук наркына баа берүү жана жайгашкан жери, күрөөнү тескөө укугу, күрөөгө баа берүү ыкмалары);»;

- 3.2-пунктунун 3.2.3-пунктчасы төмөнкү мазмундагы төртүнчү абзац менен толукталсын:

«- кредиттин максаттуу пайдаланылышына талдап-иликтөөлөр жана мониторинг жүргүзүү;»;

- 3.2-пунктунун 3.2.4-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.2.4. Кредиттер боюнча мөөнөтүндө төлөнбөгөн жана орду жабылбаган карызды аныктоо, аларга талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү жана аны кайтаруу боюнча иш тартиби.»;

- 4.1-пунктундагы «же болбосо ошол укук чегерилген адамдар тарабынан» деген сөздөр алынып салынсын;

- 5.1-пунктунун 5.1.2-пунктчасы төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Кредиттик союздун ички саясаттарында билдирмелерди кароо мөөнөтү аныкталууга тийиш.»;

- 5.1-пунктунун 5.1.4-пунктчасындагы:

«, анда ошол кредитке, андан кийинки кредиттерге (эгерде, келечекте бериле турган болсо) тиешелүү болгон бардык документтер көктөлөт (карыз алуучунун кредиттик досьесине карата минималдуу талаптар ушул жобонун 1-тиркемесинде келтирилген)» деген сөздөр алынып салынсын; төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Кредит берүүдөн баш тартылган учурда кредиттик союз кат жүзүндө баш тартуу себептерин көрсөтүү менен кабыл алынган чечим тууралуу катышуучуга маалымдоого тийиш.»;

- 5.1.5-пунктча күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 5.2-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«5.2. Кредиттик келишимге карата талаптар жана аны түзүү тартиби.

5.2.1. Кредиттик союз менен катышуучу ортосунда түзүлүүчү кредиттик келишим, ага карата бардык тиркемелер жана башка келишимдер/макулдашуулар мамлекеттик же расмий тилде түзүлөт (катышуучуга тил тандоо укугун сунуштоо менен). Кредиттик келишимдин түп нускаларынын саны келишим түзгөн тараптардын санына жараша болууга тийиш. Кредиттик союз Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, кредиттик келишимдин түп нускаларынын сакталышын камсыз кылуусу зарыл.

Кредиттик келишимдин тексти карыз алуучуга түшүнүктүү жана жеткиликтүү болууга тийиш. Катышуучунун кредиттик келишим шарттарынан улам келип чыккан укуктары жана милдеттери кредиттик келишимдин өзүнчө бөлүгүндө чагылдырылат. Кредиттик келишимдин бүтүндөй тексти жана анын тиркемелери бирдей шрифтте, кеминде 12 өлчөмдө берилүүгө тийиш.

5.2.2. Кредиттик келишимге кол коюуда, аны кайтарып алуу жагында келип чыгышы ыктымал болгон проблемаларды алдын алуу максатында, кредитти сунуштоо жана кредиттин ордун жабуу шарттарын тактоо зарыл.

5.2.3. Эгерде бул карыз алуучунун укуктарына кесепетин тийгизип, анын милдеттеринин көбөйүшүнө алып келсе, кредиттик союз карыз алуучунун кат жүзүндөгү макулдугусуз бир тараптуу негизде кредиттик келишимдин алгачкы шарттарын өзгөртүүгө укугу жок.

5.2.4. Кредиттик келишимде номиналдык жана эффективдүү пайыздык чендер жылдык мааниде көрсөтүлүүгө тийиш.

5.2.5. Кредитти жана ага кошуп эсептелинген пайыздарды төлөө графиги, кредиттик келишимдин ажырагыс бөлүгү болуп саналат жана ал карыз алуучунун финансылык мүмкүнчүлүктөрүн эске алуу менен түзүлөт. Мында, кредит боюнча пайыздык төлөмдөр кредиттин негизги суммасынын калдыгына карата номиналдык пайыздык чен боюнча эсептелүүгө тийиш. Төлөө графигинде кредитти төлөө тартиби жана мөөнөттөрү толук чагылдырылып, ага эки тарап тең кол коюсу зарыл.

5.2.6. Кредиттик келишимде кеминде төмөнкүлөр көрсөтүлөт:

- тараптардын аталышы;

- келишим предмети;

- кредиттик келишимди колдонуу мөөнөтү;

- кредит берүүнүн негизги шарттары, анын ичинде максаттуу багытын, суммасын, пайыздык чендерин (номиналдык жана эффективдүү), төлөө тартибин жана мөөнөтүн, камсыздоо түрүн (эгерде болсо) көрсөтүү менен;

- карыз алуучунун укуктары жана милдеттери, анын ичинде кредиттик келишим боюнча өзүнө алган милдеттенмелерди аткарбай койгон же талаптагыдай аткарбаган учурда;

- кредиттик союздун укуктары жана милдеттери;

- кредиттик бюрога карыз алуучу жөнүндө маалымат берүү шарттары (эгерде, бул кредиттик союз анын катышуучусу болуп эсептелсе);

- катышуучунун кредиттик келишимге кол койгон учурдан тартып акча каражаттарын алганга чейин же лизинг келишими боюнча тиешелүү мүлккө төлөөлөрдү жүргүзгөнгө чейин кредит алуудан (лизинг боюнча кызмат көрсөтүүдөн) акысыз негизде баш тартуу укугу;

- катышуучу кеминде отуз күн мурда аны кайтаруу тууралуу кредиттик союзга маалымдаган шартта, кредитти кайсыл гана болбосун учурда, кандайдыр-бир айыптык санкцияларсыз кредитти мөөнөтүнөн мурда төлөө укугу;

- форс-мажордук жагдайлар орун алган шартта, кредиттик союз менен карыз алуучу ортосундагы өз ара иш алып баруу шарттары. Форс-мажордук жагдайларда жаратылыш кырсыктары (сел жүрүү, жер титирөө, өрт жана башка жаратылыш же техногендик кырсыктар), эпидемия, өзгөчө кырдаалдардын киргизилиши, массалык баш аламандык, талап-тоноочулук, аскердик аракеттер ж.б. ушул сыяктуу окуялар камтылышы мүмкүн, бирок булар менен эле чектелип калбайт.

5.2.7. Кредиттик союз ушул жобого карата 2-тиркемеге ылайык таблица түрүндө түзүлгөн катышуучунун укуктары, чыгашаларынын (төлөмдөр) тизмеги менен аны тааныштырууга тийиш, ал кредиттик келишимдин ажырагыс бөлүгү болуп саналат жана ага эки тарап тең кол коет.

Зарыл учурларда кредиттик союз катышуучуга кредит, туумдар, айыптык төлөмдөр ж.б. боюнча төлөмдөрдү эсептөө тартиби тууралуу түшүндүрмөлөрдү берүүгө тийиш.

Кредиттик союз кредиттик келишим шарттарына кошумча жыйымдарды, комиссиялык төлөмдөрдү жана кредиттик союздун тарифтеринде белгиленгендерден тышкары, кредиттик келишимди түзүүгө жана аны аткарууга байланыштуу анда алынуучу/төлөнүүчү башка төлөмдөрдү, ошондой эле карыз алуучу менен макулдашылгандыгына карабастан, акы төлөнүүчү башка тиешелүү кызматтарды кошууга укугу жок.

5.2.8. Катышуучу менен кредиттик келишим түзүлгөндөн кийин жана ал акча каражаттарын алгандан кийин карыз алуучуга кеминде төмөнкү документтер берилүүгө тийиш:

- ага карата кошо тиркелүүчү бардык документтер менен бирге тараптардын кол тамгасы коюлган кредиттик келишим;

- кредиттик союздун катышуучуларынын укуктарынын, чыгашаларынын (төлөмдөрүнүн) жана айыптык санкциялардын тизмеги;

- кредиттик келишимге кошо тиркелүүчү, төлөө күнү жана суммасы көрсөтүлгөн төлөө графиги.

5.2.9. Карыз алуучунун кредиттик таржымалы (таржымалга карата минималдуу талаптар ушул жобонун 1-тиркемесинде берилген) каты-

шуучудан билдирме алынган учурдан тартып түзүлөт жана ага кредит боюнча бардык тиешелүү документтер көктөлөт.

5.2.10. Кредиттерге мониторинг жүргүзүүдө кредиттик союз кардар менен телефон аркылуу сүйлөшүүлөрдүн жана жолугушуулардын кыскача мазмунун журналга каттоону кошо алганда, аны менен жүргүзүлгөн бардык иш-чараларды документтештирип, алардын эсебин жүргүзүүсү зарыл. Өзгөчө, проблемалуу кредиттер менен иш алып барууда аларды эсепке алуу маанилүү.»;

- 6.2-пунктка карата эскертүүлөр төмөнкү редакцияда берилсин:

«(*) Мониторинг жүргүзүү мезгил аралыгы кредиттик союз тарабынан берилген кредиттин мөөнөтүнө жараша аныкталат. Эгерде кредиттин мөөнөтү бир жылдан жогору болсо, күрөөгө коюлган мүлккө мониторинг жылына бир жолу жүргүзүлүүгө тийиш.»;

- 6.6-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 1-тиркеменин 1-бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«I. Карыз алуучу жөнүндө жалпы маалымат:

1. Кредиттик союзда белгиленген форма боюнча кредит алуу үчүн суушталган билдирме.

2. Кредиттик союзга билдирме бергенге чейинки акыркы алты ай ичинде буга чейин ушул кредиттик союздан жана башка финансы-кредиттик мекемелерден алынган/төлөнгөн/төлөнбөгөн кредиттер жөнүндө маалыматтар (карыз алуучунун кат жүзүндөгү мисалы, карыз алуучунун кредиттик билдирмесиндеги маалыматына ылайык).

3. Кредиттик союздун катышуучусун идентификациялоого мүмкүндүк берген анын инсандыгын тастыктаган документтин көчүрмөсү.

4. Катышуучунун кирешеси жөнүндө маалымат.

5. Күрөөгө коюлган мүлктүн тизмеги (болгон болсо).

6. Катышуучунун жолдошунун/жубайынын макулдугу.

7. Юридикалык жакты түзүүсүз жеке ишкердикти жүргүзгөн катышуучудан (жеке адамдан) жогоруда келтирилген документтерден тышкары төмөнкүлөр талап кылынат:

- юридикалык жакты түзүүсүз жеке ишкердикти жүргүзгөн жеке адам катары мамлекеттик каттоодон (кайра каттоодон) өткөндүгү жөнүндө күбөлүктүн көчүрмөсү (болгон болсо);

- патенттин көчүрмөсү (болгон болсо).

8. Катышуучунун төлөөгө жөндөмдүүлүгүн тастыктаган каражат алуу булагына баа берүү.

9. Мамлекеттик же расмий тилде түзүлгөн кредиттик келишим, ага карата тиркемелер, ошондой эле реструктуризациялоодо же пролонгациялоодо, талап кылуу укугун өткөрүп берүүдө катышуучу менен кошумча түзүлгөн келишимдер.

10. Кредиттик союздун тиешелүү органынын кредит берүү, ошондой эле аны пролонгациялоо же реструктуризациялоо чечими (болгон болсо).

11. Карыз алуучу менен байланышууларды эсепке алуу.

12. Карыз алуучу менен кат алышуу (бардык корреспонденцияны кошо тиркөө менен).

13. Юридикалык документтер (карыз алуучунун иш-аракеттери жөнүндө документтердин көчүрмөсү, мисалы, коштомо кагаздар, эсеп-фактуралары, өнөктөштөр менен түзүлгөн келишимдер ж.б.).

14. Кредиттин максаттуу пайдаланылышын текшерүү боюнча отчет.

15. Кардардын терроризмди (экстремизмди) каржылоого жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) каршы аракеттерди көрүү боюнча мамлекеттик ыйгарым укуктуу органдын талаптарына ылайык типтүү формада түзүлгөн анкета.»;

- төмөнкү мазмундагы 2-тиркеме менен толукталсын:

«Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө» жобого карата 2-тиркеме

Кредиттик союздун катышуучуларынын укуктарынын, чыгашаларынын (төлөмдөрүнүн) жана айыптык санкциялардын тизмеги

Кредиттик союздун катышуучусунун укуктары	
<p>Кредиттик келишимге кол койгон учурдан тартып акча каражаттарын алганга чейин же лизинг келишими боюнча тиешелүү мүлк үчүн төлөмдү жүргүзгөнгө чейин кредит алуудан акысыз негизде баш тартууга</p>	<p>Катышуучунун милдеттүү укуктары ушул жобонун талаптарына ылайык, кредиттик келишимде сөзсүз түрдө көрсөтүлөт</p>
<p>Кредиттик келишим долбоорун, ага тиркелген бардык документтерди колуна алууга жана юридикалык консультация алуу үчүн кредиттик союздун чегинен тышкары кайрылууга укуктуу, мында кредиттик келишим менен таанышуу үчүн катышуучуга кеминде бир күн, бирок үч күндөн ашпаган убакыт берилүүгө тийиш</p>	
<p>Кредит, туум, айыптык санкциялар боюнча тиешелүү төлөмдөрдү эсептөө тартиби тууралуу түшүндүрмөлөрдү алууга</p>	
<p>Кредиттик келишим жана ушул тизме түзүлүүчү (гаризделүүчү) тилди (мамлекеттик же расмий) тандоого</p>	
<p>Кредит боюнча карызын кайтарууга чейин отуз күн мурда кредиттик союзга ал тууралуу алдын ала маалымдаган шартта, мөөнөтүнөн мурда толук же жарым-жартылай төлөөгө</p>	

Кредиттик союздун катышуучусунун кредит боюнча чыгашалары (төлөмдөрү)	Кредиттик келишимде көрсөтүлөт
Кредиттин суммасы	Комиссиялык төлөм чегерилген учурда, алар
Кредит боюнча пайыздык төлөмдөр	кредиттик союздун бекитилген тарифтерине
Билдирмелерди карап чыккандыгы үчүн комиссиялык (кредит-ти тариздөө) төлөмдөр	ылайык, пайыздык же нарктык мааниде кредит-
Кредит берүү жана администрлөө үчүн комиссиялык төлөмдөр	тик келишимде көрсөтүлөт
Судалык жана/же күндөлүк эсептерди ачуу (эгерде, эсеп ачуу кредиттик келишимди түзүү менен шартталса) жана тейлөө (эгерде, кредит боюнча операциялар нарк эмес формада жүргүзүлсө) үчүн комиссиялык төлөмдөр	
Эсептешүү-кассалык тейлөө үчүн комиссиялык төлөмдөр (анын ичинде кардардын банкомат аркылуу нарк акчаларды салуусу жана алуусу)	
Үчүнчү жактардын пайдасына төлөмдөр (камсыздандыруу, но-тариф, ж.б. кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөө)	Кредиттик союз мындай кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштабаган учурларда, кардарга бул туура-луу маалым болушу үчүн ал кредиттик кели-шим түзүлгөн күнгө карата үчүнчү жактардын колдонуудагы тарифтери боюнча мындай чы-гашалардын наркын көрсөтүүгө тийиш, мын-да бул чыгашалар карыз алуучу тарабынан үчүнчү жактардын пайдасына ишке ашырылып жаткандыгы, ошондой эле келечекте бул нарк өзгөрүшү мүмкүндүгү да белгиленүүгө тийиш

<p>Карыз алуучунун эсептеринен көчүрмөлөр берилгендиги үчүн төлөмдөр</p> <p>Башка чыгашалар</p>	<p>Кредиттик союздун колдонуудагы тарифтерине ылайык пайыздык же нарктык мааниде көрсөтүлөт</p>
<p>Кредиттик союз тарабынан алынуучу айыптык санкциялар жана туумдар</p>	
<p>Карыздын негизги суммасы жана пайыздары боюнча төлөмдөрдүн мөөнөтүндө төлөнбөгөндүгү үчүн</p>	<p>Кредиттик союзда кредиттик келишимдин негизинде белгиленген айыптык санкциялардын өлчөмүнө ылайык алынуучу пайыздык же нарктык мааниде көрсөтүлөт. Мында, негизги сумма жана пайыздардын мөөнөтүндө төлөнбөгөндүгү үчүн үстөк акы (айыптык төлөмдөр, туумдар) боюнча пайыздын өлчөмү кредиттик келишимде көрсөтүлгөн номиналдык пайыздык ченден ашпоого тийиш, ал эми кредитти колдонуу мезгил ичинде чегерилген үстөк акынын (айыптык төлөмдөр, туумдар) максималдуу өлчөмү, берилген кредиттин суммасынын 20 пайызынан ашпоого тийиш.</p>
<p>Акча каражаттарын алгандан кийин кредиттик келишимди бузуу шарттары</p>	<p>Кредиттик союзда кредиттик келишимдин негизинде белгиленген айыптык санкциялардын өлчөмүнө ылайык алынуучу пайыздык же нарктык мааниде көрсөтүлөт</p>
<p>Башка чыгашалар</p>	

(Ыйгарым укуктуу адистин аты-жөнү) _____ (кол тамгасы) _____ (күнү) ».

(Кредиттик союздун катышуучусунун аты-жөнү) _____ (кол тамгасы) _____ (күнү) ».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үметалиев көч., 101
2015-жылдын 16-сентябрындагы № 53/10

Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна толуктоолорду жана өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна сунушталган толуктоолор жана өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) бекитилсин:

- 2003-жылдын 20-ноябрындагы № 32/7 «Коммерциялык банктарда Аудит боюнча комитетти түзүүгө карата негизги талаптар тууралуу»;
- 2012-жылдын 17-апрелиндеги № 17/1 «Адистештирилген финансы-кредиттик мекеменин - «Кыргыз Республикасында кредиттик союздарды колдоо жана өнүктүрүү боюнча финансы компаниясы» ЖЧКсынын укук мурасчысы болгон мекеменин кызмат адамдарына карата коюлуучу минималдуу квалификациялык талаптар жана аларды Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына макулдашуу жол-жобосу жөнүндө».

2. Токтом расмий жарыялангандан 15 күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

- бул токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;
- расмий жарыялангандан кийин бул токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен адистештирилген финансы-кредит мекемеси - «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКсын, кредиттик союздарды, Улуттук банктын областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Ушул токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары, айым Л. Орозбаевага ыйгарылсын.

Төрага

Т. Абдыгулов

**Улуттук банк Башкармасынын
2015-жылдын 16-сентябрындагы
№ 53/10 токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын айрым
токтомдоруна толуктоолор жана өзгөртүүлөр**

1. Улуттук банк Башкармасынын 2003-жылдын 20-ноябрындагы № 32/7 «Аудит боюнча комитетке карата негизги талаптар жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй толуктоо киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Аудит боюнча комитетке карата негизги талаптардын:

- 1.1-пунктундагы «жүзөгө ашырышкан банктар,» деген сөздөр «, адистештирилген финансы-кредит мекемеси – «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКсы» деген сүйлөм менен толукталсын.

2. Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 17-апрелиндеги № 17/1 «Адистештирилген финансы-кредиттик мекеменин - «Кыргыз Республикасында кредиттик союздарды колдоо жана өнүктүрүү боюнча финансы компаниясы» ЖЧКсынын укук мурасчысы болгон мекеменин кызмат адамдарына карата коюлуучу минималдуу квалификациялык талаптар жана аларды Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына макулдашуу жол-жобосу жөнүндө» токтомго төмөнкүдөй толуктоолор жана өзгөртүүлөр киргизилсин:

- токтомдун аталышындагы жана 1-пунктундагы ар кандай жөндөмөлөрдө кездешкен «Адистештирилген финансы-кредиттик мекеменин - «Кыргыз Республикасында кредиттик союздарды колдоо жана өнүктүрүү боюнча финансы компаниясы» ЖЧКсынын укук мурасчысы болгон мекеменин кызмат адамдарына карата коюлуучу минималдуу квалификациялык талаптар жана аларды Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына макулдашуу жол-жобосу» деген сөздөр тиешелүү жөндөмөлөрдөгү «Адистештирилген финансы-кредит мекемеси – «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКсынын кызмат адамдарын макулдашуу тартиби» дегенге алмаштырылсын;

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Адистештирилген финансы-кредит мекемеси - «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКсынын кызмат адамдарын макулдашуу тартибинин:

1) бүтүндөй тексти боюнча кездешкен «Финансы компаниясы» деген сөздөр ««КСФК» ААКсы» дегенге алмаштырылсын.

2) 1-пункттун:

- биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

««КСФК» ААКсынын төрагасынын жана анын Директорлор кеңешинин мүчөсүнүн, Аудит боюнча комитетинин төрагасынын, ревизиялык комиссиянын мүчөсүнүн кызмат ордуна талапкерлер төмөнкү талаптарга жооп берүүгө тийиш:»;

- төмөнкү мазмундагы сегизинчи абзац менен толукталсын:

«КСФК» ААКсынын Директорлор кеңешинин төрагасынын, Аудит боюнча комитеттин төрагасынын кызмат ордуна талапкердин финансы-кредит системасындагы иш тажрыйбасы эң аз дегенде бир жылды түзүүгө тийиш.»;

3) төмөнкү мазмундагы 1-1-пункт менен толукталсын:

««КСФК» ААКсынын Директорлор кеңешинин мүчөлөрүнүн көпчүлүгү көз карандысыз болууга тийиш. Директорлор кеңешинин мүчөлөрүнүн көз карандысыздыгы «КСФК» ААКсынын Директорлор кеңешинде иштеген бүтүндөй мезгил ичинде сакталышы зарыл. Көз карандысыздык дегенден улам төмөнкүлөрдү түшүнүү зарыл:

1) талапкер акыркы үч жыл аралыгында «КСФК» ААКсынын кызматкери же кызмат адамы болуп саналбаса же болбосо жана/же ошол адамдардын жакын тууганынан (ата-энеси, жашы 16дан өткөн баласы, жубайы, ага-иниси же эже-карындашы) болбосо, ошондой эле «КСФК» ААКсынын акционерин болгон кредиттик союздун катышуучусу болбосо;

2) «КСФК» ААКсынын акцияларынын 5%нан көбүрөөгүнө ээлик кылган анын катышуучусунун жакын тууганынан болуп саналбаса;

3) ошол адамдын «КСФК» ААКсы жана/же «КСФК» ААКсы менен жалпы кызыкчылыкка ээ башка юридикалык жак менен олуттуу коммерциялык, ишкердик же финансылык мамилеси «КСФК» ААКсынын таламында объективдүү чечимди кабыл алууда ошол адамдын жөндөмдүүлүгүнө таасири этпесе. Мында Директорлор кеңешинин ошол көз карандысыз мүчөсү төмөнкүлөрдөн болууга тийиш эмес:

а) «КСФК» ААКсынын карыз алуучусу болгон кредиттик союздун карыз алуучусу же катышуучусу;

б) «КСФК» ААКсынын карыз алуучусу болгон кредиттик союздун аткаруу (байкоо) органынын мүчөсү же башка кызмат адамы;

в) «КСФК» ААКсы менен жалпы кызыкчылыкка ээ юридикалык жактын кызмат адамы же «КСФК» ААКсынын кредиторун;

г) жалпы жылдык суммасы ошол адамдын жылдык жалпы дүң кирешесинин 1%ынан ашкан товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү «КСФК» ААКсына сунуштоого;

д) ушул пункттун а)-г) пунктчаларында көрсөтүлгөн адамдардын жакын тууганы болууга.»;

4) 2-пункттун:

- биринчи абзацындагы «КСФКнын саясатын түптөгөн анын негизги операцияларына (кредиттер, финансы ж.б. боюнча) катышууга ыйгарым укуктуу же айкын катышкан КСФКнын түзүмдүк бөлүмдөрүнүн жетекчилери» деген сөздөр «ички аудит кызматынын начальниги же ички аудитор» дегенге алмаштырылсын;

- үчүнчү абзацындагы в) пунктчасындагы «түзүмдүк бөлүмдүн жетекчисинин» деген сөздөр «ички аудит кызматынын начальниги же ички аудитор» дегенге алмаштырылсын;

5) 4-пункттун:

- төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Директорлор кеңешинин төрагасынын, Башкарманын төрагасынын, аудит боюнча комитеттин төрагасынын, башкы бухгалтердин жана ички аудит кызматынын начальнигинин же ички аудитордун кызмат ордуна талапкерлердин Улуттук банктын талаптарына ылайык келиши/ылайык келбеши жөнүндө чечим Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинде кабыл алынат.»;

- жетинчи абзацындагы «кызмат ордуна талапкер» деген сөздөр «, Аудит боюнча комитеттин төрагасы» деген сөздөр менен толукталсын;

6) 5-пункттун:

- 2-пунктчасынын экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«1) Директорлор кеңешинин төрагасы кызмат ордуна шайлоо; 2) Директорлор кеңешинин мүчөсү кызмат ордуна шайлоо; 3) Башкарманын төрагасы кызмат ордуна дайындоо; 4) Башкарманын мүчөсү кызмат ордуна дайындоо; 5) башкы бухгалтердин кызмат ордуна дайындоо; 6) Аудит боюнча комитеттин төрагасынын кызмат ордуна дайындоо; 7) ички аудит кызматынын начальниги же ички аудитор кызмат ордуна дайындоо.»;

- 15-пунктчанын биринчи абзацындагы «акционер» деген сөз «катышуучусу» деген сөз менен толукталсын;

- 15-пунктчадагы таблицадан кийин төмөнкү мазмундагы экинчи абзац менен толукталсын:

«Эскертүү: эгерде талапкер кредиттик союздун катышуучусу жана/же жетекчиси болуп саналса, кредиттик союздун «КСФК» ААСынын алдындагы ссудалык карызы (башка милдеттенмелери) бардыгын, алардын өлчөмдөрүн көрсөтүү зарыл.»;

- 24-пунктчадагы таблица төмөнкү мазмундагы алтынчы тилке менен толукталсын:

Кредиттик союздун катышуучусу болуп саналабы (эгерде болсо, кредиттик союздун аталышын көрсөтүү зарыл)
--

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үметалиев көч., 101
2015-жылдын 16-сентябрындагы № 53/11

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамынын 43-беренесине, «Кыргыз Республикасындагы банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамдын 11 жана 39-1-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) киргизилсин:
 - Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө»;
 - Улуттук банк Башкармасынын 2002-жылдын 13-февралындагы № 8/6 «Банктык төлөм карттары боюнча кредиттөө (овердрафт) жөнүндө» убактылуу эрежелер тууралуу».
2. Токтом расмий жарыяланган күндөн бир ай өткөндөн кийин күчүнө кирет.
3. Юридика башкармалыгы:
 - бул токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;
 - расмий жарыялангандан кийин бул токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.
4. Кеземел методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, адистештирилген финансы-кредит мекемеси «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКсын жана Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкын тааныштырсын.
6. Ушул токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары, айым Л.Дж.Орозбаевага ыйгарылсын.

Төрага

Т. Абдыгулов

**Улуттук банк Башкармасынын
2015-жылдын 16-сентябрындагы
№ 53/11 токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым
токтомдоруна өзгөртүүлөр жана толуктоолор**

1. Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензияланган коммерциялык банктарда жана башка финансы-кредит мекемелеринде кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

1) 12-пунктунун:

- экинчи жана үчүнчү абзацтары төмөнкү редакцияда берилсин:

«Банк Башкармасы банктын кредиттик саясатынын жана кредиттик стратегиясынын ишке ашырылышы үчүн жоопкерчилик тартат, ал үчүн банк кредиттик тобокелдикти, анын ичинде валюта тобокелдиги менен шартталган кредиттик тобокелдикти аныктоо, өлчөө, мониторинг жүргүзүү жана контролдоо боюнча саясаттарды жана жол-жоболорду иштеп чыгууга жана аларды колдонууга киргизүүгө милдеттүү.

Банк валюта тобокелдиги менен шартталган кредиттик тобокелдикти туруктуу негизде аныктап туруунун, аларга баа берүүнүн, мониторинг жүргүзүүнүн жана контролдоонун комплекстүү системасын, ошондой эле валюта тобокелдиги менен шартталган кредиттик тобокелдикке контролдукту, талдап-иликтөөлөрдү жана мониторингди жүзөгө ашыруу боюнча отчет берүү системасын камсыз кылууга тийиш.

Кредиттерди берүүгө тиешелүү бардык маселелер кредиттик комитет тарабынан гана же банктын Директорлор кеңешинин компетенциясына кирген маселелерди эске албаганда, ошол комитет ченемдик укуктук актыларга ылайык укук чегерген адам тарабынан чечилүүгө тийиш.

- 5-абзацтын бүтүндөй тексти боюнча «ири кредиттер» деген сөздөр «ири тобокелдикти камтыган кредиттер» дегенге алмаштырылсын;

2) 2-главанын 12-пункту төмөнкү мазмундагы 12-1 – 12-2-пункттар менен толукталсын:

«12-1. Банк жыл сайын валюта тобокелдиги менен шартталган кредиттик тобокелдикке ички контролдук системасына, анын ичинде кредиттерди/активдерди классификациялоо ишине ички аудит жүргүзүп турууга тийиш.

12-2. Банк кредиттөө жана мониторинг жүргүзүү процессине тартылган кызматкерлердин кредиттөө маселеси, анын ичинде Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптары жана жоопкерчиликтүү кредиттөө

принциптери боюнча мезгил-мезгили менен окутуудан өтүшүн камсыз кылууга тийиш.»

3) 20-пункттагы акыркы сүйлөм төмөнкү редакцияда берилсин:

«Журналда чагылдырылган маалыматты Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 27-августундагы № 22/9 токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензияланган коммерциялык банктардын жана финансы-кредит мекемелеринин ишинде уюштурулуучу негизги документтер тизмегинде» белгиленген мөөнөттөргө ылайык сактоо зарыл.»;

4) 25-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«25. Кредитти берүүнүн максатка ылайыктуулугун аныктоо үчүн банк карыз алуучудан төмөнкү документтерди талап кылууга тийиш:

- карыз алуучу тууралуу негизги маалыматтарды (эгерде карыз алуучу юридикалык жак болсо - негизги ишкердик түрү, жүгүртүү каражаттарынын болжолдуу өлчөмү), валюталар боюнча киреше (пайда) түзүмүн (чет өлкө валютасындагы кредиттер боюнча), кредитти төлөө планын, негизги бизнес-өнөктөштөр ж.б.;

- нотариалдык жактан күбөлөндүрүлгөн же мыйзам актыларына ылайык көчүрмөлөрдү нотариалдык жактан күбөлөндүрүү мүмкүн эмес болгон шартта юридикалык жактын мөөрү жана жетекчинин колтамгасы менен тастыкталган уюштуруу документтеринин көчүрмөлөрү (эгерде карыз алуучу - юридикалык жак болсо);

- карыз алуучу Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларына ылайык жыл сайын аудиттен өтүүгө милдеттүү болгон учурда, тышкы аудиттордун корутундусу менен бирге акыркы отчеттук жыл үчүн финансылык отчетту жана/же банктын чечими боюнча салык органдары тарабынан кабыл алынган жылдык финансылык отчетту (эгерде карыз алуучу - юридикалык жак болсо же болбосо күбөлүктүн же патенттин негизинде ишкердикти жүзөгө ашырган жеке адам болсо);

- акча каражаттарынын өткөн чейрек ичинде жылышы жөнүндө отчетту кошо алганда, финансылык отчетту (эгерде карыз алуучу - юридикалык жак болсо же болбосо күбөлүктүн же патенттин негизинде ишкердикти жүзөгө ашырган жеке адам болсо);

- 250 000 сомдон ашпаган өлчөмдө кредит берилген жеке адамдарды эске албаганда, мамлекеттик органдардан каттоодон өткөндүгү жөнүндө документ (эгерде карыз алуучу - юридикалык жак болсо же болбосо күбөлүктүн же патенттин негизинде ишкердикти жүзөгө ашырган жеке адам болсо);

- өзүндө кредит алуу максатын, карыз алуучунун каражаттарынын болжолдуу жылышын (жыл ичинде пайда алуу көлөмүн), валюталар боюнча төлөө булактарын, кредитти төлөө мөөнөттөрүн жана планын камтыган (эгерде карыз алуучу - юридикалык жак болсо жана кредиттин суммасы 3 500 000 сомду түзгөн болсо) бизнес-план. Мында банк кредиттик тобокелдикти кыскартуу максатында, инвестициялык кредиттер, ири кредиттер жана карыз алуучунун ишкердигине кылдат баа берүүнү талап

кылган башка кредиттер боюнча бизнес-планга карата кошумча талаптарды белгилөөгө тийиш;

- күрөөгө коюлган мүлк описин, ээлик кылуу укугун (эгерде күрөө кыймылдуу/кыймылсыз мүлк болсо) жана пайдалануу укугун тастыктаган документтерди, ошондой эле банктын ички документтерине ылайык башка документтерди;

- гарантты (кепилдик берүүчүнү) көрсөтүү менен гарантияны (кепилдикти), гарантия (кепилдик) суммасын, гаранттын финансылык отчетторун ж.б. (эгерде банк гарантияны (кепилдикти) сунуштоону талап кылса);

- инсандыгын тастыктаган документти (эгерде карыз алуучу - жеке адам болсо);

- акыркы 12 ай ичиндеги эмгек акысы жөнүндө маалымкат же анын кирешелери жөнүндө маалыматтарды тастыктаган башка документтерди (эгерде карыз алуучу - жеке адам болсо);

- банка зарыл болгон, анын ичинде карыз алуучунун төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө баа берүү үчүн башка документтерди (контрактыларды, келишимдерди, сунуштама каттарды ж.б.);»;

5) 26-пункттун 5-абзацындагы «башка күрөө,» деген сөздөр «эки тарапка тең алгылыктуу, « деген сөздөр менен толукталсын;

6) 30-пунктунун:

- 2 жана 3-абзацтарындагы «Кредит боюнча иш алып барган кызматкер» деген сөздөр «Банк» дегенге алмаштырылсын;

- 4-абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«- акча каражаттары. Кредит алууга билдирмелерге талдап-иликтөөлөрдү жүргүзгөн кызматкер эң башкысы: карыз алуучу кредитти төлөө үчүн келечекте жетиштүү кирешеге жана нак акча каражаттарына ээ экендигине, анын ичинде ал кредит алууга ниеттенген валютада акча каражаттарын алууга жөндөмдүү экендигине талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүүсү зарыл. Мында банк, буга чейин анын пайда алуусу же сатуу көлөмү туруктуу өсүшкө ээ болгондугуна жана келечекте кредиттик келишимди колдонуу мөөнөтү ичинде туруктуу өсүш сактала тургандыгын тактоого тийиш.

Мындан тышкары банк, карыз алуучу кредитти өз учурунда төлөөсүн камсыз кылуусу үчүн алмашуу курсунун өсүшүн эске алуу менен карыз алуучунун кирешелеринин (пайда алуу) жана чыгашаларынын (анын ичинде чет өлкө валютасында) жетиштүүлүгүн аныктоосу зарыл.

Эгерде, кардардын кирешеси (пайдасы) келерки 12 ай ичинде улуттук валютада алына турган болсо, банк Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын, анын ичинде РППУ талаптарын эске алуу менен алмашуу курсунун өзгөрүүсү карыз алуучуга терс таасирин тийгизүүсүнөн улам валюта тобокелдиги менен шартталган кредиттик тобокелдикти эске алып, кардарга кредитти чет өлкө валютасында берүү максатка ылайыктуу экендигине баа берүүгө тийиш;»;

- 6-абзацтагы «Эгерде ... катары» деген сөздөр «бир гана» деген сөздөр менен толукталсын;

7) 31-пункттун:

- биринчи сүйлөмүндөгү «Кредиттик кызматкер» деген сөздөр «Банк» дегенге алмаштырылсын;

- төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Кредит берүү учурунда ушул жобонун 30-пунктунда белгиленген талаптардын сакталышы үчүн жоопкерчилик кредит берүү чечимин кабыл алган ыйгарым укуктуу адамдарга жүктөлөт.»;

8) 40-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«40. Кредиттик келишим түзүү учурунда, келечекте аны кайтарып алууда проблемалардын келип чыгышына жол бербөө үчүн бардык кредит берүү жана аны төлөө шарттарын сүйлөшүү зарыл. Мында, эгерде бул укук кредиттик келишимде кардарга маалымдоо мөөнөтүн (кеминде 30 күн мурда) белгилөө менен, ошондой эле өзгөртүүнүн так статьялары, шарттары жана максималдуу/минималдуу чектери тизмегин көрсөтүү менен сүйлөшүлгөн учурларды эске албаганда, кредиттик келишимде алгач белгиленген шарттарды бир тараптуу негизде өзгөртүүгө банктын укугу жок. Карыз алуучу менен кредитти жана ал боюнча пайыздарды төлөө графигин түзүү учурунда, кредиттин максатына жана карыз алуучунун иш багытына, карыз алуучу сунуштаган жана ал банк тарабынан текшерилген бизнес-планга, ошондой эле акча каражаттарынын болжолдуу жылышына көңүл буруу максатка ылайыктуу. Карызды төлөө графигинде, кеминде кредит берүү суммасы, ал боюнча пайыздык чен, берилген күнү, негизги сумманы жана ал боюнча чегерилген пайыздарды төлөө суммасын көрсөтүү менен план боюнча төлөө күндөрү, ошондой эле кредит боюнча карыз калдыгы камтылууга тийиш. Төлөө графиги кредиттик келишимдин ажырагыс бөлүгү болуп саналат. Аны түзүү каралбаган кредиттик продукттар боюнча (эмгек акы долбоорунун алкагында төлөм карттары боюнча овердрафттар, кредиттик линиялар ж.б.) карызды төлөө графиги талап кылынбайт.»;

9) 41-пункттун:

- 4-абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- кредиттин негизги шарттары – суммасы, төлөө мөөнөтү, камсыздоосу, жылдык эсептөөдө пайыздык чен, кредит сунуштоо формасы: нак (касса аркылуу) жана/же нак эмес формада (анын ичинде, банктык төлөм карттарын пайдалануу менен кардардын эсебине чегерүү аркылуу ж.б.);»;

- 7-абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«- аны кайтарууга чейинки кеминде отуз күн мурда ал тууралуу банкка маалымдаган шартта, кардардын кредитти мөөнөтүнөн мурда төлөө укугу, анын ичинде кредит алган учурдан тартып алты ай өткөндөн кийин мөөнөтүнөн мурда төлөгөндүгү үчүн айыптык санкцияларды белгилөөсүз. Биргелешип жоопкерчилик алган топтун бир катышуучусу анын катышуучуларынан кат жүзүндө макулдук алган шартта гана ага мөөнөтүнөн мурда төлөөгө жол берилет.»;

10) 42-пункттун:

- 2-абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Банк кардарды жогоруда көрсөтүлгөн тизме менен тааныштырууга, зарыл учурда кредитти эсептөө тартиби, туумдар, айыптык төлөмдөр, банктык төлөм карттарын пайдалануу менен кредит алуу/төлөө тартиби жана эгерде киреше (же анын бөлүгү) улуттук валютада күтүлүп жатса, ал эми кредит чет өлкө валютасында сунушталган болсо, чет өлкө валютасынын алмашуу курсунун өсүшүнөн улам келип чыгуучу тобокелдиктер, төлөөгө жөндөмсүздүк жана башка кесепеттер тууралуу түшүндүрмө берүүгө, ошондой эле кардардын колтамгасы менен тастыкталган анын уруксатын алууга тийиш.»;

- 7-абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«- банктын карыз алуучу-жеке адамдын, анын ичинде юридикалык жакты түзүүсүз иш алып барган жеке ишкердин кредити боюнча күрөө предметинен өндүрүүнү жүргүзүү жол-жобосун баштоо билдирмеси жөнөтүлгөндөн 15 күн өткөндөн кийин, айыптык төлөмдөрдү, туумдарды чегерүүнү токтотуу милдети, мында бүтүндөй кредитти колдонуу мезгил үчүн чегерилген айыптык төлөмдөрдүн, туумдардын өлчөмү берилген сумманын 20 пайызынан ашпоого тийиш.»;

11) 43-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;

12) 4-главанын 47-пункту төмөнкү мазмундагы 47-1-пункт менен толукталсын:

«47-1. Эгерде кредиттик линия келишиминде, ага ылайык кредиттик линиянын биринчи бөлүгү алынгандан кийин карыз алуучунун кредиттик линиянын калган бөлүгүн алуу укугун же банктын анын калган бөлүгүн берүү милдеттенмесин жокко чыгарган норма каралса жана мында банк кредиттик линия боюнча баланстан тышкаркы милдеттенмелерге потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзбөсө, анда банк кредиттик линиянын экинчи бөлүгүн берген учурдан тартып анын ар бир кезектеги бөлүгүн берген учурда, зарыл документтердин толук топтомун жыйноого тийиш (ушул Жобонун биринчи тиркемесинин 3, 4, 10, 13, 16 пункттары жана кредиттик линиянын буга чейинки бөлүгүнүн максаттуу пайдаланылышы жөнүндө отчетту), мында карыз алуучу тарабынан акыркы алты ай ичинде сунуштаган документтер пайдаланылышы мүмкүн. Мында кредиттик линиянын кезектеги бөлүгүн берүү маселеси банктын кредиттик саясатына ылайык ыйгарым укуктуу орган/жактар тарабынан чечилүүгө тийиш. Ошону менен бирге эле, кредиттик келишимге кредиттик линияны сунуштоонун бардык шарттары менен таанышып чыккандыгын, келишим шарттары ага түшүнүктүү экендигин жана кардардын макулдугун тастыктаган анын кол тамгасы коюлууга тийиш.»;

13) 50-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«50. Кредит берүүдө эң башкысы, кошумча каражат алуу булагына эмес, негизги каражат алуу булагына көңүл буруу зарыл. Ошондуктан, кредит алууга сунушталган билдирмени кароо процессинде кардардын каражат алуу булагына, анын ичинде валюта тобокелдиги менен шарт-

талган кредиттик тобокелдикке талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүүгө (эгерде кредит чет өлкө валютасында сунушталган болсо), кардар ишкердик жүргүзгөн тармакка жана анын ишкердигине, анын сунуштоочулар жана сатып алуучулар менен өз ара иш алып баруусуна көңүл буруу зарыл. Чек ара аркылуу жүзөгө ашырылуучу ишкердик Улуттук банктын ченемдик укуктук актылары менен жөнгө салынат.»;

14) 61-пункттагы акыркы сүйлөм төмөнкү редакцияда берилсин:

«Бланктык кредиттерди берүү учурунда банк карыз алуучунун сапаттуу финансылык отчетунан жана бланктык кредиттер берилгенге чейинки узак убакыт ичинде (алардын узактыгы кеминде 12 айды түзгөн, 250 000 сомдон ашпаган өлчөмдөгү кредиттерди эске албаганда, кеминде эки жыл) карыз алуучу менен иш алып баруунун кредиттик таржымалынан пайдалануу мүмкүнчүлүгүнө ээ болууга тийиш.»

15) 63-1-пункттун 2-абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- кредиттик топтун ар бир мүчөсүнө берилген кредиттин суммасы 250 000 сомдон ашпоого, ал эми биргелешип жоопкерчилик алган топко берилген кредиттин жалпы суммасы 1 500 000 сомдон жогору болбоого тийиш;»;

16) 63-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«63. Банк бир айда кеминде бир жолу (ай ичинде чет өлкө валютасынын расмий алмашуу курсу 5 жана андан жогору пайызга өзгөргөн шартта – токтоосуз) валюта тобокелдиги менен шартталган кредиттик тобокелдикке дуушар болгон кредиттерге чет өлкө валютасынын алмашуу курсунун өзгөрүүсүнүн сомго карата таасир этүүсүнө талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүүгө тийиш. Жүргүзүлгөн талдап-иликтөөлөрдүн негизинде банк валюталардын алмашуу курсунун өзгөрүүсүнөн мүмкүн болуучу жоготууларды (чыгымдарды), анын карыз алуучунун төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө таасирин аныктоого тийиш.»

17) 5-главанын 63-пункту төмөнкү мазмундагы 63-1 - 63-4-пункттар менен толукталсын:

«63-1. Банк мезгил-мезгили менен колдонуудагы кредиттерге мониторинг жүргүзүп турууга тийиш. Кредитке мониторинг жүргүзүү аралыгы (анын ичинде жеринде барып) банк тарабынан өз алдынча кредиттин суммасына жана түрүнө, ошондой эле анын классификациялоо категориясына ылайык белгиленет. Мында банк төмөнкү учурларда жеринде барып мониторинг жүргүзүүгө тийиш:

- кредит суммасы банктын таза суммардык капиталынын бир пайызынан ашкан учурда жарым жылда кеминде бир жолу;

- калган кредиттерге жылына кеминде бир жолу.

Келерки мезгил ичинде төлөнүүчү кредиттерге (орто жана узак мөөнөттүү кредиттер боюнча – келерки 12 айга) жүргүзүлгөн мониторинг боюнча отчетто, карыз алуучунун күтүлүп жаткан киреше (пайда) көлөмүнүн өзгөрүүсү (чет өлкө валютасындагы кредиттер үчүн), анын ишкердигине тиешелүү өзгөрүүлөр, кредиттин статусу, кредиттик келишим шарттарынын сакталышы, ал эми күрөөгө мониторинг жүргүзүлгөн шарт-

та – анын абалы, анын сакталышын камсыздоо, ошондой эле кардардын кредитти өз учурунда төлөө жөндөмдүүлүгүн аныктоо максатында башка жагдайлар жана факторлор чагылдырылууга тийиш.

63-2. Башка финансы-кредит мекемелерине кредит сунуштаган банк ошол финансы-кредит мекемелеринин карыз алуучусу тарабынан сунушталган маалыматтын тактыгын кылдат иликтөөгө алууга, ошондой эле мындай кредиттерге кылдат мониторинг (анын ичинде жеринде барып) жүргүзүүгө тийиш.

63-3. Кароонун жыйынтыгында тиешелүү чечим кабыл алуу үчүн банк жетекчилигине ай сайын - тиешелүү сунуштар чагылдырылган талдап-иликтөө боюнча жалпы маалымат камтылган отчет жана чейрек сайын - тиешелүү сунуштар чагылдырылган мониторинг жыйынтыгы боюнча жалпы маалымат камтылган отчет сунушталат.

63-4. Кемчилик табылган шартта банк зарыл учурларда мындай кредиттин классификация категориясын кароону сунуштоо менен тез арада ал тууралуу банк жетекчилигине маалымдоого тийиш.

Кредит боюнча төлөө мөөнөтү кечиктирилсе же кредит классификациясы начарлаган шартта, мындай активге мониторингди (кеминде, карыз алуучунун учурдагы финансылык абалына талдап-иликтөөлөр, карыз алуучу менен байланышуу) айына кеминде бир жолу ишке ашыруу зарыл.»;

18) 65-пунктун:

- 5-абзацы «, анын ичинде, эгерде кредит чет өлкө валютасында сунушталган болсо» деген сөздөр менен толукталсын;

- 10-абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«кредиттөө максаттарына жараша, алар болгон болсо, документтер (келишимдер, кабыл алуу актылары, эсеп-фактуралар, коштомо каттар ж.б) менен тастыкталган кредиттин максаттуу пайдаланылышына баа берүү, 250 000 сомдон ашпаган өлчөмдөгү кредитти эске албаганда.»;

19) 67-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«67. Эгерде, топко берилген кредиттерди эске албаганда, камсыздоо катары гарантия (кепилдик берүү) гана сунушталган болсо, банк анын гарантиялык милдеттенмени аткаруу жөндөмдүүлүгүн аныктоо максатында, гаранттын (кепилдик берүүчүнүн) финансылык абалына кылдат талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүүсү зарыл.»;

20) 68-пунктун 1-абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«68. Күрөөгө коюлган мүлктүн сакталып турушуна туруктуу контролдукту жүргүзүү жана анын ошол учурдагы наркынын өзгөрүүсү ыктымалдыгын аныктоо максатында банк, күрөө жайгашкан жана сакталып турган жерге баруу менен мониторинг жүргүзүп туруусу зарыл. Күрөөгө мониторинг жүргүзүү мезгил аралыгы банк тарабынан өз алдынча кредиттик/күрөө саясатына ылайык, кредит сапатына, анын ичинде, кыймылдуу мүлктү эске албаганда, жоготуу тобокелдигин эске алуу менен күрөө түрүнө жараша аныкталат, мында мониторинг кеминде жарым жылда бир жолу жүргүзүлүп турууга тийиш. Мында, эгерде кредит жүгүртүүдө-

гү товар түрүндө 40 жана андан жогору пайызга камсыздалган болсо – мониторинг ай ичинде кеминде бир жолу, ал эми эгерде 40 жана андан төмөн пайызга камсыздалган болсо – чейрек ичинде кеминде бир жолу жүргүзүлүп турууга тийиш. Мында, күрөөгө коюлган мүлктүн банк тарабынан сакталышына контролдуктун камсыз кылынышы милдеттүү шарт катары каралууга тийиш. Мында, төмөнкү учурларга өзгөчө көңүл бурууга зарыл:»;

21) 69-пункттагы:

- 7-абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«- реструктуризациялоо жөнүндө өтүнүч;»;

- 8-абзац күчүн жоготкон катары таанылсын;

- пункт төмөнкү мазмундагы 15 жана 16-абзацтар менен толукталсын:

«Банктын тиешелүү ички ченемдик документтеринде (саясатында, жол-жоболорунда ж.б.) проблемалуу кредиттерди жөнгө салуу тартиби, анын ичинде кредиттерди реструктуризациялоо жана карыз алуучунун кредитти төлөө жөндөмдүүлүгүнө кошумча талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү тартиби, ошондой эле зарыл учурларда, эгерде ал карыз алуучунун укуктарына жана милдеттенмелерине тоскоолдуктарды жаратпаса (мисалы, кредит боюнча карызды төлөөгө минималдуу бир жолку төлөм, карыз алуучунун кредитти төлөө жөндөмдүүлүгүн тастыктаган документтердин ал тарабынан сунушталышы, кошумча камсыздоо ж.б.) кредитти реструктуризациялоо үчүн алдын ала шарттар чагылдырылууга тийиш. Банкка аффилирленген жактарды жана инсайдерлерди жыл ичинде экиден көп жолу реструктуризациялоого тыюу салынат.

Кредитти кайталап реструктуризациялоо чечими банк Башкармасы тарабынан кабыл алынат.»;

22) 1-тиркеменин:

- Карыз алуучунун кредиттик досьесине карата минималдуу талаптарынын 1-пунктунун 13-абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«кредитти төлөө булактары (алгач: валюталар боюнча, экинчи) жана аны төлөө планы;»

- 1-1-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«1-1. Юридикалык жакты түзүүсүз жеке ишкердикти жүзөгө ашырган жеке адамдар жогоруда көрсөтүлгөн документтерден тышкары, банкка ыйгарым укуктуу орган тарабынан берилген белгилүү бир формадагы документтин көчүрмөсүн жана жеке ишкер катары мамлекеттик каттоодон (кайра каттоодон) өткөндүгүн тастыктаган документтин көчүрмөсүн же аларга 250 000 сомдон ашпаган өлчөмдө кредит берилген жеке адамдарды эске албаганда, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган учурда мамлекеттик каттоодон өтүүсүз ишкердикти жүзөгө ашыргандыгын тастыктаган документтин көчүрмөсүн берүүгө тийиш.»;

- 4-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«4. Акыркы 12 ай ичиндеги эмгек акысы жөнүндө маалымкат, карыз алуучу иштеген уюмдун аталышы, кызматы, иштеп жаткан мөөнөтү, ошондой эле кирешелери жөнүндө маалыматты тастыктаган башка документтер (эгерде карыз алуучу - жеке адам болсо) валюталар боюнча.».

- 7-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«7. Бизнес-план (эгерде карыз алуучу - юридикалык жак болсо жана кредит суммасы 3 500 000 сомдон жогору болсо).»;

- 8-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«8. Мамлекеттик органдарда каттоодон өткөндүгү жөнүндө документ (эгерде карыз алуучу - юридикалык жак болсо же жеке ишкердикти жүзөгө ашырган жеке адам катары мамлекеттик каттоодон өткөндүгүн тастыктаган күбөлүктүн же патенттин негизинде ишкердикти жүргүзгөн жеке адам болсо), мында 250 000 сомдон ашпаган өлчөмдө кредит берилген жеке адамдарды эске албаганда.»;

- 13-пункттагы «Чейрек сайын» деген сөз «Жылдык» дегенге алмаштырылсын;

- 16-1-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«16-1. Кредиттөө максаттарына жараша, алар болгон болсо, документтер (келишимдер, кабыл алуу актылары, эсеп-фактуралар, коштомо каттар ж.б) менен тастыкталган кредиттин максаттуу пайдаланылышына баа берүү, 250 000 сомдон ашпаган өлчөмдөгү кредитти эске албаганда.»;

- 30-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«30. Гаранттын акыркы бир финансылык жыл үчүн отчету (эгерде гарантия жалгыз камсыздоо катары сунушталса) .»;

23) 6-тиркеменин:

- Банк кардарларынын укуктарына, чыгашаларына (төлөмдөрүнө) жана айыптык төлөмдөрүнө тиешелүү тизмектин «Банк кардарынын укуктары» бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

Банк кардарынын укуктары	
Кредиттик келишимге кол койгон учурдан тартып акча каражаттарын алганга чейин кредит алуудан акы төлөөсүз негизде баш тартууга (банк тарабынан кардардын кредит алууга билдирмесин кароого алгандыгы үчүн белгиленген тариф боюнча комиссиялык төлөм кармалып калган учурларды эске албаганда)	Ушул жобонун талаптарына ылайык, кардардын милдеттүү укуктары кредиттик келишимде милдеттүү түрдө көрсөтүлүүгө тийиш
Келишимдин долбоорун жана ага кошо тиркемеленген бардык документтерди алуу менен банктан тышкары юридикалык консультация алуу үчүн башка жакка кайрылууга, мында келишим менен таанышууга кардарга берилген убакыт кеминде үч күндү түзүүгө тийиш	
Кредит, туумдар, айыптык санкциялар жана банктык төлөм карттарын пайдалануу менен кредит алуу/төлөө тартиби боюнча төлөмдөрдү эсептөө тартибине тиешелүү түшүндүрмөлөрдү алууга	

Кирешеси улуттук валютада күтүлгөн шартта, кредитти чет өлкө валютасында алууга байланыштуу тобокелдиктер жөнүндө түшүндүрмө алууга	
Кредиттик келишим жана ушул тизме түзүлүүчү (таризделүүчү) тилди (мамлекеттик же расмий) тандоого	

- «(банктын кредит боюнча иш алып барган адисинин аты-жөнү)» деген сөздөр «(банктын ыйгарым укуктуу кызматкеринин аты-жөнү)» дегенге алмаштырылсын.

II. Улуттук банк Башкармасынын 2002-жылдын 13-февралындагы № 8/6 «Банктык төлөм карттары боюнча кредиттөө (овердрафт) жөнүндө» убактылуу эрежелер тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

- аталыштагы жана бүтүндөй тексттеги «Убактылуу эрежелер» деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү «Эрежелер» дегенге алмаштырылсын;

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Банктык төлөм карттары боюнча кредиттөө (овердрафт) жөнүндө» убактылуу эрежелердин:

- аталышындагы жана бүтүндөй текстиндеги «Убактылуу эрежелер» деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү «Эрежелер» дегенге алмаштырылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үметалиев көч., 101
2015-жылдын 28-сентябрындагы № 57/1

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамынын 19 жана 43-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чени жылдык 10,00 пайыз өлчөмүндө белгиленсин.
2. Токтом 2015-жылдын 29-сентябрынан тартып күчүнө кирет.
3. Экономика башкармалыгы токтом кабыл алынгандан кийинки жумуш күнү ичинде эсептик чен өлчөмү жөнүндө маалыматын Улуттук банктын расмий веб-сайтында жайгаштырылышын камсыз кылсын.
4. Ушул токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары Н. Жениш мырзага жүктөлсүн.

Төраганын милдетин аткаруучу

Н.Жениш

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үметалиев көч., 101
2015-жылдын 30-сентябрындагы № 59/4

Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 26-июнундагы № 20/1 «Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн мамлекеттик баалуу кагаздарын Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы аркылуу жайгаштыруу, кайталап сунуштоо, кошумча жайгаштыруу, кайтара сатып алуу жана алар менен эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 26-июнундагы № 20/1 «Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн мамлекеттик баалуу кагаздарын Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы аркылуу жайгаштыруу, кайталап сунуштоо, кошумча жайгаштыруу, кайтара сатып алуу жана алар менен эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна сунушталган өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

- токтомдун Улуттук банктын расмий сайтына жарыяланышын камсыз кылсын;
- расмий жарыялангандан кийин бул токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом, расмий жарыялангандан 15 күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, Кыргыз Республикасынын Социалдык фондусун, Кыргыз Республикасынын Депозиттерди коргоо боюнча агенттигин, «Борбордук депозитарий» ЖАКсын жана Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн тааныштырсын.

5. Ушул токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары Н. Жениш мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

**Улуттук банк Башкармасынын
2015-жылдын 30-сентябрындагы
№ 59/4 токтомуна карата тиркеме**

**Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 26-июнундагы
№ 20/1 «Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн мамлекеттик баалуу
кагаздарын Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы аркылуу
жайгаштыруу, кайталап сунуштоо, кошумча жайгаштыруу, кайтара
сатып алуу жана алар менен эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби
жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр жана
толуктоолор**

Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 26-июнундагы № 20/1 «Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн мамлекеттик баалуу кагаздарын Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы аркылуу жайгаштыруу, кайталап сунуштоо, кошумча жайгаштыруу, кайтара сатып алуу жана алар менен эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

Жогоруда белгиленген токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн мамлекеттик баалуу кагаздарын Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы аркылуу жайгаштыруу, кайталап сунуштоо, кошумча жайгаштыруу, кайтара сатып алуу жана алар менен эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө жобонун»:

– 1-пунктунун «жобого» деген сөздөрү «, «5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү Кыргыз Республикасынын мамлекеттик казыналык облигацияларын жарыш жайгаштыруу жана жүгүртүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 9-июнундагы № 476 токтомуна» деген сөздөр менен толукталсын;

– 21-пунктунун «Социалдык фондусу» деген сөздөрү «,»Борбордук депозитарий» ЖАКсы» деген сөздөр менен толукталсын;

– «МБКлар рыногунда тике катышуучу статусун берүү шарттары» 3-бөлүмү төмөнкүдөй редакциядагы 31-1 пункту менен толукталсын:

«31.1. »Борбордук депозитарий» ЖАКсына Улуттук банк менен ал аркылуу жайгаштырылуучу МБКлар рыногундагы иши тууралуу келишим түзүү жана АТСке туташуусу шартында тике катышуучу статусу ыйгарылуу мүмкүн (ушул Жобого 2-тиркеме). Тике катышуучу катары »Борбордук депозитарий» ЖАКсы 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлорду жайгаштыруу аукциондорго гана жана өз кардарларынын атынан жана алардын тапшыруусу боюнча гана катыша алат.»;

– 34-пунктунун «гана билдирмесин» деген сөздөрү «, ал эми «Борбордук депозитарий» ЖАКсынын билдирмелери өз кардарларынын - кыйыр катышуучулардын атынан (кардарлардын билдирмеси) берилген гана билдирмени» деген сөздөр менен толукталсын;

– 59-пунктту төмөнкү редакцияда берилсин:

«59. Банктардын билдирмелери өз атынан (өздүк) берилген билдирме сыяктуу эле, кардарларынын - кыйыр катышуучулардын атынан (кардарлардын билдирмеси) берилген агрегирленген билдирмени да камтышы мүмкүн. Институционалдык инвесторлордун билдирмелери өзүнүн гана билдирмесин, ал эми »Борбордук депозитарий» ЖАКсынын билдирмелери өз кардарларынын - кыйыр катышуучулардын атынан (кардарлардын билдирмеси) берилген гана билдирмени камтууга тийиш.»;

–71-пунктту төмөнкү редакцияда берилсин:

«71. Банктардын билдирмелери өз атынан (өздүк) берилген билдирме сыяктуу эле, кардарларынын - кыйыр катышуучулардын атынан (кардарлардын билдирмеси) берилген агрегирленген билдирмени да камтышы мүмкүн. Институционалдык инвесторлордун билдирмелери өзүнүн гана билдирмесин, ал эми »Борбордук депозитарий» ЖАКсынын билдирмелери өз кардарларынын - кыйыр катышуучулардын атынан (кардарлардын билдирмеси) берилген гана билдирмени камтууга тийиш.»;

– төмөнкүдөй редакциядагы 2-тиркеме менен толукталсын:

«Улуттук Банк Башкармасынын 2013-жылдын 26 июнундагы № 20/1 токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Улуттук банк аркылуу жайгаштырылуучу мамлекеттик баалуу кагаздарын жайгаштыруу, кайталап сунуштоо, кошумча жайгаштыруу, кайтара сатып алуу жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» жобого 2-тиркеме

«Борбордук депозитарий» ЖАКсынын Улуттук банк аркылуу жайгаштырылуучу 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү мамлекеттик казыналык облигациялар рыногундагы иши тууралуу № _____ келишим

Бишкек шаары

20 ____-ж. « ____ » _____

Мындан ары «Улуттук банк» деп аталуучу, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын атынан, «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамдын жана 20 ____-жылдын « ____ » _____ № ____ буйруктун негизинде иш алып барган Төраганын орун басары _____ бир тараптан жана мындан ары «Уюм» деп аталуучу _____ атынан уставдын негизинде иш алып барган Башкарманын төрагасы _____ экинчи тараптан, биргелешип «Тараптар» деп аталуучулар Улуттук Банк Башкармасынын 20 ____-жылдын « ____ » _____ № ____ токтому менен бекитилген, «Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Улуттук банк аркылуу жайгаштырылуучу мамлекеттик баалуу кагаздарын жайгаштыруу, кайталап сунуштоо, кошумча жайгаштыруу, кайтара сатып алуу жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү

жөнүндө» жобого (мындан ары - жобо) таянуу менен төмөнкүлөр боюнча ушул келишимди түзүштү:

1. Келишим предмети

1.1. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Улуттук банк аркылуу жайгаштырылуучу 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү мамлекеттик казыналык облигациялар (мындан ары - 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор) рыногунда тиешелүү жобого ылайык, тике катышуучу катары Уюмдун иш жүргүзүүсү, ушул келишим предметинен болуп саналат.

2. Уюмга карата коюлуучу талаптар

2.1. Тике катышуучу катары иштөөгө ниеттенген Уюм, эң аз дегенде төмөнкү критерийлерге жооп берүүгө тийиш:

2.1.1. Мамлекеттик баалуу кагаздар менен иш алып барууда тобокелдиктерди тескөө саясаты, баалуу кагаздарды депозитардык эсепке алууну жүргүзүү тартиби, баалуу кагаздар менен иш алып барууда ички контролдук системасы аныкталган документтерге ээ болууга;

2.1.2. Автоматтык тоорук системасына туташкан болууга.

2.2. Ушул келишимге кол коюу менен Уюм, келишимдин 2.1-пунктунда көрсөтүлгөн критерийлерге ылайык келүүсүн тастыктайт.

3. Уюмдун укуктары

Уюм төмөнкүлөргө укуктуу:

3.1. Автоматтык тоорук системасы аркылуу кардарлардын тапшыруусу боюнча гана 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлорду жайгаштыруу, кошумча жайгаштыруу, кайталап сунуштоо жана кайтара сатып алуу аукциондоруна түздөн-түз катышууга.

3.2. Өз кардарларынын атынан жана алардын тапшыруусу боюнча сатылып алынган 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор менен депозитардык ишти жүзөгө ашырууга.

3.3. 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлорду жайгаштыруу, кошумча жайгаштыруу кайталап сунуштоо жана кайтара сатып алуу аукциондорунун параметрлери жана анын натыйжалары жөнүндө маалыматтарды алууга.

4. Уюмдун милдеттери

Уюм төмөнкүлөргө милдеттүү:

4.1. Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор рыногунда ишти жүзөгө ашырууга.

4.2. 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор боюнча акыркы аукциондордо түптөлгөн орточо алынган баалар жана кирешелүүлүк жөнүндө маалыматтарды жана 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор боюнча буга чейинки аукциондордогу маалыматтарды өзүнүн веб-сайтына, ошондой эле филиалдарынын маалымат такталарына жарыялоо.

4.3. 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор аукционунда утушка ээ болгон билдирмелердин эмиссия күнү төлөөнү ишке ашыруу жана/же 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлорду кошумча (аукциондон тышкары) жайгаштыруу үчүн Улуттук банктагы эсебинде жетиштүү көлөмдөгү акча каражаттарынын болушун камсыз кылууга. Уюмдун эсебинде каражаттар жетишсиз болуп калса, билдирме жокко чыгарылып, Уюмдан утушка ээ болгон билдирмеде көрсөтүлгөн баалуу кагаздардын номиналдык наркынан бир пайыз өлчөмүндө айыптык төлөм өндүрүлөт. Айыптык төлөмдү төлөгөнгө чейин Уюм кийинки аукциондорго жана баалуу кагаздарды кошумча (аукциондон тышкары) жайгаштырууга катыша албайт.

4.4. Улуттук банк тарабынан белгиленген эрежелерге ылайык, 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор боюнча депозитардык ишти эсепке алуунун эки деңгээлдүү системасынын алкагында (Улуттук банк - Башкы депозитарий; Уюм - Субдепозитарий) жүзөгө ашырууга:

- аларды баштапкы жайгаштыруу учурунда өз депоненттеринин эсебине 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлорду чегерүү (аукциондун жыйынтыгы же 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлорду кошумча (аукциондон тышкары) жайгаштыруунун натыйжасы боюнча);
- төлөө мөөнөттөрү келип жеткен учурда, 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлордун тиешелүү чыгарылыштарынын эсептерин жабууга;
- депоненттерге таандык болгон 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлордун сакталышын жана аларга карата укуктардын эсепке алынышын камсыз кылууга;
- ар бир депоненттин 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлорун өз-өзүнчө эсепке алууга;
- депо-эсептери боюнча жазууларды чагылдыруу үчүн негиз болуп саналган документтердин талаптагыдай эсепке алынышын камсыз кылууга;
- кардарлардын Уюмдун субдепозитарийинде эсепке алынган мамлекеттик баалуу кагаздарына менчик укугун тастыктоого.

4.5. 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор рыногу боюнча так маалыматтарды, ошондой эле рынокто түптөлгөн баалар, пайыздык чендер, тенденциялар жана башка зарыл маалыматтарды өз кардарларына берип турууга.

4.6. Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарына ылайык, маалыматтардын ачыкка чыгарылышы учурларын эске албаганда, өз кардарларынын 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлорго тиешелүү маалыматтардын купуялуулугун камсыз кылууга.

4.7. Улуттук банктын жана/же Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин талабы боюнча Улуттук банкка жана/же Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине Уюмдун тике катышуучу катары жалпы ишине байланыштуу кайсы болбосун маалыматтарды жана/

же башка документтерди талапта белгиленген форматта өз учурунда берип турууга.

4.8. Ушул келишимге кол коюлгандан кийинки эки жумуш күнү ичинде 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор аукционуна жана/же 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлорду кошумча (аукциондон тышкары) жайгаштырууга билдирмелерге кол коюуга ыйгарым укуктуу болгон адамдардын тизмесин жана ишеним каттарды Улуттук банкка берүүгө. Эгерде, ушул пунктта көрсөтүлгөн ыйгарым укуктар башка адамдарга өткөрүлө турган болсо, ыйгарым укуктар өткөрүлүп берилген учурдан тартып эки жумуш күнү ичинде Улуттук банкка жаңы тизмени жана ишеним катты берүүгө.

4.9. Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарына, анын ичинде Улуттук банк Башкармасынын 20__-жылдын «__»_____№__ токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Улуттук банк аркылуу жайгаштырылуучу мамлекеттик баалуу кагаздарын жайгаштыруу, кайталап сунуштоо, кошумча жайгаштыруу, кайтара сатып алуу жана алар менен эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө» жобого жана Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы №10/18 токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын автоматташтырылган тоорук системасынын иши жөнүндө» жобого ылайык, 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор менен жарандык-укуктук бүтүмдөргө келишүүгө.

5. Улуттук банктын укуктары

Улуттук банк төмөнкүлөргө укуктуу:

5.1. 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлордун Башкы депозитарийи катары иш алып барууга.

5.2. Каражаттарды 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор аукциондордо канааттандырылган (толук же жарым-жартылай көлөмдө) билдирмелердин негизинде жана/же 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлорду кошумча (аукциондон тышкары) жайгаштырууда Уюмдун эсебинен Борбордук казыналыктын Улуттук банкага күндөлүк эсебине которууга.

5.3. Белгиленген формадагы отчеттордун, ошондой эле Улуттук банкка жана/же Финансы министрлигине зарыл болгон, Уюмдун ишине байланыштуу башка маалыматтардын өз учурунда берилишин талап кылууга.

5.4. Уюмга карта Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген чараларды колдонууга.

6. Улуттук банктын милдеттери

Улуттук банк төмөнкүлөргө милдеттүү:

6.1. Жүгүртүүдөгү 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлордун так жана толук эсепке алынышын камсыз кылууга.

6.2. 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор аукциондорунун параметрлерин жана кошумча (аукциондон тышкары) жайгаштыруулар боюн-

ча маалыматтарды жарыялап, Улуттук банктын сайтында жайгаштырууга.

6.3. 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор аукциондору өткөрүлүп жана/же аларды кошумча (аукциондон тышкары) жайгаштыруудан кийин аукциондордун же кошумча жайгаштыруулардын жыйынтыгы тууралуу маалыматтарды белгиленген тартипке ылайык, Уюмга берүүгө.

6.4. 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор төлөнгөн күнү Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги тарабынан 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлордун эмиссиясына төлөөлөрдүн, Уюмдун депо-эсебинде эсепке алынуучу номиналдык наркын Уюмдун Улуттук банктагы эсебине чегерүүгө.

6.5. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги тарабынан 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор боюнча купондук төлөмдөр төлөнгөн күнү Уюмдун депо-эсебинде эсепке алынган, МБКлардын санына туура келген купон боюнча төлөө суммасын Уюмдун Улуттук банктагы эсебине чегерүүгө.

6.6. Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарына ылайык, маалыматтарды чечмеленип берилиши жагдайын эске албаганда, Уюмдун 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор менен операциялары боюнча маалыматтардын купуялуулугун камсыз кылууга.

7. Тараптардын жоопкерчилиги жана талаш маселелерди чечүү тартиби

7.1. Уюмдун эсебинен каражаттардын туура эмес эсептен алынып салынышы, ошондой эле тиешелүү суммалардын Улуттук банк тарабынан кечиктирилип же туура эмес чегерилиши учурунда, Улуттук банк Уюмдун пайдасына ар бир кечиктирилген күн үчүн чегерилбей калган суммадан (же ашыкча алынып коюлган суммадан) 0,1% өлчөмүндө туум төлөйт.

7.2. Уюм жаңылыш чегерилген суммалар тууралуу маалымдап, аларды Улуттук банкка кайтарып берүүгө милдеттүү. Эгерде, жаңылыш чегерилген суммалар кайтарылып берилбесе, Уюм жаңылыш чегерилген суммадан 0,1% өлчөмүндө ар бир күн үчүн туум төлөйт.

7.3. Тараптар өз милдеттерин аткарбай койгондугу же талаптагыдай аткарбагандыгы үчүн Кыргыз Республикасы мыйзамдарына ылайык жоопкерчилик тартышат.

7.4. Ушул келишимди аткаруунун жүрүшүндө келип чыккан талаш маселелер, өз ара алгылыктуу чечимди иштеп чыгуу максатында, тараптардын сүйлөшүүлөр жолу менен жөнгө салынууга тийиш.

7.5. Жөнгө салынбаган талаш маселелер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте чечилиши зарыл.

7.6. Улуттук банк, эгерде бул Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги тарабынан ал эмитирлеген 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор боюнча милдеттенмелерин аткарбай коюусунун кесепетинен келип чыкса, милдеттенмелердин аткарылбай калышы үчүн жоопкерчилик тартпайт.

8. Келишимди колдонуу мөөнөтү жана аны токтотуу тартиби

8.1. Келишим ага кол койгон учурдан тартып күчүнө кирет жана бир календардык жыл ичинде колдонууда болот.

8.2. Эгерде, тараптардын бири келишим мөөнөтү бүткөнгө чейинки 30 календардык күн мурда келишимди токтотуу жөнүндө ниетин кат жүзүндө билдирбесе, келишим ар бир кийинки календардык жылга дароо узартылат.

8.3. Келишим Улуттук банктын демилгеси боюнча сыяктуу эле, Уюмдун демилгеси боюнча токтотулушу мүмкүн.

8.4. Уюм ушул келишим боюнча өз милдеттерин аткарбай койсо же талаптагыдай аткарбаса, Улуттук банк алдын ала маалымдоосуз эле бул келишимди бир тараптуу негизде токтотууга укуктуу.

9. Башка шарттар

9.1. Уюмдун 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлор аукциондоруна катышуусунун жана/же 5 жылдык жүгүртүү мөөнөтүндөгү МКОлорду кошумча (аукциондон тышкары) жайгаштыруусунун натыйжасы боюнча Уюмдун Улуттук банкага эсебинен акча каражаттарын акцептсиз тартипте эсептен алып салууга Уюм Улуттук банкка укук ыйгарат.

9.2. Ушул Келишим шарттары тараптардын макулдугу боюнча өзгөртүлүшү же толукталышы мүмкүн.

9.3. Жогоруда аталган жобого өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилип же жобонун жаңы редакциясы кабыл алынган шартта, ушул келишим шарттары жобонун жаңы нормаларына ылайык келтирүү максатында, кайрадан каралып чыгууга тийиш.

9.4. Келишимге өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилиши мүмкүн, алар кат жүзүндө таризделинип, тараптар кол коюуга тийиш жана кабыл алынган өзгөртүүлөр жана толуктоолор ушул келишимдин ажырагыс бөлүгү болуп саналат.

9.5. Бул келишим тараптардын ар бирине бирден, эки нускада түзүлгөн. Эки нускасы тең бирдей юридикалык күчкө ээ.

Тараптардын реквизиттери:

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банкы**
720040, Бишкек шаары, Үмөталиев
атындагы көчө, 101

(Кызматы)

(Аты-жөнү)

(Кол тамгасы)

МО

**«Борбордук депозитарий»
ЖАКсы**
(Почта индекси, дареги)

(Кызматы)

(Аты-жөнү)

(Кол тамгасы)

МО

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үметалиев көч., 101
2015-жылдын 30-сентябрындагы № 59/5

**«Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2010-жылдын 26-майындагы № 36/7 «Банктык чекене кызмат
көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө
коммерциялык банктардын ишине карата негизги талаптар
жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү
жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине, ошондой эле «Кыргыз Республикасынын төлөм системасы» мыйзамына ылайык, Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 26-майындагы № 36/7 «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата негизги талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин.

2. Токтом расмий жарыялангандан бир ай өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

- токтомду Улуттук банктын расмий сайтына жарыяланышын камсыз кылсын;
- расмий жарыялангандан кийин бул токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Ушул токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Терагасынын орун басары Б. Ж. Жеенбаева айымга ыйгарылсын.

Терага

Т.Абдыгулов

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2015-жылдын 30-сентябрындагы
№ 59/5 токтомуна карата
тиркеме**

**Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 26-майындагы № 36/7
«Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик
келишимди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата
негизги талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна
өзгөртүүлөр жана толуктоолор**

Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 26-майындагы № 36/7 «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата негизги талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата негизги талаптар жөнүндө» жобонун:

- 1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Бул жобо Кыргыз Республикасынын Жарандык кодексине, «Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө», «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө», «Кыргыз Республикасындагы банктар жана банк иши жөнүндө», «Кыргыз Республикасындагы микрофинансылык уюмдар жөнүндө», «Кредиттик союздар жөнүндө», «Чет өлкө валютасындагы операциялар тууралуу», «Банктык сыр жөнүндө», «Терроризмди каржылоого жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» мыйзамдарга жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары – Улуттук банк) башка ченемдик укуктук актыларына ылайык иштелип чыккан.».

- 4-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«4. Банк ушул Жобонун талаптарына ылайык чекене агент катары юридикалык жакты же жеке ишкерди ишке тарта алат. Мында, агент тарабынан милдеттенмелердин аткарылышы үчүн жоопкерчилик банкка жүктөлөт.».

- 5-пункттагы «акча которууларды жүзөгө ашыруу» деген сөздөр «банктын тиешелүү лицензиясы болгон шартта, улуттук/чет өлкө валюталарында сыяктуу эле; билдирмелерди кабыл алуу жана овердрафт кредитин тариздөө үчүн аларды банкка өткөрүп берүү жана тиешелүү терминалы болгон шартта кредиттин ушул түрү боюнча нак акча каражаттарын берүү, электрондук акчаны жайылтуу жана нак акчага айландыруу, төлөөлөрдү кабыл алуу жана электрондук капчыктарды тейлөө,» деген сөздөр менен толукталсын;

- 6-пункттагы «аларды банкка өткөрүп берүү» деген сөздөр «, электрондук акчаны жайылтуу жана нак акчага айландыруу, төлөөлөрдү кабыл алуу жана электрондук капчыктарды тейлөө.» деген сөздөр менен толукталсын;

- жобо төмөнкү мазмундагы 6-1-пункт менен толукталсын:

«6-1. Электрондук акчаны, капчыктарды жайылтуу, тейлөө, толуктоо жана нак акчага айландыруу боюнча банктык чекене агенттердин иши Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 12-майындагы № 27/8 токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасында электрондук акча жөнүндө» жобо аркылуу жөнгө салынат.»;

- 7-пункттагы «кардар тарабынан» деген сөз «агент тарабынан» дегенге алмаштырылсын;

- 10-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«10. Чекене агент – юридикалык жак же банк менен анын атынан чекене банктык кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо, анын ичинде чекене агент түйүндөрү аркылуу сунуштоо боюнча агенттик келишимге кол койгон жеке ишкер. Чекене агенттер кызмат көрсөтүүлөрдүн кеңири түрмөгүн сунуштаган агенттерге жана банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдүн чектелген түрүн сунуштаган агенттерге бөлүнөт.

Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдүн кеңири түрмөгүн сунуштаган агент – бул, Улуттук банктын ченемдик актыларынын талабына ылайык банктык/төлөм кызматтарын жана алмашуу операцияларын жүзөгө ашырууга Улуттук банктын лицензиясына ээ юридикалык жак. Бул агент эгерде ушул жобонун 34-пунктунун талабына ылайык техникалык жактан жабдуу талаптарына жооп бере албаса, кызмат көрсөтүүлөрдүн чектелген гана түрүн сунуштайт.

Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдүн чектелген түрүн сунуштаган агент – бул, банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдүн толук тоptomун сунуштоого укугу жок юридикалык жак же жеке ишкер.»;

- 17-пункттагы «Интернет түйүнүндө» деген сөздөр «, башкы процессинг менен байланышты жөнгө салууга, билдирүүлөрдү топтоп, аларды банктын төлөм системасынын түйүнүнө жөнөтүүгө жана андан келип түшкөн билдирүүлөрдү кабыл алууга мүмкүндүк берген» деген сөздөр менен толукталсын;

- жобо төмөнкү мазмундагы 17-1-пункт менен толукталсын:

«17-1. Соода-сервистик ишкана (ССИ) – юридикалык жак же жеке ишкер, ал/алар эквайер менен түзүлгөн келишимге ылайык товарлар же кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөөгө карттарды, электрондук акчаны кабыл алып, мындай операциялар ишке ашырылгандыгын тастыктаган документтерди тариздөө менен нак акча каражаттарын берет.»;

- 22-пункттагы «кардарды кылдат идентификациялоо аркылуу» деген сөздөр «же маалыматтардын коопсуз өткөрүлүп берилишин камсыз кылган башка ыкмалар аркылуу» деген сөздөр менен толукталсын;

- 23-пункт төмөнкүдөй жаңы редакцияда берилсин:

«23. Электрондук банктык кызмат көрсөтүүлөрдү электрондук сана-

рип кол тамганы пайдалануусуз жана кардарды кылдат идентификациялоосуз, банктын ички эрежелеринде жана агенттик келишимде белгиленген коопсуздук жол-жоболорун колдонуунун негизинде, телефон жана/же башка жабдуулар (ар кандай түрдөгү терминалдар) аркылуу сунуштоого жол берилет».

- 24-пункттун 4-пунктчасындагы «виртуалдык кызмат көрсөтүүлөр» деген сөздөр «аралыктан банктык жана төлөм кызмат көрсөтүүлөрүн сунуштоо» дегенге алмаштырылсын;

- 25-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«25. Банк стратегиянын негизинде Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык, тобокелдиктерди жана маалымат системаларын тескөө эрежелерине таянуу менен агенттердин төмөнкү категорияларынын негизинде чекене агентти тандоо критерийлерин иштеп чыгууга тийиш:

1) Улуттук банктан төмөнкү ишкердик түрлөрүнүн бирин жүзөгө ашырууга лицензия алган юридикалык жактар, Кыргыз Республикасынын резиденттери банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдүн кеңири түрмөгүн сунуштаган агенттен болушу мүмкүн:

а) микрофинансылык уюмдарга мүнөздүү, калктан каражаттарды аманат катары тартуу жана кредиттерди берүү операцияларын жүзөгө ашырууга;

б) кредиттик союздарга мүнөздүү операцияларды жүзөгө ашырууга;

в) өз иш натыйжасынан болбогон, маалымат технологияларына, электрондук каражаттарга жана төлөмдөрдү жүргүзүү ыкмаларына негизденген төлөм системалары аркылуу үчүнчү жактардын пайдасына товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү жана эсептешүүлөрдү кабыл алуу жана жүзөгө ашыруу боюнча кызматтарды сунуштоого;

г) нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүүгө.

2) Төмөнкү талаптарга жооп берген юридикалык жактар жана жеке ишкерлер, Кыргыз Республикасынын резиденттери банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдүн чектелген түрүн сунуштаган агенттен болушу мүмкүн:

а) электрондук акчаны жайылтуу жана нак акчага айландыруу укугуна ээ;

б) же болбосо соода-сервистик тейлөөнү жүзөгө ашырган жана алардын кассаларында банктардын банктык төлөм карттарды жана электрондук капчыктарды тейлөөгө алган POS-терминалдары орнотулган башка юридикалык жактар/жеке ишкерлер;

в) же болбосо белгиленген лимиттердин чегинде төлөмдөрдү кабыл алуу, өткөрүү жана кредиттин ордун жабуу укугуна ээ.

Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдүн чектелген түрүн сунуштаган агенттер товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү кабыл алууну/төлөөнү, банктык карттан/электрондук капчыктан төлөөлөрдү/толуктоону ишке ашырууну жана нак акчага айландырууну жүзөгө ашырат. Мында аларга кызмат көрсөтүүлөрдүн кеңири түрмөгүн сунуштоого тыюу салынат.»;

- жобо төмөнкү мазмундагы 25-1-пункт менен толукталсын:

«25-1. Банк чекене агентти тандоодо төмөнкү параметрлерди эске алууга тийиш:

1) кардарлардын агентке карата ишениминин болушуна жана банк ошол банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоого ниеттенген рынок сегментинде анын ишинин туруктуулугуна;

2) чекене агенттин жайгашкан жери, квалификациялуу персоналдын, техникалык жактан камсыздалган жайлардын болушу көз карашынан кардарлардын банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүнүн ыңгайлуулугуна;

3) банк тарабынан чекене агентке карата ишенимдин болушуна, кредиттик таржымалынын текшерүүгө алынышына, чарба иши боюнча эсепке алуу саясатынын жүргүзүлүшүнө, кассалык операциялардын сапаттуу жүзөгө ашырылышына жана чекене агенттин нак акча каражаттары менен операцияларды ишке ашыруусуна контролдуктун жүргүзүлүшүнө;

4) чекене агенттин банктык эсебинин, маалымат технологиялары менен иш алып барган квалификациялуу персоналынын болушуна, банк менен өз ара иш алып баруу үчүн зарыл коммуникациялык байланыш каналдарынын болушуна же аны уюштуруу жөндөмдүүлүгүнө, банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу түйүнүнөн пайдалануу үчүн талапка жооп берген жайдын болушуна;

5) банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү чекене агенттин негизги иши менен айкалышта жүргүзүү мүмкүнчүлүгүнүн болушуна, өз ишин банк менен жана банктын атынан кобрэндингдин алкагында жүзөгө ашыруу ниетинин болушуна, ошондой эле агенттин бизнес көлөмүн кеңейтүүгө даярдыгы жана жөндөмдүүлүгүнө.»;

- 26-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«26. Банк чекене агент менен агенттик келишим түзөт жана зарыл учурда банк менен чекене агент ортосунда түзүлгөн агенттик келишимдин шарттарына ылайык, кардарлар тарабынан жүргүзүлгөн операциялар боюнча нак жана нак эмес акча каражаттары менен ишке ашырылган операцияларды чагылдыруу үчүн чекене агенттин эсептешүү эсебин ачат. Агенттик келишимдин шарттарында, банк жана агент ортосунда кол коюлган келишимге ылайык өз чекене агенттеринин аракеттери үчүн банк кардар алдында жоопкерчилик тартаары сөзсүз түрдө белгиленүүгө тийиш.»;

- 27-пункт төмөнкү мазмундагы экинчи абзац менен толукталсын:

«27. Чекене агенттер аркылуу акча каражаттарын банктык төлөм карттары аркылуу нак акчага айландыруу лимиттери 150 эсептик көрсөткүчтөн ашпоого тийиш.».

- 33-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«33. Банк чекене агенттин келишим шарттарын аткаруусуна жана чекене агент аркылуу сунушталган банктык кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатына ички контролдукту жана системалуу түрдө текшерүүнү жүзөгө ашырууга тийиш. Банк чекене агент тарабынан жол берилген алдамчылык,

калпыстыктар үчүн кардар алдында жоопкерчилик тартат. Банк агент менен түзүлгөн келишимдин чегинде жана ага ылайык, кардарлардын даттанууларын жана банктык агенттик түйүн аркылуу жүзөгө ашырылган операциялар боюнча талаш маселелерди кароо үчүн банктын жоопкерчиликтүү адамын/түзүмдү дайындайт.»;

- 34-пункт төмөнкү редакцияда берилсин.

«34. Банк, банктык чекене кызматтардын кеңири түрмөгүн сунуштоодо чекене агентти тандоо учурунда, Кыргыз Республикасынын Ички иштер министрлигинин жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2010-жылдын 11-февралындагы № 97/24-0 буйругу менен бекитилген «Кыргыз Республикасында финансы-кредит мекемелеринин техникалык жактан камсыздалышы жана алардын коргоого алынышы боюнча бирдиктүү талаптар жөнүндө» нускоого ылайык, 5-топ боюнча белгиленген, жабдууга тиешелүү техникалык талаптарга таянууга тийиш. Агенттин ушул нускоонун талаптарын сактоо шарттары банк менен агент ортосунда түзүлгөн келишимде белгиленүүгө тийиш. Бул талаптар, ушул нускоонун 25-пунктунда көрсөтүлгөн банктык кызмат көрсөтүүлөрдүн чектелген түрүн сунуштаган агенттерге таркатылбайт.»;

- жобо төмөнкү мазмундагы 34-1-пункт менен толукталсын:

«34-1. Банк, банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдүн чектелген түрүн сунуштоодо чекене агентти тандоо менен кеминде төмөнкүлөрдү эске алууга тийиш:

- ишкердикти жүзөгө ашырууга патентинин болушуна;

- агентти банктык чекене кызмат көрсөтүүлөр жагында окутуудан өткөрүү;

- соода-сервистик ишканаларда агенттер үчүн белгиленген лимиттерге жараша сунушталып жаткан кызмат көрсөтүүлөрдүн түрүнө негизденүү менен тиешелүү коопсуздук чараларын караштыруу;

- эгерде агент кызмат көрсөтүүлөрдү нак эмес формада гана сунуштаса, техникалык жактан жабдуу жана коопсуздук чараларын камсыз кылуунун башка чараларын караштыруу талап кылынбайт.»;

- 38-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«38. Чекене агент банк менен түзүлгөн агенттик келишимдин негизинде, өз атынан жана банктын атынан, банктын эсебинен жана/же өз эсебинен, агенттик түйүн аркылуу кардарларга банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоону жүзөгө ашырат».

- 41-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 44-пункттун 3, 5, 8-пунктчалары күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 45-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«45. Чекене агент нак акча каражаттарын кабыл алуу/берүү учурунда төлөөчүнүн талабы боюнча операциялардын Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык жүзөгө ашырылгандыгынын тастыктамасы катары кассалык чекти сунуштайт. Кардар жүзөгө ашырылган операция боюнча кассалык чекти алуудан баш тартууга укуктуу.»;

- 49-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«49. Төлөөчүлөрдөн алардын пайдасына акча каражаттары келип түшкөн алуучулар менен кардарлардын төлөмдөрү боюнча эсептешүүлөрдү жүзөгө ашыруу, банк менен чекене агент ортосунда түзүлгөн агенттик келишимде белгиленген мөөнөттөрдө чекене агенттин эсептешүү эсебинен банкка акча каражаттарын которуу аркылуу жүргүзүлөт. Өз кезегинде банк алуучу менен түзүлгөн келишимде белгиленген мөөнөттөрдө алуучуларга акча каражаттарын чегерүүгө милдеттенет».

- 51-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«51. Кабыл алынган төлөмдөр тууралуу маалымат Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген мөөнөт ичинде банктын жана/же чекене агенттин аппараттык программалык комплексинде жана электрондук маалымат топтоо каражаттарында сакталат.

- 55-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«55. Банктык агенттик түйүн аркылуу өтүүчү кардардын кандай болбосун операциясы электрондук түрдө банктын сыяктуу эле, чекене агенттин системасында да катталууга жана агенттин банктагы эсептешүү эсебинде чагылдырылууга тийиш.»;

- 62-пункттун 6 жана 7-пунктчалары күчүн жоготкон катары таанылсын.

- 66-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«66. Кабыл алынган төлөмдөрдүн жана эсептешүүлөрдүн коопсуздугун камсыз кылуу максатында, чекене агент банктык маалыматты купуя сактоо талаптарын так аткарууга, ошондой эле банк тарабынан берилген кардарларды тейлөө боюнча техникалык каражаттардын пайдалануу мүмкүнчүлүгүн четтетүүгө тийиш».

- 70-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«70. Банк кеминде төмөнкү маалыматтар камтылган өз агенттери жөнүндө маалымат базасын жүргүзүүгө тийиш: агенттин юридикалык аталышы, агенттин айкын дареги, телефон номери жана сунушталуучу кызмат көрсөтүүлөрдүн тизмеги, тизмек Улуттук банктын талабы боюнча, анын ичинде Кыргыз Республикасынын төлөм системасына контролдукту жана көзөмөлдүктү жүргүзүүнүн алкагында, текшерүүлөрдү жүзөгө ашырууда сунушталат.»

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үмөталиев көч., 101
2015-жылдын 30-сентябрындагы № 59/6

Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 15-июлундагы № 30/6 «Кыргыз Республикасында акча которуулар системасы боюнча которууларды жүзөгө ашыруу эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине, «Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө» мыйзамга ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 15-июлундагы № 30/6 «Кыргыз Республикасында акча которуулар системасы боюнча которууларды жүзөгө ашыруу эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна сунушталган өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

- бул токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;
- расмий жарыялангандан кийин бул токтомдун Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтом менен республиканын коммерциялык банктарын тааныштырсин.

5. Ушул токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары, айым Б.Ж. Жеенбаевага ыйгарылсын.

Төрага

Т. Абдыгулов

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2015-жылдын 30-сентябрындагы
№ 59/6 токтомуна карата
тиркеме**

**Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 15-июлундагы № 30/6
«Кыргыз Республикасында акча которуулар системасы боюнча
которууларды жүзөгө ашыруу эрежелерин» бекитүү тууралуу»
токтомуна өзгөртүүлөр жана толуктоолор**

Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 15-июлундагы № 30/6 «Кыргыз Республикасында акча которуулар системасы боюнча которууларды жүзөгө ашыруу эрежелерин» бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасында акча которуу системалары боюнча которууларды жүзөгө ашыруу эрежелеринин:

- 1.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1.1. Бул эрежелер Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө», «Кыргыз Республикасындагы банктар жана банк иши жөнүндө», «Электрондук документ жана электрондук цифралык кол тамга жөнүндө», «Чет өлкө валютасындагы операциялар тууралуу», «Терроризмди каржылоого жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) каршы аракеттенүү жөнүндө», «Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө» мыйзамдарга жана Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларына ылайык иштелип чыккан.»;

- 1.2-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«1.2. Кыргыз Республикасынын аймагында банк эсебин ачуусуз акча каражаттарын которуу (мындан ары – акча которуу), Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан (мындан ары – Улуттук банк) лицензияланган жана иши ал тарабынан жөнгө салынган коммерциялык банктар (мындан ары – банктар) тарабынан адистештирилген акча которуу системалары аркылуу (локалдык, эл аралык системалар) же болбосо банктардын тике корреспонденттик мамилелери боюнча (эл аралык/чек ара аркылуу акча которуулар) улуттук же чет өлкө валюталарында Кыргыз Республикасынын жеке адамдары, резиденттери жана резидент эместери тарабынан жүзөгө ашырылат.

Кыргыз Республикасынын ичинде акча которуу системалары боюнча сом түрүндө (Кыргыз Республикасынын улуттук валютасында) акча каражаттары локалдык системалар аркылуу гана которулууга тийиш.»;

- 1.5-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«1.5. Кыргыз Республикасынын банктары акча которуу системасынын

оператору менен тиешелүү келишимге кол коюп, системанын эрежелерин жана Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарын так сактоо менен эл аралык акча которуу системаларынын катышуучуларынан боло алышат. Тиешелүү өлкөнүн финансылык көзөмөлдүктү жүзөгө ашырган ыйгарым укуктуу органы тарабынан берилген жана Улуттук банкта каттоодон өткөн, ишкердиктин ошол түрүн жүргүзүүгө уруксат берген документтердин негизинде иш алып барган юридикалык жак, Кыргыз Республикасынын резиденти же резидент эмеси эл аралык акча которуу системасынын оператору болуп саналат.»;

- 1.6-пункттун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Банк, Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык банк эмес финансы-кредит мекемелери жана банк эмес уюмдар менен акча которуу системалары аркылуу каражаттарды которуу жагында калкка кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо келишимин (агенттик келишимди) түзүшү мүмкүн.».

- 2.1 жана 2.2-пункттар күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 2.3-пункттун биринчи абзацынан кийин төмөнкү мазмундагы абзацтар кошулсун:

«Кыргыз Республикасынын аймагынан которулган акчаны алуучу өз тандоосуна ылайык акчаны банктын кассасы же аралыкта орнотулган жабдуусу (банкомат/терминал) аркылуу нак формада, анын ичинде акча которуу системасындагы которулган акча алуучунун идентификаторун колдонуу менен нак формада алууга (эгерде ал акча которуу системасынын эрежесинде каралган болсо), же болбосо акча каражатын алуучу көрсөткөн банктык эсепке же банк тарабынан чыгарылган төлөм картка жана/же электрондук капчыкка которуу/чегерүү аркылуу нак эмес формада алууга укуктуу.

Которулган акчаны алуучунун идентификатору банктык төлөм карты болуп саналбаган жана ошол системага туташкан бардык банктардын кассаларында же аралыкта орнотулган жабдууларында (банкомат/терминалында) которулган акча өлчөмүндөгү каражатты нак түрүндө берүү аркылуу которулган акчаны алуу үчүн гана каралган бир жолку карт түрүндө болушу мүмкүн. Мындай карттар (идентификатор) акча которулгандан кийинки 30 күндөн ашпаган мөөнөттө колдонулууга тийиш.

Эгерде акча которуу системасынын эрежелеринде которулган акчаны бөлүп алуу шарты каралган болсо, акча каражатын алуучу которулган акчанын бир бөлүгүнүн суммасын идентификаторду колдонуу менен нак формада алууга, ал эми калган калдыкты алуучу көрсөткөн банк эсебине, банк тарабынан чыгарылган картка жана/же электрондук капчыкка чегерүүгө укуктуу.

Которулган акчаны идентификаторду колдонуу менен банкомат аркылуу алуу учурунда нак акча каражатын алуу боюнча ар бир операция улуттук валютада же анын эквивалентиндеги чет өлкө валютасында 250 (эки жүз элүү) эсептик көрсөткүчтөн ашпоого тийиш.

Идентификаторду пайдалануу шарттары (идентификациялоо, ли-

миттер жана башкалар боюнча талаптар) системанын эрежелеринде белгиленүүгө, акча которуу системасынын катышуучусу менен операторунун ортосунда түзүлгөн келишимдерде чагылдырылууга жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык келүүгө тийиш.

Акча которуу системалары боюнча каражат которуу төмөнкү учурларда жыйынтыкталган катары эсептелинет:

1) жөнөтүүчү үчүн – акча которууга буйруу аткарууга кабыл алынган дыгынын тастыктамасы алынган учурда;

2) алуучу үчүн – банктын кассасынан же аралыкта орнотулган жабдуусунан (банкомат/терминал) акча каражатын так түрдө алган учурда же акча каражаты алуучу көрсөткөн банк эсебине, банк тарабынан чыгарылган төлөм картка жана/же электрондук капчыкка которулган/чегерилген учурда.»;

- 2.4-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.4. Акча которуу системасынын оператору (мындан ары – оператор) – бул, тиешелүү өлкөнүн финансылык көзөмөлдүктү жүзөгө ашырган ыйгарым укуктуу органынын уруксат берген документтерине (лицензия, каттоодон өткөндүгүн тастыктаган сертификат ж.б.) ээ болгон, Улуттук банкта каттоодон өткөн жана акча которуу системасынын ишин камсыз кылган юридикалык жак, Кыргыз Республикасынын резиденти же резидент эмеси. Оператор акча которуу системасынын инфраструктурасын жана алардын кызмат көрсөтүүсүнөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн түзгөн пункттарды өнүктүрүү үчүн катышуучулар менен келишим түзөт. Оператор жана катышуучулар келишимдерге ылайык системанын эрежелери жана Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптары боюнча банктык эсепти ачуусуз эле, акча каражатын которуу кызмат көрсөтүүсүн сунуштоо боюнча ишкердикти жүзөгө ашырууга милдеттенишет.»;

- 2.7-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.7. Акча которуу системасы – бул, төлөм системасынын түрү. Мында анын катышуучусу калктан акча каражаттарын адресатка кайра төлөп берүү шартында кабыл алат. Акча которуу системасы боюнча которуулар өлкө ичинде сыяктуу эле (локалдык), Кыргыз Республикасынын мамлекеттик чек арасы аркылуу да (эл аралык, чек ара аркылуу) ишке ашырылат. Системада ар бир которууга уникалдуу идентификациялык номер ыйгарылат. Система катышуучуларга которулган акчаны алуучуна жана жөнөтүүчүнү идентификациялоо менен ар бир которуу боюнча эсептин жүргүзүлүшүн камсыз кылууга тийиш.»;

- 3.1-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.1. Оператор (Кыргыз Республикасынын резиденти же резидент эмеси) Кыргыз Республикасынын аймагында акча которуу системалары боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо үчүн Улуттук банкта каттоодон өтүүгө тийиш. Төлөм системасынын операторлоруна Улуттук банкта каттоодон өтүүсүз Кыргыз Республикасынын аймагында иш алып барууга тыюу салынат.

Оператор каттоодон өтүү үчүн Улуттук банкка төмөнкү маалыматтар-

ды камтыган документтердин түп нускасын же талаптагыдай күбөлөндүрүлгөн алардын көчүрмөлөрүн сунуштоого тийиш:

- акча которуу системалары боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо үчүн каттоодон өтүүгө төмөнкүлөрдү көрсөтүү менен өтүнүч катты:
 - акча которуу системасынын аталышы;
 - акча которуу системасынын операторунун жана ал түзүлгөн өлкөнүн аталышы;
 - оператордун дареги (жайгашкан орду) тууралуу маалыматтар;
 - эгерде оператор кредиттик уюм болуп саналбаса, оператордун эсептешүү банкынын аталышы;
- тиешелүү өлкөнүн юридикалык жактарды каттоодон өткөргөн ыйгарым укуктуу орган тарабынан берилген, юридикалык жактын мамлекеттик каттоодон өткөндүгүн тастыктаган күбөлүк;
- тиешелүү өлкөнүн салык органында эсепке алынгандыгын тастыктаган күбөлүк;
- төлөм системасынын оператору каттоодон өткөндүгүн тастыктаган күбөлүк, тиешелүү өлкөнүн финансылык көзөмөлдүктү жүзөгө ашырган ыйгарым укуктуу органы тарабынан акча которууларды жүзөгө ашыруу укугуна берилген лицензия/сертификат;
- акча которуу системасын уюштуруучулар тарабынан бекитилген эрежелер;
- системанын катышуучулары менен түзүлгөн типтүү келишимдер, эгерде болгон болсо.

Эгерде акча которуу системасы банкка таандык болсо, Улуттук банкка буларга кошумча төмөнкү документтердин тиешелүү негизде таризделген көчүрмөлөрү сунушталууга тийиш:

- тиешелүү өлкөнүн борбордук (улуттук) банкы тарабынан банктык операцияларды жүзөгө ашырууга берилген лицензия;
- тиешелүү өлкөнүн юридикалык жактарды каттоодон өткөргөн ыйгарым укуктуу орган тарабынан берилген, юридикалык жактын мамлекеттик каттоодон өткөндүгүн тастыктаган күбөлүк;
- тиешелүү өлкөнүн салык органында эсепке алынгандыгын тастыктаган күбөлүк.

Бирден көп барактан турган документтин түп нускасынын ар бири бетинин мазмуну кыскача баяндалып, көктөлүп, номерленип, ага кол тамга коюлуп тиешелүү негизде күбөлөндүрүлүүгө тийиш. Акча которуу системасынын оператору – резидент эмес тарабынан сунушталган документтер Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында белгиленген тартипте легалдаштырылууга тийиш.

Улуттук банктын талабы боюнча документтер электрондук формада берилиши зарыл.

Оператордун каттоодон өтүүгө өтүнүч каты жана каттоодон өтүү үчүн талап кылынган документтер Улуттук банкка келип түшкөндөн кийинки 15 календардык күндөн ашпаган мөөнөттө Улуттук банк төлөм системасынын ошол операторун каттоодон өткөрүү же андан баш тартуу чечи-

мин кабыл алууга тийиш. Документтерди кароо мөөнөтүнө оператордун документтерди жеткире иштеп чыгууга кеткен убактысы камтылбайт. Документтерди кароо мөөнөтү коюлган талаптарга жооп берген документтер Улуттук банкка келип түшкөн күндөн тартып эсептелет.

Каттоодон өткөрүү чечими кабыл алынган шартта Улуттук банк акча которуу системасынын операторуна каттоо номерин ыйгарып, ал тууралуу маалыматтарды Кыргыз Республикасынын аймагында акча которуу системалары боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштаган операторлор реестрине чагылдырат жана чечим кабыл алынгандан кийинки 7 календардык күндөн кечиктирбестен ага каттоодон өткөндүгү тууралуу кат жөнөтөт. Акча которуу системасынын операторлорунун реестрин жүргүзүү тартиби Улуттук банк тарабынан белгиленет.

Документтер белгиленген талаптарга ылайык келбесе жана/же документтер топтому толук сунушталбаса алар толук иштелип чыгуу үчүн кайра кайтарылат. Акча которуу системасынын оператору айтылган сын-пикирлерди эске алуу менен жеткире иштелип чыккан документтерди 10 календардык күндөн кечиктирбестен Улуттук банкка сунуштоого тийиш. Ушул эрежелердин талаптарына жооп бербеген же толук эмес көлөмдө сунушталган документтер экиден көп жолу тапшырылган болсо, Улуттук банк акча которуу системасынын операторун каттоодон өткөрүүдөн баш тартууга укуктуу.

Акча которуу системасынын оператору аны каттоо учурунда көрсөтүлгөн кандай болбосун маалыматтардын өзгөргөндүгү тууралуу 3 жумуш күнү ичинде Улуттук банкка ал тууралуу кат жүзүндө маалымдоого милдеттүү. Улуттук банк сунушталган маалыматтардын негизинде 3 жумуш күнү ичинде акча которуу системасынын операторлор реестрине тиешелүү өзгөртүүлөрдү киргизүүгө тийиш.

Акча которуу системасынын оператору Кыргыз Республикасынын аймагында жаңы тейлөөлөрдү/продукттарды/кызмат көрсөтүүлөрдү жайылтуу (өркүндөтүү) баскычында ал тууралуу алдын ала Улуттук банкка маалымдоого жана системада өзгөртүүлөрдүн/толуктоолордун киргизилишин болжолдогон, жаңыдан иштелип чыккан тейлөөлөр/продукттар/кызмат көрсөтүүлөрдү чагылдырган кылдат материалдарды кошо тиркөө менен республика аймагында системанын жаңы мүмкүнчүлүктөрүн колдонууга Улуттук банктан уруксат алууга билдирме жөнөтүүгө тийиш.

Акча которуу системаларынын операторлору тарабынан Улуттук банкка жөнөтүлгөн документтер кайтарылып берилбейт.»;

- 3.7-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.7. Ички локалдык акча которуу системасынын операторунан башка оператор, төлөм системасынын катышуучусу алдында финансылык милдеттенмелер гарантиясын камсыздоо максатында, төмөнкү шарттардын кеминде бирин аткарууну камсыз кылууга тийиш:

1) банк-катышуучу көрсөткөн корреспонденттик эсепте бардык ишке ашырылган операциялар боюнча (макулдашуу боюнча ай ичинде/чейрек ичинде/жыл ичинде) орточо күндүк жүгүртүүнүн ордун жапкан көлөмдө

милдеттүү камсыздандыруу депозитин жайгаштырууга тийиш. Эгерде оператор милдеттенмелерди аткарбаса же талаптагыдай аткара албай калган болсо, катышуучу камсыздандыруу депозитиндеги каражаттарды ошол милдеттенмелер боюнча талаптарды канааттандыруу үчүн пайдалана алат. Эгерде оператордун же катышуучунун демилгеси боюнча эсеп ачуусуз эле акча каражаттарын которуу кызмат көрсөтүүсүн сунуштоо келишиминин аракетин токтотулса, камсыздандыруу депозитиндеги каражаттар келишимдик мамилелерде каралган тартипте жана мөөнөттөрдө операторго кайтарылып берилет;

2) инвестициялык деңгээлдеги эл аралык кредиттик рейтингге – Standard & Poor's (АКШ) рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «BBB» категориясынан, же Moody's Investors Service (АКШ) боюнча «Baa» категориясынан, же Fitch-IBCA (АКШ) боюнча «BBB» категориясынан төмөн болбогон, же болбосо улуттук рейтингдик агенттиктин жогоруда аталган эл аралык рейтингдик агенттиктердин рейтингине барабар рейтингге ээ болгон, ошондой эле резидент эместин банкы жайгашып турган өлкөнүн ыйгарым укуктуу органдарында аккредитацияланган жана ошол өлкөнүн борбордук (улуттук) банкы тарабынан таанылган рейтингге ээ банктан гарантия сунуштоого тийиш.

Банктык гарантия ошондой эле, банк операцияларын жүргүзүү лицензиясына ээ акча которуу системасынын оператору болуп саналган банк тарабынан да сунушталышы мүмкүн. Мында, гарантия берип жаткан банк, инвестициялык деңгээлдеги эл аралык кредиттик рейтингге – Standard & Poor's (АКШ) рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «BBB» категориясынан, же Moody's Investors Service (АКШ) боюнча «Baa» категориясынан, же Fitch-IBCA (АКШ) боюнча «BBB» категориясынан төмөн болбогон, же болбосо улуттук рейтингдик агенттиктин жогоруда аталган эл аралык рейтингдик агенттиктердин рейтингине барабар рейтингге ээ болгон, резидент эместин уюму жайгашып турган өлкөнүн ыйгарым укуктуу органдарында аккредитация алган жана анын рейтинги ошол өлкөнүн борбордук (улуттук) банкы тарабынан таанылган рейтингге ээ болууга тийиш. Оператор банк-гаранттын кредиттик рейтингдерин тастыктаган документтерди Улуттук банкка сунуштоого милдеттүү. Гарантия сунуштаган банктын, гаранттын рейтинги төмөндөгөн шартта (алгач белгиленген инвестициялык деңгээлдеги эл аралык кредиттик рейтингден төмөн болсо) оператор 30 календардык күн ичинде гарантияны алмаштырууга, же болбосо ушул пункттун 1 же 3-пунктчаларынын чегинде камсыздоону сунуштоого тийиш;

Эгерде төлөм системасынын оператору (же эл аралык финансылык отчеттуулук стандарттарынын критерийлерине ылайык, төлөм системасынын операторунун ишине контролдукту жүзөгө ашырган төлөм системасынын оператору таандык болгон топтун башкы компаниясы) инвестициялык деңгээлдеги эл аралык кредиттик рейтингге – Standard & Poor's (АКШ) рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «BBB» категориясынан, же Moody's Investors Service (АКШ) боюнча «Baa» кате-

гориясынан, же Fitch-IBCA (АКШ) боюнча «BBB» категориясынан төмөн болбогон, же болбосо улуттук рейтингдик агенттиктин жогоруда аталган эл аралык рейтингдик агенттиктердин рейтингине барабар рейтингге ээ болгон, резидент эместин уюму жайгашып турган өлкөнүн ыйгарым укуктуу органдарында аккредитация алган жана анын рейтинги ошол өлкөнүн борбордук (улуттук) банкы тарабынан таанылган рейтингге ээ болсо банк банктык гарантияны талап кылбайт. Оператор тиешелүү деңгээлдеги кредиттик рейтингге ээ экендигин тастыктаган документтерди Улуттук банкка сунуштоого тийиш. Төлөм системасынын операторунун (же эл аралык финансылык отчеттуулук стандарттарынын критерийлерине ылайык, төлөм системасынын операторунун ишине контролдукту жүзөгө ашырган төлөм системасынын оператору таандык болгон топтун башкы компаниясынын) рейтинги төмөндөп кеткен шартта (инвестициялык деңгээлдеги кредиттик рейтингдин баштапкы деңгээлинен төмөн болсо), оператор (же эл аралык финансылык отчеттуулук стандарттарынын критерийлерине ылайык, төлөм системасынын операторунун ишине контролдукту жүзөгө ашырган төлөм системасынын оператору таандык болгон топтун башкы компаниясы) 30 календардык күн ичинде гарантияны алмаштырууга же болбосо ушул пункттун 1 же 3-пунктчаларынын чегинде камсыздоону сунуштоого тийиш;

3) Кыргыз Республикасынын камсыздандыруу компаниялары менен келишим түзүү аркылуу республика аймагында акча которуу системалары аркылуу ишке ашырылган которуулардын камсыздандырылышын камсыз кылууга тийиш, мында эгерде банк менен катышуучу ортосунда түзүлгөн эки тараптуу келишимдерде өз ара алгылыктуу шарттарда башкасы каралбаса, пайдага ээ болуучу катары банк-катышуучу саналат. Камсыздандыруу келишими ар бир катышуучу банк менен өз-өзүнчө түзүлүп, анда камсыздандыруу учуру келип жеткен учурда акча которуу системасынын операторунун финансылык милдеттенмелеринин ордун жабуу үчүн жетиштүү болгон пайдага ээ болуучуга төлөнүп берилүүчү камсыздандыруу суммасы каралууга тийиш.»;

- 4.11-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«4.11. Катышуучу ушул эрежелердин 1-тиркемесине ылайык маалыматты жана анын 2-тиркемесине ылайык 3.7-пункттун талабынын аткарылгандыгына тиешелүү маалыматты отчеттук чейректен кийинки айдын он бешинен кечиктирбестен Улуттук банкка сунуштоого тийиш.

Эгерде катышуучу оператордон банктык гарантияны ушул эрежелердин 3.7-пунктунун 2-пунктчасына ылайык кабыл алган шартта, оператор финансылык милдеттенмелердин оператор тарабынан аткарылбай калышы тобокелдигин алдын алуу үчүн банк-гаранттын рейтингине мониторинг жүргүзүүгө жана чейрек сайын, отчеттук чейректен кийинки айдын он бешинен кечиктирбестен эрежелердин 2-тиркемесине ылайык банк-гаранттын рейтингине тиешелүү маалыматты Улуттук банкка сунуштоого тийиш.»;

- Эрежелер төмөнкү редакциядагы 6.6-пункт менен толукталсын:

«6.6. Акча которуу операциялары, которууларды жөнөтүүчү жана/же алуучу (аты-жөнү, туулган жылы, үй дареги, паспортуна же инсандыгын тастыктаган башка документи боюнча маалыматтарды) тууралуу маалыматтарды, которуу максатын, которулган сумманын санын бардык тастыктоочу документтердин көчүрмөлөрүн кошо тиркөө менен Улуттук банктын талабы боюнча сунуштап турууга тийиш.

Оператор өз агенттеринин иш-аракети жана агенттин кассасына акча каражаттарын салуу учурунан тартып аны алуучуга берүүгө чейинки которуулардын жыйынтыкталышы үчүн жоопкерчиликтүү болуп саналат.»;

- Эрежелер төмөнкү мазмундагы 2-тиркеме менен толукталсын:

Аткаруучу _____ *маалыматтардын даярдалышы үчүн жоопкерчиликтүү кызматкердин аты-жөнү, кызматы, бөлүмү/башкармалыгы, кол тамгасы*

Башкармалыктын начальниги _____ *маалыматтардын даярдалышы үчүн жоопкерчиликтүү башкармалыктын начальнигинин аты-жөнү, кол тамгасы*

Төраганын орун басары _____ *бул блоктун ишин түздөн-түз тескөөгө алган адамдын аты-жөнү, кол тамгасы*

Мекеменин мөөрү, күнү

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үметалиев көч., 101
2015-жылдын 5-октябрындагы № 60/1

Коммерциялык банктардын милдеттүү кам өлчөмдөрү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамынын 7, 22 жана 43-беренелерине, Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 19-мартындагы № 8/2 токтому менен бекитилген «Милдеттүү камдар жөнүндө» жобого ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Милдеттүү кам эсептик базасында камтылган милдеттенмелер боюнча төмөнкүдөй милдеттүү кам өлчөмдөрү белгиленсин:

- улуттук валютадагы милдеттенмелер боюнча – эсептик базада камтылган улуттук валютадагы милдеттенмелер суммасынын 8,50 пайызы деңгээлинде;
- чет өлкө валютасындагы милдеттенмелер боюнча - эсептик базада камтылган чет өлкө валютасындагы милдеттенмелер суммасынын 9,50 пайызы деңгээлинде.

2. Коммерциялык банктар милдеттүү камды «Милдеттүү кам жөнүндө» жобонун 2.4-пунктуна ылайык эсептеп, аларды аталган жобонун 2.5-пунктуна ылайык улуттук валютадагы жана чет өлкө валютасындагы милдеттенмелер боюнча өз-өзүнчө сунуштасын.

3. Милдеттүү кам өлчөмү улуттук валютадагы милдеттенмелер жана чет өлкө валютасындагы милдеттенмелер боюнча милдеттүү кам суммасы катары эсептелисин.

4. Юридика башкармалыгы:

- бул токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;
- расмий жарыялангандан кийин бул токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

5. Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 25-февралындагы № 10/9 «Милдеттүү кам өлчөмдөрү жөнүндө» токтому күчүн жоготкон катары таанылсын.

6. Экономика башкармалыгы Финансы статистикасы жана маалымдоо башкармалыгы менен биргеликте ушул токтом менен коммерциялык банктарды тааныштырсин.

7. Токтом 2015-жылдын 19-октябрынан тартып күчүнө кирет.

8. Ушул токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары Н.Жениш мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
от 16 сентября 2015 года № 53/8

О внесении дополнений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести дополнения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

- «Об утверждении «Инструкции о порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций микрофинансовыми компаниями» от 30 мая 2014 года № 24/8;
- «Об утверждении «Инструкции о порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций кредитными союзами» от 30 мая 2014 года № 24/9.

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Ассоциация развития исламской экономики, финансов и индустрии», Ассоциации микрофинансовых организаций, микрофинансовых организаций, Ассоциации кредитных союзов, кредитных союзов, ЗАО «ЭкоИсламикБанк», ОсОО ОЦ «Баракат».

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Л. Дж. Орозбаеву.

Председатель

Т. Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 16 сентября 2015 года № 53/8**

**Дополнения в некоторые постановления Правления
Национального банка Кыргызской республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Инструкции о порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций микрофинансовыми компаниями» от 30 мая 2014 года № 24/8 следующие дополнения:

в Инструкции о порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций микрофинансовыми компаниями, утвержденной вышеуказанным постановлением:

- пункт 1 после слов «микрофинансовых компаний» дополнить словами «, в том числе осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования с учетом требований стандартов Шариата и специальной терминологии, применяемой ими при осуществлении банковских операций»;

- пункт 2 дополнить абзацем следующего содержания:

«МФК, осуществляющие операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, дополнительно должны руководствоваться стандартами Шариата, утвержденными Организацией бухгалтерского учета и аудита для исламских финансовых институтов (AAOIFI).»;

- пункт 15 дополнить абзацем следующего содержания:

«МФК, осуществляющие операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования в рамках «исламского окна», осуществляющие операции в иностранной валюте на основании лицензии Национального банка и привлекающие денежные средства, ежедневно до 9.00 представляют в Национальный банк, а расположенные в других областях республики - в соответствующее областное управление, Представительство Национального банка в Баткенской области, на бумажных и электронных носителях следующие отчеты об открытых валютных позициях: по операциям, осуществляемым в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования; по операциям, отличным от операций, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования; сводный отчет по всем операциям МФК в иностранной валюте.»;

- пункт 16 дополнить абзацем следующего содержания:

«МФК, осуществляющие операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования в рамках «исламского

окна», осуществляющие операции в иностранной валюте на основании лицензии Национального банка и не привлекающие денежные средства, в первый рабочий день, следующий за отчетной неделей, до 9.00 представляют в Национальный банк, а расположенные в других областях республики - в соответствующее областное управление, Представительство Национального банка в Баткенской области, на бумажных и электронных носителях еженедельный отчет следующие отчеты об открытых валютных позициях: по операциям, осуществляемым в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования; по операциям, отличным от операций, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования; сводный отчет по всем операциям МФК в иностранной валюте.»;

- Инструкцию дополнить разделом 7 следующего содержания:

«7. Особенности валютных операций МФК, осуществляющей операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования»

24. МФК вправе совершать сделки по купле-продаже иностранной валюты при условии их соответствия следующим правилам стандартов Шариата:

- обе стороны должны иметь в наличии валюту, подлежащую обмену на противоположную, перед тем как совершить обмен;

- единицы валюты обмена должны быть одинаковой суммы, даже если одна из них является банкнотой, а другая монетой одной страны;

- валютный контракт не должен включать условий или оговорок об отсрочке по вопросам передачи одной или обеих единиц обмена;

- валютные операции не должны производиться на фьючерсных и форвардных рынках.

25. Параллельная покупка и продажа валюты не разрешается, так как она включает один из следующих факторов:

- отсутствует передача и получение двух купленных и проданных валют, что приводит контракт к отсрочке продажи валюты;

- договор о продаже валюты становится зависимым от другого контракта о продаже валюты;

- ведет к двустороннему принудительному обязательству обеих сторон об обмене валюты, что само по себе, не разрешается.

26. Политика, процедуры и типовые контракты МФК по осуществлению операций в иностранной валюте должны быть одобрены Шариатским советом.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Инструкции о порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций кредитными союзами» от 30 мая 2014 года № 24/9 следующие дополнения:

в Инструкции о порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций кредитными союзами, утвержденной вышеуказанным постановлением:

- пункт 1 после слов «в деятельности кредитных союзов» дополнить словами «, в том числе осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования с учетом требований стандартов Шариата и специальной терминологии, применяемой ими при осуществлении банковских операций»;

- пункт 2 дополнить абзацем следующего содержания:

«КС, осуществляющие операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, дополнительно должны руководствоваться стандартами Шариата, утвержденными Организацией бухгалтерского учета и аудита для исламских финансовых институтов (AAOIFI).»;

- пункт 15 дополнить абзацем следующего содержания:

«КС, осуществляющие операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования в рамках «исламского окна», в первый рабочий день, следующий за отчетной неделей, до 9.00 представляют в Национальный банк, а расположенные в других областях республики - в соответствующее областное управление, Представительство Национального банка в Баткенской области на бумажных и электронных носителях следующие отчеты об открытых валютных позициях: по операциям, осуществляемым в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования; по операциям, отличным от операций, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования; сводный отчет по всем операциям КС в иностранной валюте.»;

- Инструкцию дополнить разделом 7 следующего содержания:

«7. Особенности валютных операций КС, осуществляющего операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования.

23. КС вправе совершать сделки по купле-продаже иностранной валюты при условии их соответствии следующим правилам стандартов Шариата:

- обе стороны должны иметь в наличии валюту, подлежащую обмену на противоположную, перед тем как совершить обмен;

- единицы валюты обмена должны быть одинаковой суммы, даже если одна из них является банкнотой, а другая монетой одной страны;

- валютный контракт не должен включать условий или оговорок об отсрочке по вопросам передачи одной или обеих единиц обмена;

- валютные операции не должны производиться на фьючерсных и форвардных рынках.

24. Параллельная покупка и продажа валюты не разрешается, так как она включает один из следующих факторов:

- отсутствует передача и получение двух купленных и проданных валют, что приводит контракт к отсрочке продажи валюты;

- договор о продаже валюты становится зависимым от другого контракта о продаже валюты;

- ведет к двустороннему принудительному обязательству обеих сторон об обмене валюты, что само по себе, не разрешается.

25. Политика, процедуры и типовые контракты КС по осуществлению операций в иностранной валюте должны быть одобрены Шариатским советом.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
от 16 сентября 2015 года № 53/9

О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах» от 23 декабря 2009 года № 50/7

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах» от 23 декабря 2009 года № 50/7 изменения и дополнения (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении тридцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения кредитных союзов и специализированного финансово-кредитного учреждения ОАО «Финансовая компания кредитных союзов».

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Л.Орозбаеву.

Председатель

Т.Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 16 сентября 2015 года № 53/9**

**Изменения и дополнения в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении
Положения «О минимальных требованиях по управлению
кредитным риском в кредитных союзах»
от 23 декабря 2009 года № 50/7**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах» от 23 декабря 2009 года № 50/7 следующие изменения и дополнения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в пункте 2.2 исключить слово «текущих»;
- абзац 5 подпункта 3.2.2 пункта 3.2. изложить в следующей редакции:
«- требования к залого и документации (виды залога, коэффициент покрытия кредита залогом, оценка рыночной стоимости и его местонахождение, право распоряжения залогом, методы оценки залога);»;
- подпункт 3.2.3 пункта 3.2. дополнить абзацем четвертым следующего содержания:
«- анализ и мониторинг целевого использования кредита;»;
- подпункт 3.2.4 пункта 3.2. изложить в следующей редакции:
«3.2.4. Порядок работы по выявлению, анализу и возврату просроченной и непогашенной задолженности по кредитам.»;
- в пункте 4.1 слова «либо лицами, которым делегируется данное право» исключить;
- подпункт 5.1.2 пункта 5.1. дополнить абзацем следующего содержания:
«Во внутренних политиках кредитного союза должен быть определен срок рассмотрения заявки.»;
- в подпункте 5.1.4 пункта 5.1.:
слова «в которое в дальнейшем должны подшиваться все документы, касающиеся как данного кредита, так и всех последующих кредитов, если таковые будут выдаваться ему в будущем (минимальные требования к кредитному досье заемщика приведены в Приложении 1).» исключить;
- дополнить абзацем следующего содержания:

«В случае отказа в выдаче кредита, кредитный союз должен письменно уведомить участника о принятом решении с обоснованием причины отказа.»;

- подпункт 5.1.5 признать утратившим силу;
- пункт 5.2 изложить в следующей редакции:

«5.2. Требования к кредитному договору и порядок его заключения.

5.2.1. Кредитный договор, заключаемый между кредитным союзом и участником, со всеми приложениями к нему и другие договора/соглашения, составляются на государственном или официальном языке (с предоставлением права выбора языка участнику). Количество подлинных экземпляров кредитного договора должно быть не менее чем число заключивших договор сторон. Кредитный союз должен обеспечить сохранность подлинных экземпляров кредитного договора в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

Текст кредитного договора должен быть доступным для восприятия и понимания заемщиком. Права и обязанности участника, вытекающие из условий кредитного договора, должны быть отражены в отдельном разделе кредитного договора. По всему тексту кредитного договора и во всех приложениях к нему шрифт должен быть одинаковым и его размер должен быть не менее 12.

5.2.2. При подписании кредитного договора следует уточнить все условия, на которых выдается и будет погашаться кредит, во избежание в дальнейшем возможных проблем с возвратностью.

5.2.3. Кредитный союз не вправе в одностороннем порядке менять первоначальные условия кредитного договора без письменного согласия участника, если это ухудшает права и увеличивает обязанности заемщика.

5.2.4. Номинальная и эффективная процентные ставки должны указываться в кредитном договоре в годовом выражении.

5.2.5. График погашения кредита и начисленных процентов является неотъемлемой частью кредитного договора и составляется с учетом срока погашения кредита и финансовых возможностей заемщика. При этом процентные платежи по кредиту должны начисляться на уменьшающийся остаток основной суммы кредита по номинальной процентной ставке. График погашения должен содержать детальное описание порядка и сроков погашения кредита и подписываться обеими сторонами.

5.2.6. В кредитном договоре как минимум указывается:

- наименование сторон;
- предмет договора;
- срок действия кредитного договора;
- основные условия предоставления кредита, в том числе с указанием целевого назначения, суммы, процентных ставок (номинальной и эффективной), порядка и срока погашения, вида обеспечения (если имеется);
- права и обязанности заемщика, в том числе при неисполнении или

ненадлежащем исполнении принятых им обязательств по кредитному договору;

- права и обязанности кредитного союза;
- условия предоставления информации о заемщике в кредитное бюро (если данный кредитный союз является его участником);
- право участника на безвозмездной основе отказаться от получения кредита (услуги по лизингу) с момента подписания кредитного договора до момента получения денежных средств или осуществления платежа в оплату за имущество по договору лизинга;
- право участника на досрочное погашение кредита в любое время, без каких-либо штрафных санкций, при условии уведомления об этом кредитного союза не менее чем за тридцать дней до дня такого возврата;
- условия взаимоотношений между кредитным союзом и заемщиком при наступлении форс-мажорных обстоятельств. Форс-мажорные обстоятельства могут включать, но не ограничиваются такими событиями, как: стихийные бедствия (наводнения, землетрясения, пожары и иные природные либо техногенные катастрофы), эпидемии, введение чрезвычайного положения, массовые беспорядки, мародерство, военные действия и т.п.

5.2.7. Кредитный союз должен ознакомить участника с перечнем прав, расходов (платежей) участника, который составляется в табличной форме в соответствии с приложением 2 к настоящему Положению, является неотъемлемой частью кредитного договора и подписывается обеими сторонами.

При необходимости кредитный союз должен предоставить участнику разъяснения по порядку расчетов платежей по кредиту, пени, штрафов и др.

Кредитный союз не вправе включать в условия кредитного договора дополнительные сборы, комиссионные и другие платежи, взимаемые/оплачиваемые в кредитном союзе и связанные с заключением и исполнением кредитного договора, помимо утвержденных тарифами кредитного союза, а также иные сопутствующие услуги на платной основе, вне зависимости от договоренности с заемщиком.

5.2.8. После заключения кредитного договора с участником и получения им денежных средств заемщику должны быть переданы как минимум следующие документы:

- кредитный договор, подписанный сторонами, со всеми прилагаемыми к нему документами;
- перечень прав, расходов (платежей) участников кредитного союза и штрафных санкций;
- график платежей с указанием дат и сумм погашения, прилагаемый к кредитному договору.

5.2.9. Кредитное досье заемщика (минимальные требования к досье представлены в Приложении 1 к настоящему Положению) формируется

с момента получения от участника заявки, и в него подшиваются все соответствующие документы по кредиту.

5.2.10. При проведении мониторинга кредитов кредитному союзу следует документировать и вести учет всех мероприятий, проводимых по ним, включая осуществление записи в журнале краткого содержания телефонных переговоров и встреч с клиентом. Особенно важно производить такой учет в работе с проблемными кредитами.»;

- примечание к пункту 6.2 изложить в следующей редакции:

«(*) Периодичность проведения мониторинга должна определяться кредитным союзом в зависимости от срока, на который выдан кредит. Если срок кредита более одного года, мониторинг заложенного имущества должен проводиться один раз в год.»;

- пункт 6.6 признать утратившим силу;

- раздел 1 приложения 1 изложить в следующей редакции:

«I. Общая информация о заемщике:

1. Заявка на получение кредита по установленной КС форме.

2. Сведения (согласно представленной письменной информации заемщика, к примеру, в кредитной заявке заемщика) о полученных/погашенных/непогашенных ранее в данном КС и других финансово-кредитных учреждениях кредитах, за последние шесть месяцев, предшествующих подаче в КС заявки.

3. Копия документа, удостоверяющего личность, по которой возможно идентифицировать участника КС.

4. Информация о доходах участника.

5. Опись закладываемого имущества (если имеется).

6. Согласие супруга/супруги/участника.

7. Для участника (физического лица), осуществляющего индивидуальную предпринимательскую деятельность без образования юридического лица, помимо вышеуказанных документов:

- копия свидетельства о государственной регистрации (перерегистрации) в качестве физического лица, осуществляющего индивидуальную предпринимательскую деятельность без образования юридического лица (при наличии);

- копия патента (при наличии).

8. Оценка источников денежных средств, подтверждающих платежеспособность участника.

9. Кредитный договор на государственном или официальном языке, приложения к нему, а также дополнительно заключенные с участником соглашения при реструктуризации или пролонгации, уступке прав требований.

10. Решение соответствующего органа КС о выдаче кредита, а также его пролонгации или реструктуризации (при наличии).

11. Учет контактов с заемщиком.

12. Переписка с заемщиком (с приложением всей корреспонденции).

13. Юридическая документация (копии документов заемщика по его деятельности, например, накладные, счет-фактуры, договора с партнерами и т.п.).

14. Отчет о проверке целевого использования кредита.

15. Анкета клиента, составленная по типовой форме в соответствии с требованиями уполномоченного государственного органа в области противодействия финансированию терроризма (экстремизма) и легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем.»;

- дополнить Приложением 2 следующего содержания:

**«Приложение 2
к Положению о минимальных
требованиях по управлению кредитным
риском в кредитных союзах**

Перечень прав, расходов (платежей) участников кредитного союза и штрафных санкций

Права участника кредитного союза	
Отказаться на безвозмездной основе от получения кредита с момента подписания кредитного договора до получения денежных средств или осуществления платежа в оплату за имущество по договору лизинга	Обязательные права участника указываются в кредитном договоре в обязательном порядке в соответствии с требованиями настоящего Положения
Получить на руки проект кредитного договора со всеми прилагаемыми к нему документами и обратиться за юридической консультацией за пределами кредитного союза, при этом время, предоставляемое участнику на ознакомление с кредитным договором, должно быть не менее одного дня, но не более трех дней	
Получить разъяснения по порядку расчетов платежей по кредиту, пени, штрафных санкций	
Выбрать язык (государственный или официальный), на котором будет составлен (оформлен) кредитный договор и настоящий перечень	
Досрочно погасить задолженность по кредиту в полном объеме либо частично при условии предварительного уведомления кредитного союза не менее чем за тридцать дней до дня такого возврата	

Расходы (платежи) участника кредитного союза по кредиту	Указывается в кредитном договоре
Сумма кредита	
Процентные платежи по кредиту	
Комиссия за рассмотрение заявки (оформление кредита)	
Комиссия за выдачу и администрирование кредита	
Комиссия за открытие (если открытие счета обусловлено заключением кредитного договора) и обслуживание (если операции по кредиту проводятся в безналичной форме) ссудного и/или текущего счетов	При наличии комиссий они указываются в кредитном договоре в соответствии с утвержденными тарифами кредитного союза в процентном либо стоимостном выражении
Комиссия за расчетно-кассовое обслуживание (в том числе внесение и получение клиентом наличных денег через банкомат)	
Платежи в пользу третьих лиц (плата за услуги страхования, нотариуса и др.)	В тех случаях, когда кредитный союз не предоставляет такие услуги, кредитный союз для осведомленности клиента должен указывать стоимость таких расходов по действующим тарифам третьих лиц на дату заключения кредитного договора с указанием того, что данные расходы осуществляются заемщиком в пользу третьих лиц, а также того, что данная расценка может измениться в будущем
Плата за предоставление выписок со счетов заемщика	Указываются в соответствии с утвержденными действующими тарифами кредитного союза в процентном либо стоимостном выражении
Другие расходы	

Штрафные санкции и пени кредитного союза	<p>Указываются в соответствии с утвержденными размерами штрафных санкций, взимаемых в кредитном союзе на основании кредитного договора, в процентном либо стоимостном выражении. При этом размер процента по неустойке (штрафам, пени) за просроченную задолженность по основной сумме и процентам не должен превышать номинальную процентную ставку по кредиту, указанную в кредитном договоре, а максимальный размер неустойки (штрафов, пени), начисленной за весь период действия кредита, не должен превышать 20 процентов от суммы выданного кредита</p>
За просрочку оплаты платежей по основной сумме долга и по процентам	<p>Указываются в соответствии с утвержденными размерами штрафных санкций, взимаемых в кредитном союзе на основании кредитного договора, в процентном либо стоимостном выражении</p>
Условия расторжения кредитного договора после получения денежных средств	
Другие расходы	

(Ф.И.О. уполномоченного специалиста) _____ (подпись) _____ (дата) _____ (Ф.И.О. участника кредитного союза) _____ (подпись) _____ (дата)».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
от 16 сентября 2015 года № 53/10

О внесении дополнений и изменений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести дополнения и изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

- «Об основных требованиях к Комитету по аудиту» от 20 ноября 2003 года № 32/7;
- «О минимальных квалификационных требованиях, предъявляемых к должностным лицам специализированного финансово-кредитного учреждения - правопреемника ОсОО «ФКРПКС» и процедуре их согласования Национальным банком Кыргызской Республики» от 17 апреля 2012 года № 17/1.

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 дней со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения специализированного финансово-кредитного учреждения ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», кредитных союзов, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Л. Орозбаеву.

Председатель

Т. Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 16 сентября 2015 года № 53/10**

**Дополнения и изменения в некоторые постановления Правления
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об основных требованиях к Комитету по аудиту» от 20 ноября 2003 года № 32/7 следующее дополнение:

в Основных требованиях к Комитету по аудиту, утвержденных вышеуказанным постановлением:

– в пункте 1.1 после слов «банковского дела и финансирования» дополнить словами «, специализированным финансово-кредитным учреждением ОАО «Финансовая компания кредитных союзов».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О минимальных квалификационных требованиях, предъявляемых к должностным лицам специализированного финансово-кредитного учреждения - правопреемника ОсОО «ФКРПКС» и процедуре их согласования Национальным банком Кыргызской Республики» от 17 апреля 2012 года № 17/1 следующие дополнения и изменения:

- в наименовании и в пункте 1 слова «минимальных квалификационных требованиях, предъявляемых к должностным лицам специализированного финансово-кредитного учреждения – правопреемника ОсОО «ФКРПКС» и процедуре их согласования Национальным банком Кыргызской Республики» в различных падежах заменить словами «Порядок согласования должностных лиц специализированного финансово-кредитного учреждения ОАО «Финансовая компания кредитных союзов» в соответствующих падежах;

в Порядке согласования должностных лиц специализированного финансово-кредитного учреждения ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) по всему тексту аббревиатуру «ФКРПКС» заменить на «ОАО «ФККС»»;

2) в пункте 1:

- абзац первый изложить в следующей редакции:

«Кандидат на должность Председателя и члена Совета директоров СФКУ, Председателя Комитета по аудиту, члена ревизионной комиссии должен отвечать следующим требованиям:»;

- дополнить абзацем восьмым следующего содержания:

«Стаж работы кандидата на должность Председателя Совета директоров и Председателя Комитета по аудиту в финансово-кредитной системе должен составлять, как минимум, один год.»;

3) дополнить пунктом 1-1 следующего содержания:

«Большинство членов Совета директоров «ОАО «ФККС» должны быть независимыми. Независимость членов Совета директоров должна сохраняться на весь период работы в Совете директоров «ОАО «ФККС». Независимость означает, что:

1) лицо не является или не являлось в течение последних трех лет сотрудником или должностным лицом ОАО «ФККС» и/или не является близким родственником (родителями, детьми старше 16 лет, супругой-(ом), братьями, сестрами) указанных лиц, а также не должен являться участником кредитного союза–акционера ОАО «ФККС»;

2) лицо не является близким родственником участника ОАО «ФККС», владеющего более 5% акций ОАО «ФККС»;

3) значительные коммерческие, деловые или финансовые отношения данного лица с ОАО «ФККС» и/или иным юридическим лицом, имеющим общие интересы с ОАО «ФККС», не влияют на способность данного лица в принятии объективных решений в интересах ОАО «ФККС». При этом независимый член Совета директоров не должен:

а) являться заемщиком или участником кредитного союза-заемщика ОАО «ФККС»;

б) являться членом исполнительного (наблюдательного) органа или иным должностным лицом кредитного союза-заемщика ОАО «ФККС»;

в) являться должностным лицом юридического лица, имеющего общие интересы с ОАО «ФККС» или являющегося кредитором ОАО «ФККС»;

г) предоставлять товары и услуги ОАО «ФККС», общая годовая сумма которых превышает 1% от общего годового валового дохода данного лица;

д) являться близким родственником любого лица, указанного в подпунктах а) – г) настоящего пункта.»;

4) в пункте 2:

- в абзаце первом слова «руководителя структурного подразделения СФКУ которые определяют политику, имеют полномочия участвовать или реально участвуют в основных операциях СФКУ, формирующих политику СФКУ (по кредитам, по финансам и др.)» заменить словами «начальника службы внутреннего аудита или внутреннего аудитора»;

- в абзаце третьем подпункта в) слова «руководителя структурного подразделения» заменить словами «начальника службы внутреннего аудита или внутреннего аудитора»;

5) в пункте 4:

- абзац четвертый изложить в следующей редакции:

«Решение о соответствии/несоответствии требованиям Национального банка кандидатов на должности Председателя Совета директоров, Председателя Правления, Председателя Комитета по аудиту, главного бухгалтера и начальника службы внутреннего аудита или внутреннего аудитора принимает Комитет по надзору Национального банка. »;

- абзац седьмой после слов «Кандидат на должность» дополнить словами «Председателя комитета по аудиту»;

б) в пункте 5:

- абзац второй подпункта 2 изложить в следующей редакции:

«1) избрание на должность председателя Совета директоров; 2) избрание на должность члена Совета директоров; 3) назначение на должность председателя Правления; 4) назначение на должность члена Правления; 5) назначение на должность главного бухгалтера; 6) назначение на должность Председателя комитета по аудиту; 7) назначение на должность начальника службы внутреннего аудита или внутреннего аудитора.»;

- абзац первый подпункта 15 после слова «акционером» дополнить словом «участником.»;

- подпункт 15 после таблицы дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«Примечание: в случае, если кандидат является участником и/или руководителем кредитного союза, необходимо указать наличие ссудной задолженности (других обязательств) кредитного союза перед СФКУ и их размеры.»;

- в подпункте 24 таблицу дополнить столбцом шестым следующего содержания:

Является ли участником кредитного союза (если да, указать наименование кредитного союза)
--

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
от 16 сентября 2015 года № 53/11

О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Национального банка Кыргызской Республики

Руководствуясь статьей 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики», статьями 11 и 39-1 Закона «О банках и банковской деятельности в Кыргызской Республике», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения и дополнения в следующие постановления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

- «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4;
- «О Временных правилах «О кредитовании (овердрафте) по банковским платежным картам» от 13 февраля 2002 года № 8/6.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении одного месяца со дня официального опубликования.

4. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

5. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, специализированного финансово-кредитного учреждения ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», Государственного банка развития Кыргызской Республики.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Л. Дж. Орозбаеву.

Председатель

Т. Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 16 сентября 2015 года № 53/11**

**Изменения и дополнения
в некоторые постановления Национального банка
Кыргызской Республики**

I. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4 следующие изменения и дополнения:

в Положении о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в коммерческих банках и других финансово-кредитных учреждениях, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики, утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в пункте 12:

- абзацы 2 и 3 изложить в следующей редакции:

«Правление банка несет ответственность за исполнение кредитной политики и кредитной стратегии банка, для чего обязано разработать и внедрять в деятельность банка политики и процедуры по выявлению, измерению, мониторингу и контролю кредитного риска, в том числе кредитного риска, обусловленного валютным риском.

Банку необходимо обеспечить комплексную систему постоянного выявления, оценки, мониторинга и контроля кредитного риска, обусловленного валютным риском, а также обеспечить систему отчетности для осуществления контроля, анализа и мониторинга кредитного риска, обусловленного валютным риском.

Все вопросы, касающиеся выдачи кредитов, должны решаться только кредитным комитетом либо лицами, которым комитет в соответствии с нормативно-правовыми актами делегирует данное право, за исключением вопросов, относящихся к компетенции Совета директоров банка.»;

- по всему тексту абзаца 5 слова «крупных кредитов» заменить словами «кредитов, несущих крупный риск.»;

2) главу 2 после пункта 12 дополнить пунктами 12-1 – 12-2 следующего содержания:

12-1. Банку необходимо ежегодно проводить внутренний аудит системы внутреннего контроля кредитного риска, обусловленного валютным риском, в том числе классификации кредитов/активов.

12-2. Банк должен обеспечить периодическое обучение сотрудников банка, вовлеченных в процессы кредитования и мониторинга, по

вопросам кредитования, в том числе требованиям законодательства Кыргызской Республики и принципам ответственного кредитования.»;

3) в пункте 20 последнее предложение изложить в следующей редакции:

«Содержащуюся в Журнале информацию следует хранить в соответствии со сроком, установленным в Перечне основных документов, образующихся в деятельности коммерческих банков и финансово-кредитных учреждений, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики, с указанием сроков хранения, утвержденном постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 27 августа 2004 года № 22/9.»;

4) пункт 25 изложить в следующей редакции:

«25. Для определения целесообразности предоставления кредита банк должен потребовать от заемщика следующие документы:

- заполненную анкету/заявку, в которой должны быть указаны основные сведения о заемщике (если заемщик юридическое лицо - основной вид деятельности, приблизительный размер оборотных средств), структуру доходов (выручки) в разрезе валют (по кредитам в иностранной валюте), план погашения кредита, основные бизнес-партнеры и др.;

- копии учредительных документов (если заемщик - юридическое лицо), заверенные нотариально или печатью юридического лица и подписью руководителя в случае, когда в соответствии с законодательством невозможно нотариальное заверение копий;

- финансовую отчетность за последний отчетный год с заключением внешнего аудитора в случае, если заемщик обязан проходить ежегодный аудит согласно законодательству Кыргызской Республики и/или по усмотрению банка годовую финансовую отчетность, принятую налоговыми органами (если заемщик - юридическое лицо или физическое лицо, осуществляющее предпринимательскую деятельность на основе свидетельства или патента);

- финансовую отчетность, включая отчет о движении денежных средств, за предыдущий квартал (если заемщик - юридическое лицо или физическое лицо, осуществляющее предпринимательскую деятельность на основе свидетельства или патента);

- документ из государственных органов о регистрации (если заемщик - юридическое лицо или физическое лицо, осуществляющее предпринимательскую деятельность на основе свидетельства или патента), за исключением физических лиц, которым выдан кредит в размере не более 250 000 сомов;

- бизнес - план (если заемщик - юридическое лицо и сумма кредита составляет более 3 500 000 сомов), включающий в себя цель получения кредита, примерный прогноз движения средств заемщика (объем годовой выручки), источники погашения в разрезе валют, сроки и план по погашению кредита. При этом банк в целях минимизации кредитных рисков должен установить дополнительные требования к бизнес-плану

по инвестиционным кредитам, крупным кредитам и другим кредитам, требующим более тщательной оценки бизнеса заемщика;

- опись закладываемого имущества, документы, подтверждающие права владения (если залогом является движимое/недвижимое имущество) и права пользования и другие документы в соответствии с внутренними документами банка;

- гарантии (поручительства) с указанием гаранта (поручителя), суммы гарантии (поручительства), финансовой отчетности гаранта и др. (если банк требует предоставления гарантии (поручительства));

- документ, удостоверяющий личность (если заемщик - физическое лицо);

- справку о заработной плате за последние 12 месяцев, или другие документы, подтверждающие информацию о доходах (если заемщик - физическое лицо);

- прочие документы, которые необходимы банку, в том числе для оценки платежеспособности заемщика (контракты, договора, рекомендательные письма и т.п.).»;

5) абзац 5 пункта 26 после слов «другой залог,» дополнить словами «приемлемый для обеих сторон,»;

6) в пункте 30:

- в абзацах 2 и 3 слова «Кредитный сотрудник» заменить словом «Банк»;

- абзац 4 изложить в следующей редакции:

«- денежные средства. Главный вопрос, на который должен ответить сотрудник банка, анализирующий заявку на получение кредита, это: сможет ли заемщик получить достаточно денежных средств в форме дохода и потока наличности, в том числе в той валюте, в которой он намеревается получить кредит, для того, чтобы погасить кредит. При оценке банк должен выяснить, наблюдался ли в прошлом стабильный рост прибыли или объема продаж, есть ли вероятность, что подобный рост продолжится в течение срока действия кредитного договора;

Кроме того, банк должен определить достаточность доходов (выручки) заемщика (в том числе в иностранной валюте) с учетом роста обменных курсов для того, чтобы обеспечить своевременное погашение заемщиком кредита.

В случае, если у клиента в предстоящие 12 месяцев доходы (выручка) будут преимущественно в национальной валюте, банк должен оценить целесообразность выдачи кредита в иностранной валюте такому клиенту, учитывая кредитный риск, обусловленный валютным риском, в результате негативного изменения обменного курса для заемщика с учетом требований нормативных правовых актов Национального банка, в том числе по РППУ.»;

- абзац 6 после слов «Если в качестве» дополнить словом «единственного»;

7) в пункте 31:

- в первом предложении слова «Кредитный сотрудник» заменить словом «Банк»;

- дополнить предложением следующего содержания:

«Ответственность за соблюдение требований, указанных в п.30 настоящего Положения, при утверждении кредита несут лица, уполномоченные за принятие решения о выдаче кредита.»;

8) пункт 40 изложить в следующей редакции:

«40. При заключении кредитного договора следует оговорить все условия, на которых выдается и будет погашаться кредит для того, чтобы в дальнейшем избежать возможных проблем с возвратностью, при этом банк не вправе в одностороннем порядке менять первоначальные условия кредитного договора за исключением случая, когда это право прямо оговорено в кредитном договоре с установлением срока уведомления клиента (не менее чем 30 дней), а также с указанием ограниченного перечня конкретных статей, условий и максимальных/минимальных границ их изменений. При составлении совместно с заемщиком графика планового погашения кредита и процентов по нему, целесообразно ориентироваться на цель кредита и специфику бизнеса заемщика, представленные заемщиком и проверенные банком бизнес-план и примерный прогноз движения денежных средств. График погашения задолженности, как минимум, должен включать сумму кредита, процентную ставку по кредиту, дату выдачи, даты плановых погашений с указанием сумм плановых погашений по основной сумме и по начисленным процентам, и остатков задолженности по кредиту. График погашения задолженности является неотъемлемой частью кредитного договора. Не требуется график погашения задолженности по кредитным продуктам, по которым его составление не предусматривается (овердрафты по платежным картам в рамках зарплатных проектов, кредитные линии и т.п.).»;

9) в пункте 41:

- абзац 4 изложить в следующей редакции:

«- основные условия кредита - сумма, срок погашения, обеспечение, процентная ставка в годовом исчислении, форма выдачи кредита: наличная (через кассу) и/или безналичная (в том числе на счет клиента, посредством использования банковских платежных карт и др.);»;

- абзац 7 изложить в следующей редакции:

«- право клиента на досрочное погашение кредита, при условии уведомления об этом банка не менее чем за тридцать дней до дня такого возврата, в том числе без применения штрафных санкций после досрочного погашения по истечении шести месяцев с момента получения кредита. Досрочное погашение одного участника ГСО возможно при наличии письменного согласия участников ГСО;»;

10) в пункте 42:

- абзац 2 изложить в следующей редакции:

«Банк должен ознакомить клиента с указанным перечнем, при необходимости предоставить клиенту разъяснения по порядку расчетов кре-

дита, пени, штрафа, порядку получения/погашения кредита, в том числе с исполнением банковских платежных карт, и о возможных рисках, неплатежеспособности в условиях роста обменного курса иностранной валюты, если кредит получен в иностранной валюте, а ожидаемый доход (или его часть) – в национальной, и др., а также получить согласие клиента, свидетельством которого будет являться его подпись.»;

- абзац 7 изложить в следующей редакции:

«- обязанность банка прекратить начисление неустойки (штрафов, пени) по истечении 15 дней с момента направления извещения о начале процедуры обращения взыскания на предмет залога по кредиту заемщика-физического лица, в том числе индивидуального предпринимателя без образования юридического лица, при этом размер неустойки (штрафа, пени), начисленной за весь период действия кредита не должен превышать 20 процентов от суммы выданного кредита.»;

11) пункт 43 признать утратившим силу;

12) главу 4 после пункта 47 дополнить пунктом 47-1 следующего содержания:

«47-1. Если договор кредитной линии содержит норму, согласно которой после получения первой части кредитной линии аннулируется право заемщика на получение оставшейся части кредитной линии или аннулируется обязательство банка по выдаче оставшейся части кредитной линии, и при этом банк не создает резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков на забалансовые обязательства по кредитной линии, то банк обязан, начиная с выдачи второй части кредитной линии и при каждой очередной выдаче части кредитной линии, собирать полный пакет необходимых документов (пункты 3, 4, 10, 13, 16 приложения 1 к настоящему Положению и отчет о целевом использовании предыдущей части кредитной линии) для проведения повторного анализа, при этом могут быть использованы ранее представленные документы заемщика, если они представлялись не более шести месяцев назад. При этом вопрос о выдаче очередной части кредитной линии должен решаться уполномоченным органом/лицами в соответствии с кредитной политикой банка. Вместе с тем, в кредитном договоре должна быть подпись, что клиент ознакомился со всеми условиями предоставления кредитной линии, условия договора понятны и клиент с ними согласен.»;

13) пункт 50 изложить в следующей редакции:

«50. При выдаче кредита необходимо ориентироваться, прежде всего, на первичный источник и никогда нельзя опираться только на вторичный источник погашения. Поэтому в процессе рассмотрения заявки на получение кредита основное внимание необходимо уделять анализу денежных потоков клиента, в том числе анализу кредитного риска, обусловленного валютным риском (если кредит выдан в иностранной валюте), перспективам развития отрасли и бизнеса данного клиента, состоянию отношений клиента с поставщиками и покупателями. Трансграничная деятельность регулируется нормативными правовыми актами Национального банка.»;

14) в пункте 61 последнее предложение изложить в следующей редакции:

«При выдаче бланковых кредитов банк должен иметь доступ к качественной финансовой отчетности заемщика и кредитную историю работы с заемщиком в течение длительного (как минимум двух лет, за исключением кредитов в размере не более 250 000 сомов, длительность которых должна быть как минимум 12 месяцев) времени, предшествующего выдаче бланкового кредита.»;

15) абзац 2 пункта 61-3 изложить в следующей редакции:

«- сумма кредита, выданная каждому отдельному члену кредитной группы, не превышает 250 000 сомов, а совокупная сумма кредита, выданная ГСО, составляет не более 1 500 000 сомов.»;

16) пункт 63 изложить в следующей редакции:

«63. Банк должен не реже одного раза в месяц (при изменении официального обменного курса иностранной валюты на 5 и более процентов в течение месяца – незамедлительно) проводить анализ влияния изменений обменных курсов иностранных валют по отношению к сому на кредиты, подверженные кредитному риску, обусловленному валютным риском. На основании проведенного анализа банк должен определить возможные потери (убытки) от колебаний обменных курсов валют, влияние колебаний валют на платежеспособность заемщика.»;

17) главу 5 после пункта 63 дополнить пунктами 63-1 – 63-4 следующего содержания:

«63-1. Банк должен периодически проводить мониторинг действующих кредитов. Периодичность мониторинга (в том числе с выездом) кредита устанавливается банком самостоятельно в зависимости от суммы и вида кредита, а также от его категории классификации. При этом банк должен проводить мониторинг с выездом:

- не реже одного раза в полгода для кредитов, сумма которых превышает один процент от чистого суммарного капитала банка;
- не реже одного раза в год для остальных кредитов.

В отчете о мониторинге кредита в течение предстоящего периода погашения кредита (в случае средне- и долгосрочного кредита – в течение предстоящих 12 месяцев) должны быть отражены изменения ожидаемых доходов (выручки) заемщика (для кредитов в иностранной валюте), изменения в деятельности заемщика, действующий статус кредита, соблюдение условий кредитного договора, а при мониторинге залога – его состояние, обеспечение его сохранности, а также другие события и факторы в целях определения способности клиента своевременно погасить кредит.

63-2. Банк, предоставляющий кредиты другим финансово-кредитным учреждениям, должен проводить тщательный анализ достоверности информации, предоставляемой заемщиком этих финансово-кредитных учреждений, а также проводить более тщательный мониторинг (в том числе с выездом) таких кредитов.

63-3. Для принятия соответствующего решения, по итогам рассмотрения, руководству банка ежемесячно представляется отчет с обобщенной информацией о результатах анализа с соответствующими предложениями, и ежеквартально – отчет с обобщенной информацией о результатах мониторинга с соответствующими предложениями.

63-4. При выявлении проблемы банк должен оперативно сообщить о ней руководству банка, при необходимости, с предложением пересмотреть категорию классификации данного кредита.

При просрочке платежей по кредиту или при ухудшении классификации кредита, необходимо проводить мониторинг такого актива (как минимум, анализ текущего финансового положения заемщика, контакт с заемщиком) не реже одного раза в месяц.»;

18) в пункте 65:

- абзац 5 дополнить словами «, в том числе если кредит выдан в иностранной валюте»;

- абзац 10 изложить в следующей редакции:

«- оценке целевого использования кредита, подтвержденной документами (договоры, акты приемки, счета-фактуры, накладные и т.п.) при их наличии, в зависимости от целей кредитования, за исключением кредита в размере не более 250 000 сомов;»;

19) пункт 67 изложить в следующей редакции:

«67. В случае если в качестве единственного обеспечения выступает гарантия (поручительство), за исключением групповых кредитов, банк должен провести тщательный анализ финансового состояния гаранта (поручителя) с целью определения способности исполнения гарантийного обязательства.»;

20) абзац 1 пункта 68 изложить в следующей редакции:

«68. С целью постоянного контроля за сохранностью заложенного имущества и выявления возможных изменений его текущей стоимости, банк должен проводить мониторинг залога в местах его хранения и местонахождения. Периодичность мониторинга залога определяется банком самостоятельно в соответствии с кредитной/залоговой политикой и зависит от качества кредита и других факторов, в том числе от вида залога с учетом риска потери, за исключением движимого имущества, периодичность мониторинга которого должна быть не реже одного раза в полгода. При этом если кредит обеспечен на 40 и более процентов в виде товаров в обороте – мониторинг должен проводиться не реже одного раза в месяц, а если меньше на 40 процентов – не реже одного раза в квартал. При этом обязательным условием должно быть обеспечение банком контроля за сохранностью заложенного имущества. При этом особое внимание необходимо обратить на следующие моменты:»;

21) в пункте 69:

- абзац 7 изложить в следующей редакции:

«- просьба о реструктуризации;»;

- абзац 8 признать утратившим силу;

- пункт дополнить абзацами 15 и 16 следующего содержания:

«В соответствующих внутренних нормативных документах банка (политики, процедуры и др.) должны быть отражены порядок работы с проблемными кредитами, в том числе порядок реструктуризации кредитов, и проведение дополнительного анализа способности заемщика погасить кредит, а также при необходимости предварительные условия для реструктуризации кредита, если это не ухудшает права и не увеличивает обязанности заемщика (к примеру, минимальный единовременный взнос в погашение задолженности по кредиту, предоставление заемщиком документации, свидетельствующей о его способности погасить кредит, дополнительное обеспечение и т.п.). Банку запрещается проводить реструктуризацию аффилированных лиц и инсайдеров более двух раз в течение одного года.

Решение о повторной реструктуризации кредита принимается Правлением банка.»;

22) в приложении 1:

- абзац 13 пункта 1 Минимальных требований к кредитному досье заемщика изложить в следующей редакции:

«- источники погашения кредита (первичный: в разрезе валют, вторичный) и план его погашения;»;

- пункт 1-1 изложить в следующей редакции:

«1-1. Физическим лицам, осуществляющим индивидуальную предпринимательскую деятельность без образования юридического лица, помимо вышеуказанных документов, необходимо представить банку копию документа установленной формы, выданного уполномоченным органом и подтверждающего факт прохождения государственной регистрации (перерегистрации) в качестве индивидуального предпринимателя, или копию документа, подтверждающего факт осуществления предпринимательской деятельности без государственной регистрации в случаях, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики, за исключением физических лиц, которым выдан кредит в размере не более 250 000 сомов.»;

- пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4. Справка о заработной плате за последние 12 месяцев, название организации, в которой работает заемщик, должность, продолжительность работы, а также другие документы, подтверждающие информацию о доходах (если заемщик - физическое лицо) в разрезе валют.»;

- пункт 7 изложить в следующей редакции:

«7. Бизнес-план (если заемщик - юридическое лицо и сумма кредита составляет более 3 500 000 сомов).»;

- пункт 8 изложить в следующей редакции:

«8. Документ из государственных органов о регистрации (если заемщик - юридическое лицо или физическое лицо, осуществляющее деятельность на основе свидетельства о государственной регистрации физического лица, занимающегося предпринимательской деятельностью

или патента), за исключением физических лиц, которым выдан кредит в размере не более 250 000 сомов.»;

- в пункте 13 слово «Ежеквартальная» заменить словом «Годовая»;

- пункт 16-1 изложить в следующей редакции:

«16-1. Отчет о целевом использовании, подтвержденный документами (договоры, акты приемки, счета-фактуры, накладные и т.п.) при их наличии, в зависимости от целей кредитования, за исключением кредита в размере не более 250 000 сомов.»;

- пункт 30 изложить в следующей редакции:

«30. Финансовая отчетность гаранта за последний год (если гарантия является единственным обеспечением).»;

23) в приложении 6:

- раздел «Права клиента банка» Перечня прав, расходов (платежей) клиентов банка и штрафных санкций изложить в следующей редакции:

«

Права клиента банка	
Отказаться на безвозмездной основе (за исключением случаев, когда банком взимается комиссия по установленному тарифу за рассмотрение заявки клиента) от получения кредита с момента подписания кредитного договора до получения денежных средств	Обязательные права клиента указываются в кредитном договоре в обязательном порядке в соответствии с требованиями настоящего Положения
Получить на руки проект договора со всеми прилагаемыми к нему документами и обратиться за юридической консультацией за пределами банка, при этом время, предоставляемое клиенту на ознакомление с договором должно быть не менее трех дней	
Получить разъяснения по порядку расчетов платежей по кредиту, пени, штрафных санкций и порядку получения/погашения кредита с использованием банковских платежных карт	
Получить разъяснение о рисках, связанных с получением кредита в иностранной валюте, когда доходы ожидаются в национальной валюте	
Выбрать язык (государственный или официальный), на котором будет составлен (оформлен) кредитный договор и настоящий перечень	

»;

- слова «(ФИО кредитного специалиста банка)» заменить словами «(ФИО уполномоченного сотрудника банка)».

II. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Временных правилах «О кредитовании (овердрафте) по банковским платежным картам» от 13 февраля 2002 года № 8/6 следующие изменения:

- в названии и по всему тексту слова «Временные правила» в различных падежах заменить словом «Правила» в соответствующих падежах;
- во Временных правилах о кредитовании (овердрафте) по банковским платежным картам, утвержденных вышеуказанным постановлением:
- в названии и по всему тексту слова «Временные правила» в различных падежах заменить словом «Правила» в соответствующих падежах.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
от 28 сентября 2015 года № 57/1

О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 19 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить учетную ставку Национального банка Кыргызской Республики в размере 10,00 процента годовых.
2. Настоящее постановление вступает в действие с 29 сентября 2015 года.
3. Экономическому управлению разместить информацию о размере учетной ставки на официальном веб-сайте Национального банка Кыргызской Республики в течение одного рабочего дня после принятия настоящего постановления.
4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Н. Жениша.

И.о. Председателя

Н.Жениш

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
от 30 сентября 2015 года № 59/4

О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о порядке размещения, повторного предложения, доразмещения, обратного выкупа и проведения расчетов с государственными ценными бумагами Правительства Кыргызской Республики через Национальный банк Кыргызской Республики» от 26 июня 2013 года № 20/1

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести прилагаемые изменения и дополнения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о порядке размещения, повторного предложения, доразмещения, обратного выкупа и проведения расчетов с государственными ценными бумагами Правительства Кыргызской Республики через Национальный банк Кыргызской Республики» от 26 июня 2013 года № 20/1.

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 дней со дня официального опубликования.

4. Управлению денежно-кредитных операций довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, Социального фонда Кыргызской Республики, Агентства по защите депозитов Кыргызской Республики, ЗАО «Центральный депозитарий», а также соответствующих структурных подразделений Национального банка Кыргызской Республики.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Н. Жениш.

Председатель

Т. Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 30 сентября 2015 года № 59/4**

**Изменения и дополнения в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении
Положения о порядке размещения, повторного предложения,
доразмещения, обратного выкупа и проведения расчетов с
государственными ценными бумагами Правительства Кыргызской
Республики через Национальный банк Кыргызской Республики»
от 26 июня 2013 года № 20/1**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о порядке размещения, повторного предложения, доразмещения, обратного выкупа и проведения расчетов с государственными ценными бумагами Правительства Кыргызской Республики через Национальный банк Кыргызской Республики» от 26 июня 2013 года № 20/1 следующие изменения и дополнения:

в Положении о порядке размещения, повторного предложения, доразмещения, обратного выкупа и проведения расчетов с государственными ценными бумагами Правительства Кыргызской Республики через Национальный банк Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в пункте 1 после слов «от 2 октября 2008 года № 556,» дополнить словами «постановлением Правительства Кыргызской Республики «О параллельном размещении и обращении государственных казначейских облигаций Кыргызской Республики с 5-летним сроком обращения» от 9 июля 2015 года № 476,»;

– в пункте 21 после слов «Социальный фонд Кыргызской Республики» дополнить словами «, ЗАО «Центральный депозитарий»;

– в разделе 3 «Условия предоставления статуса прямого участника на рынке ГЦБ» дополнить пунктом 31-1 следующего содержания:

«31-1. ЗАО «Центральный депозитарий» может быть предоставлен статус прямого участника при наличии подключения к АТС и договора с Национальным банком о деятельности на рынке ГЦБ, размещаемых через Национальный банк (Приложение 2 к настоящему Положению). В качестве прямого участника ЗАО «Центральный депозитарий» может принимать участие только на аукционах по размещению ГКО с 5-летним сроком обращения и только по поручению и от имени своих клиентов»;

– в пункте 34 после слов «из собственных заявок» дополнить словами «, а заявки ЗАО «Центральный депозитарий» из заявок от имени своих клиентов - непрямых участников (клиентские заявки).»;

– пункт 59 изложить в следующей редакции:

«59. Заявки банков могут содержать в себе как заявки от своего имени (собственные заявки), так и агрегированные заявки от имени своих клиентов - не прямых участников (клиентские заявки). Заявки институциональных инвесторов должны состоять только из собственных заявок, а заявки ЗАО «Центральный депозитарий» из заявок от имени своих клиентов - не прямых участников (клиентские заявки).»;

– пункт 71 изложить в следующей редакции:

«71. Заявки банков могут содержать в себе как заявки от своего имени (собственные заявки), так и агрегированные заявки от имени своих клиентов - не прямых участников (клиентские заявки). Заявки институциональных инвесторов должны состоять только из собственных заявок, а заявки ЗАО «Центральный депозитарий» из заявок от имени своих клиентов - не прямых участников (клиентские заявки).»;

– дополнить Приложением 2 следующего содержания:

«Приложение 2
к Положению «О порядке размещения, повторного предложения,
доразмещения, обратного выкупа и проведения расчетов
с государственными ценными бумагами Правительства КР
через Национальный банк Кыргызской Республики»,
утвержденному постановлением Правления Национального банка
№ 20/1 от 26.06.2013 года

**Договор № _____
о деятельности ЗАО «Центральный депозитарий» _____
на рынке государственных казначейских облигаций с 5-летним
сроком обращения, размещаемых через Национальный банк**

г. Бишкек

«___» _____ 20__ г.

Национальный банк Кыргызской Республики, именуемый в дальнейшем «Национальный банк», в лице Заместителя Председателя _____, действующего на основании Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» и приказа № _____ от _____ 20__ г., с одной стороны, и _____, именуемый в дальнейшем «Организация», в лице Председателя Правления _____, действующего на основании Устава, с другой стороны, при совместном упоминании именуемые «Стороны», руководствуясь Положением Национального банка «О порядке размещения, повторного предложения, доразмещения, обратного выкупа и проведения расчетов с государственными ценными бумагами Правительства Кыргызской Республики через Национальный банк Кыргызской Республики», утвержденным постановлением Правления

Национального банка № _____ от _____ 20__ г., (далее - Положение), заключили настоящий Договор о нижеследующем:

1. Предмет Договора

1.1. Предметом настоящего Договора является осуществление Организацией деятельности в качестве прямого участника на рынке государственных казначейских облигаций с 5-летним сроком обращения, размещаемых через Национальный банк (далее - ГКО с 5-летним сроком обращения) в соответствии с Положением.

2. Требования, предъявляемые к Организации

2.1. Организация, желающая работать в качестве прямого участника, должна соответствовать, как минимум, следующим критериям:

2.1.1. Иметь в наличии документы, в которых определены политика управления рисками при работе с ГЦБ, порядок ведения депозитарного учета ГЦБ, система внутреннего контроля при работе с ГЦБ.

2.1.2. Иметь подключение к АТС.

2.2. Подписывая настоящий договор, Организация подтверждает свое соответствие критериям, указанным в пункте 2.1. настоящего Договора.

3. Права Организации

Организация имеет право:

3.1. Принимать через АТС прямое участие на аукционах по размещению, доразмещению, повторному предложению и обратному выкупу ГКО с 5-летним сроком обращения только по поручению своих клиентов.

3.2. Осуществлять депозитарную деятельность по ГКО с 5-летним сроком обращения, приобретенным им от имени и по поручению своих клиентов.

3.3. Получать информацию о параметрах предстоящих и результатах проведенных аукционов по размещению, доразмещению, повторному предложению и обратному выкупу ГКО с 5-летним сроком обращения.

4. Обязанности Организации

Организация обязана:

4.1. Осуществлять деятельность на рынке ГКО с 5-летним сроком обращения в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка и законодательством Кыргызской Республики.

4.2. Публиковать на своем веб-сайте информацию о средневзвешенных ценах и доходностях, сложившихся на последних аукционах по ГКО с 5-летним сроком обращения, и информацию о предстоящих аукционах по ГКО с 5-летним сроком обращения.

4.3. Обеспечить на счете в Национальном банке достаточный объем денежных средств для оплаты в день эмиссии выигранной заявки на аукционе ГКО с 5-летним сроком обращения и/или при дополнительном (внеаукционном) размещении ГКО с 5-летним сроком обращения. В слу-

чае недостаточности средств на счете Организации заявка аннулируется и Организация обязуется оплатить штраф в размере одного процента от номинальной стоимости ГКО с 5-летним сроком обращения, указанный в выигранной заявке. До выплаты штрафа Организация не допускается на последующие аукционы и дополнительные (внеаукционные) размещения ГКО с 5-летним сроком обращения.

4.4. Осуществлять депозитарную деятельность по ГКО с 5-летним сроком обращения согласно правилам, установленным Национальным банком, в рамках двухуровневой системы учета (Национальный банк - Головной депозитарий; Организация - Субдепозитарий):

- производить зачисление ГКО с 5-летним сроком обращения на счета своих депонентов при их первичном размещении (по итогам аукциона или дополнительного (внеаукционного) размещения ГКО с 5-летним сроком обращения);
- осуществлять закрытие счетов соответствующих выпусков ГКО с 5-летним сроком обращения при наступлении сроков их погашения;
- обеспечивать хранение и учет прав на ГКО с 5-летним сроком обращения, принадлежащих депонентам;
- осуществляют обособленный учет ГКО с 5-летним сроком обращения каждого депонента;
- обеспечивать надлежащий учет документов, являющихся основанием для совершения записей по депо-счетам;
- подтверждать право собственности клиентов Организации на ГЦБ, учитываемые в Субдепозитарии Банка.

4.5. Предоставлять своим клиентам достоверную информацию о рынке ГКО с 5-летним сроком обращения, в том числе информацию о складывающихся на рынке ГКО с 5-летним сроком обращения ценах, процентных ставках, тенденциях и иную необходимую информацию.

4.6. Обеспечить конфиденциальность сведений, относящихся к ГКО с 5-летним сроком обращения своих клиентов, за исключением случаев раскрытия информации согласно действующему законодательству Кыргызской Республики.

4.7. По запросам Национального банка и/или Министерства финансов Кыргызской Республики предоставлять любую необходимую Национальному банку и/или Министерству финансов Кыргызской Республики информацию и/или другие необходимые документы, связанные с деятельностью Организации в качестве прямого участника, по форме и в сроки, указанные в запросах.

4.8. В течение двух рабочих дней после подписания настоящего Договора предоставить в Национальный банк доверенность и список лиц, уполномоченных подписывать заявки на аукционы ГКО с 5-летним сроком обращения и/или дополнительные (внеаукционные) размещения ГКО с 5-летним сроком обращения. В случае, если указанные в настоящем пункте полномочия передаются иному лицу, в течение двух

рабочих дней с момента передачи таких полномочий предоставить в Национальный банк новый список и доверенность.

4.9. Осуществлять гражданско-правовые сделки с ГКО с 5-летним сроком обращения в соответствии с законодательством Кыргызской Республики, в том числе Положением «О порядке размещения, повторного предложения, доразмещения, обратного выкупа и проведения расчетов с государственными ценными бумагами Правительства Кыргызской Республики через Национальный банк Кыргызской Республики», утвержденным постановлением Правления Национального банка от _____ № ____ и Положением «О работе Автоматизированной торговой системы Национального банка Кыргызской Республики», утвержденным постановлением Национального банка от 28 марта 2013 года № 10/18.

5. Права Национального банка.

Национальный банк имеет право:

5.1. Выступать в качестве Головного депозитария ГКО с 5-летним сроком обращения.

5.2. Перечислять средства с счета Организации на текущий счет Центрального Казначейства в Национальном банке на основании удовлетворенной (в полном или частичном объеме) заявки на аукционе ГКО с 5-летним сроком обращения и/или при дополнительном (внеаукционном) размещении ГКО с 5-летним сроком обращения.

5.3. Требовать своевременного предоставления установленных форм отчетности, а также иной, связанной с деятельностью Организации, информации, необходимой Национальному банку и/или Министерству финансов Кыргызской Республики.

5.4. Применять к Организации меры, установленные законодательством Кыргызской Республики.

6. Обязанности Национального банка.

Национальный банк обязан:

6.1. Обеспечить точный и полный учет находящихся в обращении ГКО с 5-летним сроком обращения.

ГЦБ.

6.2. Объявлять и размещать на сайте Национального банка параметры аукционов и дополнительных (внеаукционных) размещений ГКО с 5-летним сроком обращения.

6.3. После проведения аукционов ГКО с 5-летним сроком обращения и/или дополнительных (внеаукционных) размещений ГКО с 5-летним сроком обращения предоставлять Организации информацию о результатах аукционов или дополнительных (внеаукционных) размещений ГКО с 5-летним сроком обращения, согласно установленному порядку.

6.4. В даты погашения ГКО с 5-летним сроком обращения перечислять на счет Организации в Национальном банке номинальную стои-

мость погашаемых Министерством финансов Кыргызской Республики эмиссий ГКО с 5-летним сроком обращения, учитываемых на депо-счете Организации.

6.5. В даты погашения Министерством финансов Кыргызской Республики купонных платежей по ГКО с 5-летним сроком обращения перечислять на счет Организации в Национальном банке сумму выплат по купону, соответствующую количеству ГЦБ, учитываемых на депо-счете Организации.

6.6. Обеспечить конфиденциальность сведений по операциям Банка с ГКО с 5-летним сроком обращения, за исключением случаев раскрытия информации согласно действующему законодательству Кыргызской Республики.

7. Ответственность Сторон и порядок разрешения споров

7.1. За неправильное списание средств со счета Организации, а также несвоевременное или неправильное зачисление Национальным банком суммы, Национальный банк уплачивает в пользу Организации пеню в размере 0,1 % от недозачисленной (или излишне списанной) суммы за каждый день просрочки.

7.2. Организация обязана уведомить и вернуть Национальному банку ошибочно зачисленные суммы. В случае невозврата ошибочно зачисленных сумм, Организация уплачивает Национальному банку пеню за каждый день просрочки в размере 0,1% от ошибочно зачисленной суммы.

7.3. Стороны несут ответственность за невыполнение или ненадлежащее выполнение своих обязанностей в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

7.4. Споры, возникающие в процессе исполнения настоящего Договора, подлежат урегулированию путем переговоров Сторон, в целях выработки взаимоприемлемого решения.

7.5. Неурегулированные споры разрешаются в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики.

7.6. Национальный банк не несет ответственности за невыполнение обязанностей, если это стало следствием невыполнения обязанностей Министерством финансов Кыргызской Республики по эмитируемым им ГКО с 5-летним сроком обращения.

8. Срок действия и порядок расторжения Договора

8.1. Настоящий Договор вступает в силу с момента его подписания и действует в течение одного календарного года.

8.2. Если ни одна из Сторон не позднее, чем за 30 календарных дней до окончания срока действия настоящего Договора письменно не заявит о его прекращении, действие настоящего Договора автоматически продлевается на каждый последующий календарный год.

8.3. Настоящий Договор, может быть, расторгнут по инициативе как Национального банка, так и Организации.

8.4. Национальный банк имеет право расторгнуть настоящий Договор в одностороннем порядке и без предварительного уведомления при неисполнении или ненадлежащем исполнении Организацией обязанностей по настоящему Договору.

9. Прочие условия

9.1. Организация предоставляет Национальному банку право производить безакцептное списание денежных средств с счета Организации в Национальном банке по результатам участия Организации на аукционах и/или дополнительных (внеаукционных) размещениях ГКО с 5-летним сроком обращения.

9.2. Условия настоящего Договора могут быть изменены или дополнены по обоюдному согласию Сторон.

9.3. В случае внесения изменений и дополнений в Положение или принятия новой редакции Положения, условия настоящего Договора подлежат пересмотру в целях приведения Договора в соответствие с новыми нормами Положения.

9.4. В настоящий Договор могут вноситься изменения и дополнения, оформляемые дополнительным договором в письменной форме, который подписывается обеими Сторонами и является неотъемлемой частью настоящего Договора.

9.5. Настоящий Договор составлен в двух экземплярах, по одному экземпляру для каждой из Сторон. Оба экземпляра имеют одинаковую юридическую силу.

Реквизиты Сторон:

Национальный банк Кыргызской Республики 720040, г. Бишкек, ул. Уметалиева 101	ЗАО «Центральный депозитарий» (Почтовый индекс, адрес)
(Должность)	(Должность)
(ФИО)	(ФИО)
_____»	_____»
(подпись)	(подпись)
МП	МП

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
от 30 сентября 2015 года № 59/5

**О внесении изменений и дополнений в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении
Положения Национального банка Кыргызской Республики
«Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков
при заключении агентского договора по
предоставлению банковских розничных услуг»
от 26 мая 2010 года № 36/7**

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» и Законом «О платежной системе Кыргызской Республики», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг» от 26 мая 2010 года № 36/7 изменения и дополнения (прилагаются).

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении одного месяца после официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Б.Ж. Жеенбаеву.

Председатель

Т.Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления Национального
банка Кыргызской Республики
от 30 сентября 2015 года № 59/5**

**Изменения и дополнения в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении
Положения «Об основных требованиях к деятельности
коммерческих банков при заключении агентского договора по
предоставлению банковских розничных услуг»
от 26 мая 2010 года № 36/7**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг» от 26 мая 2010 года № 36/7 следующие изменения и дополнения:

в Положении «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Настоящее Положение разработано в соответствии с Гражданским кодексом Кыргызской Республики, Законами «О платежной системе Кыргызской Республики», «О Национальном банке Кыргызской Республики», «О банках и банковской деятельности в Кыргызской Республике», «О микрофинансовых организациях в Кыргызской Республике», «О кредитных союзах», «Об операциях в иностранной валюте», «О банковской тайне» «О противодействии финансированию терроризма и легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем» и другими нормативными правовыми актами Национального банка Кыргызской Республики (далее – Национальный банк);

- пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4. Банк может привлекать в качестве розничного агента юридическое лицо либо индивидуального предпринимателя в соответствии с требованиями настоящего Положения. При этом ответственность за исполнение обязательств агентами в пределах договора несет банк.»;

- в пункте 5 после слов «осуществление денежных переводов» дополнить словами «как в национальной/иностранной валютах при наличии соответствующей лицензии у банка; прием заявок и передача их в банк для оформления кредитов овердрафт, и при наличии соответствующего терминала выдача наличных денег по данному виду кредита, распространения и обналичивание электронных денег, прием оплаты и обслуживание электронных кошельков.»;

- в пункте 6 после слов «передача их в банк» дополнить словами «, распространение и обналичивание электронных денег, прием оплаты и обслуживание электронных кошельков.»;

- дополнить пунктом 6-1 следующего содержания:

«6-1. Деятельность банковских розничных агентов по распространению, обслуживанию, пополнению и обналичиванию электронных денег, кошельков регулируется Положением «Об электронных деньгах в Кыргызской Республике», утвержденным постановлением Правления Национального банка от 12 мая 2015 года № 27/8. »;

- в пункте 7 слово «клиентом» заменить словом «агентом»;

- пункт 10 изложить в следующей редакции:

«10. Розничный агент – юридическое лицо либо индивидуальный предприниматель, подписавшее агентский договор с банком о предоставлении от имени банка розничных банковских услуг, в том числе через сеть розничного агента. Розничные агенты подразделяются на агентов, предоставляющих расширенный спектр услуг, и на агентов, предоставляющих ограниченный спектр банковских розничных услуг.

Агентом, предоставляющим расширенный спектр банковских розничных услуг является юридическое лицо, имеющее лицензию Национального банка на осуществление банковских/платежных услуг и на обменные операции в соответствии с нормативными актами Национального банка. Данный агент может предоставлять органиченный спектр услуг в случае несоответствия требованиям по технической укреплённости согласно пункту 34 настоящего Положения.

Агентом, предоставляющим ограниченный спектр банковских розничных услуг является юридическое лицо или индивидуальный предприниматель, не имеющее/ий право предоставлять полный спектр банковских розничных услуг. »;

- в пункте 17 после слов «в сети Интернет» дополнить словами «, позволяющий устанавливать связь с главным процессингом, формировать, отправлять сообщения в сеть платежной системы банка и принимать сообщения, поступающие из нее.»;

- дополнить пунктом 17-1 следующего содержания:

«17-1. Торгово-сервисное предприятие (ТСП) – юридическое лицо или индивидуальный предприниматель, которое(ый) в соответствии с заключенным с эквайером договором принимает карты, электронные деньги для оплаты товаров или услуг и выдает наличные денежные средства с составлением документов, подтверждающих совершение операций с картами и электронными кошельками.»;

- пункт 22 после слов «посредством динамической идентификации клиента» дополнить словами: или иными способами, обеспечивающими безопасность передачу данных.

- пункт 23 изложить в новой редакции:

«23. Допускается предоставление электронных банковских услуг через телефон и/или другие устройства (терминал разного типа) без

использования электронной цифровой подписи и динамической идентификации клиента на основе применения процедур безопасности, установленных внутренними правилами банка и агентским договором».

- в подпункте 4 пункта 24 слова «виртуальных услуг» заменить словами «дистанционных банковских и платежных услуг»;

- пункт 25 изложить в следующей редакции:

«25. Банк на основании стратегии, руководствуясь правилами управления рисками и управления информационными системами, должен разработать критерии по выбору розничного агента, основываясь на следующих категориях агентов в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка:

1) Агентами по предоставлению расширенного спектра банковских розничных услуг могут быть юридические лица, резиденты Кыргызской Республики, которые получили лицензию Национального банка на один из следующих видов деятельности:

а) осуществление операций, характерных для микрофинансовых организаций; по привлечению средств населения во вклады и выдача кредитов;

б) осуществление операций, характерных для кредитных союзов;

в) оказание услуг по приему и проведению платежей и расчетов за товары и услуги, не являющиеся результатом своей деятельности, в пользу третьих лиц посредством платежных систем, основанных на информационных технологиях и электронных средствах и способах проведения платежей;

г) проведение обменных операций с наличной иностранной валютой.

2) Агентами по предоставлению ограниченного спектра банковских розничных услуг могут быть юридические лица и индивидуальные предприниматели, резиденты Кыргызской Республики:

а) имеющие право на распространение и обналичивание электронных денег;

б) либо занимающиеся торгово-сервисным обслуживанием и иные юридические лица/индивидуальные предприниматели, в кассах которых установлены POS-терминалы банков по обслуживанию банковских платежных карт и электронных кошельков;

в) либо имеющие право в рамках установленных лимитов на прием, проведение платежей и погашение кредита;

Агенты, предоставляющие ограниченный спектр услуг, осуществляют прием/оплату платежей за товары и услуги/ погашение/пополнение и обналичивание наличных денег с/на банковской/ую карты/у/электронные кошельки. Предоставление расширенного спектра услуг запрещается. »;

- дополнить пунктом 25-1 следующего содержания:

«25-1. Банк при выборе розничного агента должен принимать во внимание следующие параметры:

1) наличие доверия к агенту со стороны клиентов и стабильность его

деятельности в том сегменте рынка, в котором банк намерен предоставлять банковские розничные услуги;

2) удобство доступа для клиентов к банковским розничным услугам с точки зрения места расположения розничного агента, наличия квалифицированного персонала, помещений, с учетом их технической укрепленности;

3) наличие доверия к розничному агенту со стороны банка, проверка кредитной истории, наличие политики ведения учета по хозяйственной деятельности, качественное ведение кассовых операций и наличие контроля по операциям с наличными денежными средствами у розничного агента;

4) наличие банковского счета у розничного агента, квалифицированного персонала по работе с информационными технологиями, наличие или способность в организации необходимых коммуникационных каналов связи для взаимодействия с банком, наличие помещений для создания точки доступа к банковским розничным услугам;

5) наличие потенциала по совмещению банковских розничных услуг с основной деятельностью розничного агента, открытость к осуществлению своей деятельности в рамках кобрендинга с банком, от имени банка, а также готовность и способность агента к увеличению объемов бизнеса.»;

- пункт 26 изложить в следующей редакции:

«26. Банк заключает агентский договор с розничным агентом и при необходимости открывает расчетный счет розничного агента для отражения операций с наличными и безналичными денежными средствами по проводимым клиентами операциям в соответствии с условиями заключенного агентского договора между банком и розничным агентом. Условия агентского договора должны однозначно утверждать, что банк несет ответственность перед клиентами за действие своих розничных агентов в пределах и в соответствии с подписанным договором между банком и агентом.»;

- пункт 27 дополнить вторым абзацем следующего содержания:

«27. Лимиты по обналечиванию денежных средств через банковские платежные карты через розничных агентов не должны превышать 150 расчетных показателей.».

- пункт 33 изложить в следующей редакции:

«33. Банк должен осуществлять внутренний контроль и систематическую проверку деятельности розничного агента по исполнению условий договора и качества предоставляемых через розничного агента банковских услуг. Банк несет ответственность перед клиентом в случае мошенничества, халатности, со стороны розничного агента. Банк назначает ответственное лицо/подразделение банка для рассмотрения жалоб клиентов и разрешения спорных ситуаций по операциям, проводимым по банковской агентской сети в пределах и в соответствии с подписанным договором с агентом.»;

- пункт 34 изложить в следующей редакции:

«34. Банк при выборе розничного агента при предоставлении расширенного спектра банковских розничных услуг должен руководствоваться техническими требованиями по оснащенности согласно Инструкции «О единых требованиях по технической укрепленности финансово-кредитных учреждений и порядке их охраны в Кыргызской Республике», утвержденными приказом Министерства внутренних дел Кыргызской Республики и Национального банка Кыргызской Республики от 11 февраля 2010 г. № 97/24-0, установленными по группе 5. Условия соблюдения требований данной Инструкции со стороны агента должны быть закреплены в договоре между банком и агентом. Данные требования не распространяются на агентов, предоставляющих ограниченный спектр банковских услуг, указанных в пункте 25 Настоящего Положения. »;

- дополнить пунктом 34 -1 следующего содержания:

«34-1. Банк при выборе розничного агента при предоставлении ограниченного спектра банковских розничных услуг, должен как минимум учитывать следующее:

- наличие патента на осуществление предпринимательской деятельности;

- обучение агента по предоставлению банковских розничных услуг;

- в зависимости от лимитов, установленных для агентов в торгово-сервисных предприятиях, предусмотреть соответствующие меры физической безопасности в зависимости от вида предоставляемых услуг;

- в случае, если агент предоставляет услуги только в безналичной форме, техническая оснащенность и другие меры обеспечения физической безопасности не требуются. »;

Пункт 38 изложить в следующей редакции:

«38. Розничный агент на основании заключенного с банком агентского договора осуществляет деятельность по предоставлению банковских розничных услуг клиентам от своего имени и от имени банка, за счет банка и/или за свой счет, через агентскую сеть».

-пункт 41 признать утратившим силу.

- в пункте 44 подпункты 3,5,8 признать утратившими силу.;

- пункт 45 изложить в следующей редакции:

«45. Розничный агент выдает по требованию плательщика кассовый чек в момент приема/выдачи наличных денежных средств в качестве подтверждения об осуществлении операции в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики. Клиент имеет право отказаться в получении кассового чека за совершенную операцию. »;

- пункт 49 изложить в следующей редакции:

«49. Осуществление расчетов по платежам клиентов с получателями, в пользу которых поступили денежные средства от плательщиков, производится путем перевода денежных средств с расчетного счета розничного агента в банк в сроки, установленные в агентском договоре, заключенном между банком и розничным агентом. В свою очередь

банк обязуется перечислить денежные средства в сторону получателей в сроки, установленные договором с получателями».

- пункт 51 изложить в следующей редакции:

«51. Информация о принятых платежах хранится в аппаратно- программном комплексе и на электронных носителях банка и/или у розничного агента в течение срока, установленного законодательством Кыргызской Республики. »;

- пункт 55 изложить в следующей редакции:

«55. Любая операция клиента, проходящая по банковской агентской сети, должна быть зарегистрирована в электронном виде, как в системе банка, так и в системе розничного агента и отражена на расчетном счете агента в банке.»;

- в пункте 62 подпункты 6 и 7 признать утратившими силу.

- Пункт 66 изложить в следующей редакции.

«66. В целях обеспечения безопасности принимаемых платежей и расчетов розничный агент должен соблюдать требования конфиденциальности банковской информации, а также исключать доступ к выданным банком техническим средствам по обслуживанию клиентов».

- пункт 70 изложить в следующей редакции:

«70. Банк должен вести базу данных своих агентов, содержащую как минимум следующую информацию: юридическое наименование агента, фактический адрес агента, номер телефона и перечень предоставляемых услуг, предоставлять ее по запросу Национального банка, в том числе при проведении проверок в рамках осуществления контроля и надзора за платежной системой Кыргызской Республики.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
от 30 сентября 2015 года № 59/6

О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики», Законом Кыргызской Республики «О платежной системе Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения и дополнения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6 (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков Кыргызской Республики.

5. Контроль исполнения настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Б.Ж. Жеенбаеву.

Председатель

Т. Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 30 сентября 2015 года № 59/6**

**Изменения и дополнения в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении
«Правил осуществления денежных переводов по системам
денежных переводов в Кыргызской Республике»
от 15 июля 2009 года № 30/6**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6 следующие изменения и дополнения:

В Правилах осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- пункт 1.1. изложить в следующей редакции:

«1.1. Настоящие Правила разработаны в соответствии с Законами Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики», «О банках и банковской деятельности в Кыргызской Республике», «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», «Об операциях в иностранной валюте», «О противодействии финансированию терроризма и легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем», «О платежной системе Кыргызской Республики» и другими нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.»;

- пункт 1.2. изложить в следующей редакции:

«1.2. Перевод денежных средств без открытия банковского счета (далее – денежный перевод) на территории Кыргызской Республики осуществляется физическими лицами, резидентами и нерезидентами Кыргызской Республики в национальной или иностранной валютах через коммерческие банки (далее – банки), лицензируемые и регулируемые Национальным банком Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) с использованием специализированных систем денежных переводов (локальные, международные системы) либо по прямым корреспондентским отношениям банков (международные/трансграничные денежные переводы).

Перевод денежных средств по системам денежных переводов в кыргызских сомах (национальной валюте Кыргызской Республики) внутри Кыргызской Республики должен осуществляться только с использованием локальных систем денежных переводов.»;

- пункт 1.5. изложить в следующей редакции:

«1.5. Банки Кыргызской Республики могут стать участниками международных систем денежных переводов путем подписания соответствующего договора с оператором системы денежных переводов, соблюдения правил системы и законодательства Кыргызской Республики. Оператором международной системы денежных переводов является юридическое лицо, резидент или нерезидент Кыргызской Республики, действующее на основании разрешительных документов для осуществления данного вида деятельности, выданных уполномоченным органом по финансовому надзору страны происхождения и зарегистрированному в Национальном банке.»;

- первое предложение пункта 1.6. изложить в следующей редакции:

«Банк может заключить договор (агентское соглашение) с небанковскими финансово-кредитными учреждениями и небанковскими организациями по предоставлению услуг населению по денежным переводам через системы денежных переводов в соответствии с нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.»;

- пункты 2.1 и 2.2. признать утратившими силу;

- пункт 2.3. после первого абзаца дополнить абзацами следующего содержания:

«Получатель денежного перевода на территории Кыргызской Республики по собственному выбору вправе получить денежный перевод в наличной форме через кассу или периферийные устройства (банкомат/терминал) банка, в том числе с применением носителя-идентификатора получателя денежного перевода в системе денежных переводов (если он предусмотрен правилами системы денежных переводов) либо в безналичной форме путем перечисления/зачисления денежных средств на банковский счет, указанный получателем, на банковскую платежную карту, выпущенную банком, и/или на электронный кошелек/электронные деньги.

Носитель-идентификатор получателя денежного перевода может быть в виде одноразовой карты, не являющейся банковской платежной картой, и предназначается только для получения денежного перевода путем выдачи наличных денежных средств в размере денежного перевода в кассах или периферийных устройствах (банкомат/терминал) всех банков, подключенных к данной системе. Срок действия данной карты (носителя-идентификатора) не должен превышать 30 дней с момента отправки денежного перевода. Ответственность за перевод денежных средств по карте (носитель-идентификатор) несет платежная система. Осуществлять с помощью носителя-идентификатора какие-либо другие банковские операции запрещается.

В случае, если правилами системы денежных переводов предусмотрено получение денежного перевода частями, получатель денежного перевода вправе получить часть суммы денежного перевода в наличной форме с применением носителя-идентификатора, а остаток денежных

средств вправе направить для зачисления на банковский счет, указанный получателем, на карту, выпущенную банком, и/или на электронный кошелек.

При получении денежного перевода с применением носителя-идентификатора через банкомат каждая операция получения наличных денежных средств не должна превышать 250 (двести пятьдесят) расчетных показателей в национальной валюте или ее эквиваленте в иностранной валюте.

Условия использования носителя-идентификатора получателя денежного перевода (требования по идентификации, лимитам и т.д.) должны быть установлены правилами системы, отражаться в двусторонних договорах между участником и оператором системы денежных переводов и соответствовать законодательству Кыргызской Республики.

Перевод денежных средств по системам денежных переводов считается окончательным:

1) для отправителя – в момент получения подтверждения о приеме к исполнению распоряжения на осуществление денежного перевода;

2) для получателя – в момент получения им наличных денежных средств в кассе или периферийном устройстве (банкомат/терминал) банка или перечисления/зачисления денежных средств на банковский счет, указанный получателем, на банковскую платежную карту, выпущенную банком, и/или на электронный кошелек/электронные деньги.»;

- пункт 2.4. изложить в следующей редакции:

«2.4. Оператор системы денежных переводов (далее – оператор) – юридическое лицо, резидент или нерезидент Кыргызской Республики, имеющий соответствующие разрешительные документы уполномоченного органа по финансовому надзору страны происхождения (лицензия, регистрационный сертификат и т.п.), регистрацию в Национальном банке и обеспечивающий функционирование системы денежных переводов. Для развития инфраструктуры и пунктов доступа к системе денежных переводов оператор заключает договор с участниками, согласно которому оператор и участники обязуются осуществлять свою деятельность по предоставлению услуг перевода денежных средств без открытия банковского счета в соответствии с правилами системы и законодательством Кыргызской Республики.»;

- пункт 2.7. изложить в следующей редакции:

«2.7. Система денежных переводов – тип платежной системы по приятию участником платежной системы денежных средств от населения с тем условием, что эти денежные средства будут выплачены адресату. По системе денежных переводов осуществляются денежные переводы как внутри страны (локальные), так и с пересечением государственной границы Кыргызской Республики (международные, трансграничные). Каждому денежному переводу в системе присваивается уникальный идентификационный номер. Система должна обеспечивать участникам

ведение учета по каждому денежному переводу с идентификацией отправителей и получателей денежных переводов.»;

- пункт 3.1. изложить в следующей редакции:

«3.1. Оператор (резидент или нерезидент Кыргызской Республики) для оказания услуг по системам денежных переводов на территории Кыргызской Республики должен пройти регистрацию в Национальном банке. Деятельность операторов платежных систем на территории Кыргызской Республики без наличия регистрации в Национальном банке запрещается.

Для прохождения регистрации оператор должен предоставить в Национальный банк следующие подлинные документы или заверенные надлежащим образом их копии:

- письмо-заявление о прохождении регистрации для оказания услуг по системам денежных переводов с указанием:
 - названия системы денежных переводов;
 - названия оператора системы денежных переводов и страны происхождения;
 - сведений об адресе (месте нахождения) оператора;
 - названия расчетного банка оператора, если оператор является не кредитной организацией;
- свидетельство о государственной регистрации юридического лица, выданное уполномоченным органом по регистрации юридических лиц страны происхождения;
- свидетельство о постановке на учет в налоговом органе страны происхождения;
- свидетельство о регистрации оператора платежной системы, лицензия/сертификат на право осуществления денежных переводов, выданные уполномоченным органом по финансовому надзору страны происхождения;
- правила системы, утвержденные учредителями систем денежных переводов;
- типовой договор с участниками системы, при наличии таковых.

Если система денежных переводов принадлежит банку, в Национальный банк дополнительно предоставляются надлежащим образом заверенные копии следующих документов:

- лицензия на осуществление банковских операций, выданная центральным (национальным) банком страны происхождения;
- свидетельство о государственной регистрации юридического лица, выданное уполномоченным органом по регистрации юридических лиц страны происхождения;
- свидетельство о постановке на учет в налоговом органе страны происхождения.

Оригинал документа, содержащий более одного листа, должен быть описан полистно, прошит, пронумерован, подписан и заверен надлежащим образом. Документы, представленные оператором системы де-

нежных переводов – нерезидентом, должны быть легализованы в порядке, установленном нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.

По требованию Национального банка документы должны предоставляться в электронной форме.

В срок, не превышающий 15 календарных дней со дня поступления в Национальный банк от оператора заявления о регистрации и документов для прохождения регистрации, Национальный банк принимает решение о регистрации данного оператора платежной системы или об отказе в регистрации. В срок рассмотрения документов не входит время, затраченное оператором на доработку документов. Если предоставленные документы не отвечают требованиям, предъявляемым Национальным банком, отсчет срока рассмотрения документов начинается с даты получения Национальным банком документов, удовлетворяющих предъявляемым требованиям.

При принятии решения о регистрации Национальный банк присваивает оператору системы денежных переводов регистрационный номер, включает информацию о нем в реестр операторов, оказывающих услуги по системам денежных переводов на территории Кыргызской Республики, и в срок не позднее 7 календарных дней с даты принятия решения направляет оператору письмо о прохождении регистрации. Порядок ведения реестра операторов систем денежных переводов устанавливается Национальным банком.

В случае несоответствия документов установленным требованиям и/или при предоставлении неполного пакета документов, они возвращаются на доработку. Оператор системы денежных переводов в срок не более 10 календарных дней должен предоставить в Национальный банк документы, доработанные с учетом замечаний. При предоставлении документов, не соответствующих требованиям настоящих Правил или не в полном объеме более двух раз, Национальный банк вправе отказать оператору системы денежных переводов в регистрации.

Оператор системы денежных переводов обязан уведомить в письменной форме Национальный банк об изменении любых сведений, указанных при его регистрации в течение 3 рабочих дней с момента наступления изменений. Национальный банк на основании предоставленной информации в течение 3 рабочих дней вносит информацию в реестр операторов систем денежных переводов.

Оператор системы денежных переводов на этапе внедрения новых сервисов/продуктов/услуг (совершенствования) системы на территории Кыргызской Республики предварительно должен информировать Национальный банк и направить уведомление с приложением детальной информации, описывающей разрабатываемый сервис/продукт/услуги, предполагаемые изменения/дополнения в системе и получить разрешение Национального банка на использование новых сервисов/продук-

тов/услуг (совершенствования) системы на территории Кыргызской Республики.

Документы, предоставленные операторами системы денежных переводов в Национальный банк, не возвращаются.»;

- пункт 3.7. изложить в следующей редакции:

«3.7. Оператор, кроме оператора локальных систем денежных переводов, в целях обеспечения гарантии финансовых обязательств перед участником платежной системы, должен обеспечить выполнение как минимум одного из следующих условий:

1) разместить на указанном банком-участником корреспондентском счете обязательный страховой депозит в объеме, покрывающем средний ежедневный оборот по всем производимым операциям (за месяц/квартал/год по согласованию). В случае неисполнения или ненадлежащего исполнения обязательств оператором средства страхового депозита используются участником для удовлетворения требований по таким обязательствам. В случае прекращения договора по предоставлению услуг перевода денежных средств без открытия счета по инициативе оператора или участника средства страхового депозита возвращаются оператору в порядке и сроки, предусмотренные договорными отношениями;

2) предоставить гарантию от банка, который имеет международный кредитный рейтинг инвестиционного уровня – не ниже категории «BBB», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's (США), или не ниже категории «Baa» по Moody's Investors Service (США) или не ниже категории «BBB» по Fitch-IBCA (США), либо имеет рейтинг национального рейтингового агентства, равнозначный рейтингу перечисленных международных рейтинговых агентств, которое получило аккредитацию в уполномоченных органах страны происхождения банка нерезидента и рейтинг которого признается центральным (национальным) банком страны происхождения.

Банковская гарантия также может быть предоставлена банком, являющимся оператором системы денежных переводов, который имеет лицензию на проведение банковских операций. При этом банк, предоставляющий гарантию, должен иметь международный кредитный рейтинг инвестиционного уровня – не ниже категории «BBB», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's (США), или не ниже категории «Baa» по Moody's Investors Service (США) или не ниже категории «BBB» по Fitch-IBCA (США), либо иметь рейтинг национального рейтингового агентства, равнозначный рейтингу перечисленных международных рейтинговых агентств, которое получило аккредитацию в уполномоченных органах страны происхождения организации нерезидента и рейтинг которого признается центральным (национальным) банком страны происхождения. Оператор должен предоставить в Национальный банк документы, подтверждающие наличие кредитных рейтингов банка-гаранта. В случае ухудшения рейтинга (ниже уровня начальной отметки кредитного рейтинга инвестиционного уровня) банка, предоставившего гарантию, гаранта,

оператор должен в течение 30 календарных дней произвести замену гарантии либо предоставить обеспечение в рамках подпунктов 1 или 3 настоящего пункта.

Банк вправе (если банком оценены все сопутствующие риски при работе с оператором) не требовать банковскую гарантию в случае, если оператор платежной системы (или головная компания группы, к которой принадлежит оператор платежной системы, осуществляющая контроль в отношении оператора платежной системы в соответствии с критериями международных стандартов финансовой отчетности) имеет международный кредитный рейтинг инвестиционного уровня – не ниже категории «BBB», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's (США), или не ниже категории «Baa» по Moody's Investors Service (США) или не ниже категории «BBB» по Fitch-IBCA (США), либо имеет рейтинг национального рейтингового агентства, равнозначный рейтингу перечисленных международных рейтинговых агентств, которое получило аккредитацию в уполномоченных органах страны происхождения организации нерезидента и рейтинг которого признается центральным (национальным) банком страны происхождения. Оператор должен предоставить в Национальный банк документы, подтверждающие наличие кредитных рейтингов соответствующего уровня. В случае ухудшения рейтинга (ниже уровня начальной отметки кредитного рейтинга инвестиционного уровня) оператора платежной системы (или головной компании группы, к которой принадлежит оператор платежной системы, осуществляющей контроль в отношении оператора платежной системы в соответствии с критериями международных стандартов финансовой отчетности), оператор (или головная компания группы, к которой принадлежит оператор платежной системы, осуществляющая контроль в отношении оператора платежной системы в соответствии с критериями международных стандартов финансовой отчетности) должен в течение 30 календарных дней произвести замену гарантии либо предоставить обеспечение в рамках подпунктов 1 или 3 настоящего пункта;

3) обеспечить страхование денежных переводов, проводимых через свои системы денежных переводов, на территории Кыргызской Республики путем заключения договора страхования, где выгодоприобретателем будет являться банк-участник, со страховыми компаниями Кыргызской Республики, или если иное не предусмотрено банком на взаимовыгодных условиях с оператором в двусторонних договорах. Договор страхования заключается с каждым банком-участником в отдельности и должен предусматривать сумму страховой выплаты выгодоприобретателю, достаточную для покрытия финансовых обязательств оператора системы денежных переводов, при наступлении страхового случая.»;

- пункт 4.11. изложить в следующей редакции:

«4.11. Участник должен ежеквартально, не позднее 15 числа месяца, следующего за отчетным кварталом, предоставлять в Национальный банк информацию в соответствии с Приложением 1 и информацию об ис-

полнении пункта 3.7. настоящих Правил в соответствии с Приложением 2.

Если Участник принял от оператора банковскую гарантию в соответствии с подпунктом 2 пункта 3.7. настоящих Правил, то он должен проводить мониторинг рейтинга банка-гаранта для предотвращения рисков невыполнения финансовых обязательств оператором и ежеквартально, не позднее 15 числа месяца, следующего за отчетным кварталом, предоставлять в Национальный банк информацию о рейтинге банка-гаранта в соответствии с Приложением 2.»;

- Правила дополнить пунктом 6.6. в следующей редакции:

«6.6. Оператор по запросу Национального банка должен предоставлять подробную информацию об операции по запрашиваемому денежному переводу, об отправителе и/или получателе денежного перевода (ФИО, год рождения, домашний адрес, паспортные данные либо данные документа, удостоверяющего личность), цель перевода, сумму перевода цифрами с приложением копий всех подтверждающих документов.

Оператор несет ответственность за действия своих агентов и за окончательность переводов, начиная с момента внесения денежных средств в кассу агента до правомерности его выдачи получателю.»;

- Правила дополнить Приложением 2 следующего содержания:

**«Приложение 2
к Правилам осуществления
денежных переводов
по системам денежных переводов
в Кыргызской Республике**

Сведения об исполнении пункта 3.7. Правил*

№	Наименование системы денежных переводов	Вид обеспечения по пункту 3.7.	Номер договора	Дата подписания договора	Срок действия договора	Среднедневной оборот по системе денежных переводов (сумма, валюта)	Сумма обеспечения (страховой депозит, банковская гарантия, страхование денежных переводов)	Валюта (страховой депозит, банковская гарантия, страхование денежных переводов)	Условия договора						Кредитный рейтинг оператора системы денежных переводов	Примечание / Прочее
									Условия размещения страхового депозита		Банковская гарантия					
									% ставка	срочность	банк выдавший гарантию	номер гарантии	дата выдачи	срок действия гарантии	кредитный рейтинг банка, выдавшего гарантию	

* Данные должны быть представлены на альбомном листе формата А 4

Исполнитель _____
*указатъ Ф.И.О. ответственного за подготовку Сведений,
должность, отдел/управление, подпись*

Начальник
Управления _____
*указатъ Ф.И.О. начальника управления, ответственного за
подготовку Сведений, подпись*

Заместитель
Председателя _____
указатъ Ф.И.О. лица, курирующего данный блок, подпись

Печать учреждения, дата

».

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
от 5 октября 2015 года № 60/1

О размерах обязательных резервов коммерческих банков

В соответствии со статьями 7, 22 и 43 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики», Положением «Об обязательных резервах», утвержденным постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 19 марта 2010 года № 8/2, Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить следующие размеры обязательных резервов по обязательствам, входящим в расчетную базу обязательных резервов:

- по обязательствам в национальной валюте – на уровне 8,50 процента суммы обязательств в национальной валюте, входящих в расчетную базу;
- по обязательствам в иностранной валюте – на уровне 9,50 процента суммы обязательств в иностранной валюте, входящих в расчетную базу.

2. Коммерческим банкам осуществлять расчет обязательных резервов согласно пункту 2.4. и предоставлять его согласно пункту 2.5. Положения «Об обязательных резервах», отдельно по обязательствам в национальной валюте и обязательствам в иностранной валюте.

3. Величину обязательных резервов рассчитывать как сумму обязательных резервов по обязательствам в национальной валюте и обязательных резервов по обязательствам в иностранной валюте.

4. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

5. Признать утратившим силу постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О размере обязательных резервов» от 25 февраля 2011 года № 10/9.

6. Экономическому управлению совместно с Управлением финансо-

вой статистики и обзора довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков.

7. Настоящее постановление вступает в силу с 19 октября 2015 года.

8. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Н.Жениша.

Председатель

Т. Абдыгулов